

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

ปริญญา

จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของ
เกแลตต์ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม

The Effects of Using Educational and Career Guidance Program Applying
Gelatt's Decision Making Theory on Developing Decision Making
for Pursuing Education and Occupation of Mattayomsuksa Three Students
at Watraikhingwittaya School in Nakhon Pathom Province

นามผู้วิจัย นางสาวปวีณา ยอดสิน

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์จิตตินันท์ บุญศิริกุล, Ed.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รองศาสตราจารย์อภา จันทรสกุล, Ed.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์รพีพิมพ์ ธีระวัฒน์, ศศ.ม.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์
ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม

The Effects of Using Educational and Career Guidance Program Applying
Gelatt's Decision Making Theory on Developing Decision Making
for Pursuing Education and Occupation of Mattayomsuksa Three Students
at Watraikhingwittaya School in Nakhon Pathom Province

โดย

นางสาวปวีณา ยอดสิน

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

พ.ศ. 2551

ปริณา ขอดสิน 2551: ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎี
การตัดสินใจของเกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์จิตตินันท์ บุญสถิรกุล, Ed.D. 231 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม (2) เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและ
อาชีพของนักเรียนกลุ่มที่ได้เข้าร่วม โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของ
เกแลตต์กับนักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วม โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของ
เกแลตต์ (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง ประชากรคือ นักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 600 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม 2 ห้องเรียน แล้วจับฉลากให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่ม
ทดลอง และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม ใช้เวลาสัปดาห์ละ 60 นาที รวมทั้งสิ้น 16 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ มาตรการ
การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
การเข้าร่วมโปรแกรมเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมแต่ละครั้ง แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มี
ต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย การวิเคราะห์
ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา การทดสอบค่าสถิติ Paired-Sample t - test และ
ค่าสถิติ Independent - Sample t - test

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง มีคะแนนจากมาตรการตัดสินใจเลือก
ศึกษาต่อและอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) ภายหลังจากทดลองนักเรียน
กลุ่มทดลอง มีคะแนนจากมาตรการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .05 (3) นักเรียนกลุ่มทดลอง มีความคิดเห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษา
และอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองในด้านต่างๆ คือ ความสนใจ
ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และบุคลิกภาพ ทำให้นักเรียนกำหนดเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพที่
เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาทักษะในการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีแนวทาง
ในการตัดสินใจและมีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพที่เหมาะสม

Paweena Yodsin 2008: The Effects of Using Educational and Career Guidance Program Applying Gelatt's Decision Making Theory on Developing Decision Making for Pursuing Education and Occupation of Mattayomsuksa Three Students at Watraikhingwittaya School in Nakhon Pathom Province. Master of Arts (Educational Psychology and Guidance), Major Field: Educational Psychology and Guidance, Department of Educational Psychology and Guidance. Thesis Advisor: Associate Professor Jittinun Boonsathirakul, Ed.D. 231 pages.

The purposes of this research were: 1) to study the effects using Educational and Career Guidance Program Applying Gelatt's Decision Making Theory on developing decision making for pursuing education and occupation of Mattayomsuksa Three students at Watraikhingwittaya School in Nakhon Pathom Province 2) to compare decision making for pursuing education and occupation of experimental group students who participated in the Educational and Career Guidance Program Applying Gelatt's Decision Making Theory with control group students 3) to study experimental group's opinions towards participating in Educational and Career Guidance Program Applying Gelatt's Decision Making Theory. This research was the quasi experimental design. The population were 600 students of Mattayomsuksa Three. Two classes were selected by using cluster sampling which were an experimental group and a control group. The experimental group participated in the Educational and Career Guidance Program Applying Gelatt's Decision Making Theory 16 sessions, 60 minutes per a week session. The instruments used in this research were: the Educational and Career Guidance Program Applying Gelatt's Decision Making Theory, the Decision Making for Pursuing Education and Occupation Scale, the Student's Learning and Opinion session Record towards the Educational and Career Guidance Program Applying Gelatt's Decision Making Theory, the Student's Opinion Questionnaire towards the Educational and Career Guidance Program Applying Gelatt's Decision Making Theory and the researcher. Mean, Standard Deviation Content Analysis, the Paired-Sample t-test and Independent Sample t-test were utilized for analyzing data.

The research results indicated that: 1) the posttest scores from the Decision Making for Pursuing Education and Occupation Scale of experimental group were higher than their pretest scores at .05 level of significance 2) the posttest scores from the Decision Making for Pursuing Education and Occupation Scale of the experimental group were higher than the posttest scores of the control group at .05 level of significance 3) the experimental group reported that participating in the Educational and Career Guidance Program applying Gelatt's Decision Making Theory helped them to understand about their interest, ability, skills, belief and personality so they could determine proper educational and career goals. They also developed skills in educational and career information searching which led them to know their decision tendency and felt more confidence to make decision for pursuing proper education and occupation.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างดีจากคณาจารย์หลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ บุญสถิตกร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.อาภา จันทรสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี กราบขอบพระคุณ รศ. สิริวรรณ สารระนาท ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นัทรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ ประธานการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายที่กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวทุกท่านรวมถึงผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ และมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการและฝ่ายแนะแนวโรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา ในการเข้าไปทดลอง โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านยิ่ง และขอขอบคุณ อาจารย์กิตติยา ตติยไกรเสน รวมถึงนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จได้

สุดท้ายขอขอบคุณบิดา มารดา ครอบครัวของผู้วิจัย เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ นิสิตและเจ้าหน้าที่สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวทุกคน และนางสาววิไลลักษณ์ ลังกาที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมาจนทำให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ปวีณา ยอดสิน

ตุลาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
การแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ	9
แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ	15
ทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์	22
แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติ	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
สมมติฐานการวิจัย	49
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การดำเนินการทดลอง	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	63
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	65
ผลการวิจัย	65
ข้อวิจารณ์	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	88
สรุปผลการวิจัย	89
ข้อเสนอแนะ	95
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	98
ภาคผนวก	106
ภาคผนวก ก ตัวอย่างหนังสือที่ใช้ในการวิจัย	107
ภาคผนวก ข ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย	112
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	120
ภาคผนวก ง การตรวจสอบคุณภาพมาตรวัด	216
ภาคผนวก จ ข้อมูลทางสถิติ	225
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	231

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โครงสร้างของโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์	53
2	การเปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติ ทดสอบที (Independent- Sample T test)	66
3	การเปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติทดสอบที (Pair – Sample T Test)	67
4	การเปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติทดสอบที (Pair – Sample T Test)	67
5	การเปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบที (Independent-Sample T Test)	68
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย	79
7	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้วิจัยของนักเรียนกลุ่มทดลอง	83
ตารางผนวกที่		
1	คำอธิบายจำแนกรายชื่อของมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ	221
2	แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพก่อนและหลังการเข้าร่วม โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง	226
3	แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพก่อนและหลังการเข้าร่วม โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ของนักเรียนกลุ่มควบคุม	228

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การเชื่อมโยงของปัจจัยในการตัดสินใจ	29
2	แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 1	30
3	แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 2	31
4	แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 3	32
5	กระบวนการตัดสินใจของ Gelatt	34

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยต้องเผชิญกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายด้านที่สำคัญ ทั้งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุและ นานาเทคโนโลยี ซึ่งมีผลกระทบทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) จากการศึกษาที่ประเทศไทย ประสบกับปัญหาสถานะเศรษฐกิจตกต่ำตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2540 ทำให้สถานประกอบการ จำนวนมากต้องปิดกิจการ บางส่วนต้องลดอัตราการจ้างงานลงและมีการปรับกระบวนการต่างๆ ในการดำเนินงานเพื่อให้กิจการของตนสามารถดำเนินการต่อไปได้ ส่งผลให้มีผู้ตกงานเพิ่มมากขึ้น (กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2545) จากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2550) พบว่า สถานการณ์แรงงานในเดือนเมษายนในปีพ.ศ. 2549 เริ่มสะท้อนภาพการว่างงานสูงขึ้น โดยมีแรงงานจบใหม่เข้าสู่ตลาด 75,903 คน เมื่อเทียบกับช่วง เดียวกันของปี 2548 คือ 78,810คน แต่อัตราส่วนการว่างงานของแรงงานระดับอุดมศึกษาปี พ.ศ. 2549 กลับสูงกว่าโดยอัตราการว่างงานสูงถึง 21,140คน คิดเป็นสัดส่วน 27.8% ของแรงงาน ทั้งหมด ซึ่งปัญหาการว่างงานนั้นนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากหากประชาชนมี งานทำคุณภาพชีวิตของประชาชนก็จะดีขึ้น แต่หากประชาชนของประเทศประสบกับปัญหาการ ว่างงานจะมีปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด ปัญหาสังคม ฯลฯ (กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2545) นอกจากนี้ปัญหา การว่างงานแล้วยังมีปัญหาเกี่ยวกับผู้ที่มิงานทำบางส่วนทำงานได้ไม่เต็มอรรถประโยชน์ (Inadequate Utilization of worker)หรือเรียกว่าการทำงานต่ำกว่าระดับ (Under Employment) ซึ่งจาก การสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (ม.ป.ป.) พบว่าการทำงานต่ำกว่าระดับด้านการศึกษาของคน ไทยในปี พ.ศ. 2546 มีอัตราเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 9.7 ในปี พ.ศ. 2545 เป็นร้อยละ 10.6 ของผู้อยู่ใน กำลังแรงงาน

จากปัญหาดังกล่าวทำให้หลายฝ่ายตระหนักถึงผลเสียที่เกิดขึ้นและเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่ จะต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยจะต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้ อย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมา

ผสมผสานร่วมกับจุดแข็งในสังคมไทย ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554 ได้มีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยได้ตั้งเป้าหมายด้านการพัฒนาคุณภาพคนไว้ ดังนี้

...ให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ การประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของ ครอบครัว ชุมชน และ สังคมไทย. . . โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอด ชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิตพัฒนาสมรรถนะ ทักษะของ กำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและ การแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจัดการ องค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม. . .

จากความสำเร็จก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการ การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็ว แนวโน้มของสังคมไทยจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลก ค่านิยม วิถีชีวิต และขนบธรรมเนียมทั้งหลายมีการเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลทำให้โลกของงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก หลายอาชีพสูญหายไปในขณะที่มีอีกหลายอาชีพเกิดขึ้นใหม่ตาม วัฏจักรแห่งการพัฒนาทางเทคโนโลยี (นันทา ผู้รักษา, 2548) แต่ละอาชีพอาจจะเหมาะสมกับ บุคคลหนึ่งแต่อาจไม่เหมาะสมกับอีกบุคคลหนึ่ง เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างในหลายด้าน เช่นบุคลิกภาพ ค่านิยม ความถนัด ความสามารถ การตัดสินใจเข้าอาชีพที่ตรงกับความต้องการ ความถนัดและความสนใจ จึงมีความสำคัญ ดังที่ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2544) กล่าวว่า เมื่อบุคคล ตัดสินใจอย่างถูกต้อง เขาย่อมจะมีความสุขในการทำงานและมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จใน อาชีพที่สูงด้วย แต่การตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพไม่ใช่เรื่องง่าย เป็นกระบวนการที่ต้องค้นหาว่าบุคคล นั้นเหมาะสมกับงานอะไร (กรมวิชาการ, 2546) ดังนั้นการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ และวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตั้งแต่ยังศึกษาจะช่วยลดการเกิดปัญหาการว่างงานหรือการทำงาน ต่ำระดับของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่างๆ (อรอนงค์ ชาญะวัน, 2539)

การจัดการแนะแนว เป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองตามความเป็นจริง ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งเข้าใจ ความเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างแท้จริง โดยจะส่งผลกระทบต่อถึงการดำรงชีวิตของนักเรียนใน ด้านการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและการเลือกประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งลลิตเทพ ภูอุดม (2546) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมแนะแนวสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาว่า

... การจัดการแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาเป็นสิ่งที่ควรได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เนื่องจากนักเรียนในระดับนี้เป็นช่วงระยะเวลาของการวางแผนทางการดำเนินชีวิต ซึ่งการวางรากฐานแนวทางในชีวิตที่ถูกต้องในระดับนี้จะสามารถช่วยแก้ปัญหาทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้ และเพื่อเป็นการเตรียมให้นักเรียนสามารถออกไป ประกอบอาชีพในระดับสูงต่อไป และสามารถช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง สิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถนำตนเองได้ ตัดสินใจได้ว่า จะศึกษาด้านใด ประกอบอาชีพใด หรือ แก้ปัญหาอย่างไร และสามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุข ได้พัฒนาตนเองให้ถึงจุดคิดใน ทุกด้าน...

การจัดงานแนะแนวอาชีพนับว่ามีส่วนสนับสนุนให้งานแนะแนวการศึกษามีความสมบูรณ์ มากขึ้น เนื่องจากการที่นักเรียนจะสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในคณะวิชาหรือสถาบันที่สอน เกี่ยวกับอาชีพที่ตนต้องการจะทำในอนาคตได้อย่างถูกต้องนั้น นักเรียนควรมีข้อมูลทาง ด้าน การศึกษาและอาชีพอย่างเพียงพอในการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการวางแผนชีวิตอันจะนำไปสู่อาชีพ ที่สนใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับตนมากยิ่งขึ้น (กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน, 2541) และการแนะแนวอาชีพนั้นยังถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนมี ประสบการณ์ มีทักษะที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยให้นักเรียนพิจารณาตนเองใน ด้านความสนใจ ความสามารถ ความถนัด ค่านิยม รู้จักโลกอาชีพในปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ มาเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อและการวางแผนเข้าสู่อาชีพที่พึงประสงค์ (จำเนียร ช่วงโชติ, 2544) สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในช่วงของวัยรุ่นเป็นวัยที่มีโอกาสใน การสำรวจ และทดลองศึกษาอาชีพต่างๆ ก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะยึดอะไรเป็นอาชีพจริงๆ (บุญศรี คำชาย, 2542) ดังนั้นถ้านักเรียนได้รับบริการแนะแนวที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพและวิธีการในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ถูกต้อง จะทำให้พวกเขาสามารถเลือกอาชีพได้ เหมาะสมกับตนเองและตลาดแรงงาน สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุขและประสบ ความสำเร็จอาชีพที่ตนเลือก ทำประโยชน์ให้กับตนเอง สังคมและประเทศชาติสืบไป (คมเพชร นิตร์ศุกกุล, 2541)

Gelatt H.B. เป็นศาสตราจารย์ชาวอเมริกันที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องการตัดสินใจเลือกอาชีพ Gelatt ได้รับรางวัลต่างๆมากมายในด้านพัฒนาการทางด้านอาชีพ เช่น รางวัลการพัฒนาทางอาชีพเพื่อนำไปสู่การประสบความสำเร็จในชีวิต (Lifetime Achievement in Career Development Award) จากสมาคมการพัฒนาทางด้านอาชีพของแคลิฟอร์เนีย(The California Career Development Association) และรางวัลผู้เชี่ยวชาญในการให้บริการอย่างมืออาชีพที่มีความโดดเด่น (The Distinguished Professional Service Award) จากสมาคมนักการศึกษาทางการให้คำปรึกษา (Association of Counselor Educators and Supervisors) เป็นต้น ในปี ค.ศ 1962 Gelatt ได้คิดค้นทฤษฎีการตัดสินใจโดยยึดรูปแบบการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล (Rational Decision Making) และในปี ค.ศ. 1989 Gelatt ได้ปรับปรุงทฤษฎีการตัดสินใจที่มีความสมบูรณ์มากขึ้นเพื่อให้นักการศึกษาและนักแนะแนวอาชีพใช้เป็นแนวทางในพัฒนาการตัดสินใจของบุคคลให้มีทักษะในการตัดสินใจที่ดีขึ้น (Gelatt, 2003) โดยได้นำเสนอหลักการในการตัดสินใจที่ตระหนักถึงความไม่แน่นอนอันเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบันและอนาคต เช่น ข้อมูลที่นำมาใช้ในการตัดสินใจที่เป็นจริงในปัจจุบันนี้อาจจะไม่ใช่ว่าข้อมูลที่เป็นจริงหรือมีการเปลี่ยนแปลงไปในอนาคต ซึ่ง Gelatt เรียกหลักการในการตัดสินใจนี้ว่า “Positive Uncertainty” หรือ (การมอง) ความไม่แน่นอนในทางบวก

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์มาใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์อาจารย์แนะแนวชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา อาจารย์ กิตติยา ตติยไกรแสน กล่าวว่าในปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยามีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 670 คน ซึ่งหมายถึงว่ามีนักเรียนจำนวนมากที่จะต้องทำการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อและอาชีพและนักเรียนเหล่านี้ควรได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองทั้งในด้านความสนใจ ความสามารถ และความถนัด ได้เรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโลกของงานอาชีพ และมีทักษะในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นทางโรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จึงมีความสนใจและยินดีให้ผู้วิจัยเข้าไปทำการทดลองโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เพราะเห็นว่านักเรียนควรได้รับการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ กับนักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์ อาจารย์แนะแนวและนักจิตวิทยา ได้นำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพกับนักเรียนในช่วงวัยอื่นๆต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2551 จำนวน 600 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มทดลองจำนวน 44 คน และ กลุ่มควบคุมจำนวน 36 คน

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น

1.1 การใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

2. ตัวแปรตาม

2.1 การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

นิยามศัพท์

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ หมายถึง โปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยจัดกิจกรรมตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้

1. การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพโดยการเพ่งประเด็นและยึดหยุ่น
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพโดยการตระหนักและระวัง
3. การเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดีทางการศึกษาและอาชีพ
4. การตัดสินใจทางการศึกษาและอาชีพโดยการใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 16 ครั้ง

การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้องค์ประกอบการตัดสินใจที่สอดคล้องกับทฤษฎีของเกแลตต์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้ 1. การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพ 2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและอาชีพ 3. การประเมินตนเอง 4. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ โดยวัดคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมและต่อผู้วิจัย หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้สึกร และประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมและต่อผู้วิจัย หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมทั้ง 16 ครั้ง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จังหวัดนครปฐม หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ โดยจำแนกประเด็นการศึกษาดังนี้

1. การแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ
3. ทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์
4. แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การแนะแนวด้านการศึกษาและอาชีพ

ความหมายของการแนะแนวการศึกษา

ระวีวรรณ ชินะตระกูล (2538) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือ นักเรียนหรือบุคคลทางการศึกษาเพื่อให้นักเรียนได้รู้จัก เข้าใจและเลือกศึกษาได้อย่างเหมาะสม ตามความสามารถของตน เพื่อให้นักเรียนได้มีการพัฒนาทางสติปัญญาความเฉลียวฉลาดได้อย่างเต็มที่ตามขีดความสามารถ

พนม ลิ้มอารีย์, สุภรณ์ ลิ้มอารีย์ และสมเกียรติ ภู่วฒนวิบูลย์ (2541) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนด้านการศึกษาโดยตรง คือ ให้นักเรียนเข้าใจ ในด้านการเรียนของตนเอง เช่น แนวทางในการศึกษาต่อ การเลือกโปรแกรมเรียน การลงทะเบียน หลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การค้นคว้าเขียนรายงาน การอ่านหนังสือ การเตรียมตัวสอบ การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2543) กล่าวว่า การแนะแนวการศึกษาเป็นการช่วยเหลือนักเรียนแต่ละคน หรือกลุ่มเพื่อให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ดีขึ้น โดยใช้สมรรถวิสัย (Capacity) ที่จะเรียนรู้อย่างอิสระ และยังช่วยให้นักเรียนได้รู้ความต้องการและโอกาสทางการศึกษาของตนเองในปัจจุบันและอนาคต การแนะแนวจึงประกอบด้วย การช่วยเหลือนักเรียนในการปรับตัวเองให้เข้ากับ สภาพของโรงเรียน การเลือกหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตร การวางแผนการเตรียมตัว การดำเนินการ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมด้านการศึกษาอาชีพ

จากความหมายของการแนะแนวการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การแนะแนวการศึกษา หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือ พัฒนาและส่งเสริมนักเรียนรายบุคคลและกลุ่ม เพื่อให้นักเรียน ได้รู้จักและเข้าใจตนเองในด้านความต้องการและความสามารถทางการศึกษารวมทั้งการปรับ ตนเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นแนวทางในการ วางแผนด้านการศึกษาของตน

จุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษา

พรรณราย ทรัพย์ประภา (2541) และลักขณา สิริวัฒน์ (2543) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการแนะแนวการศึกษา สรุปได้ดังนี้

การแนะแนวการศึกษา มีจุดมุ่งหมายคือ เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย ปณิธานของโรงเรียน รายละเอียดที่สำคัญ และข้อกำหนดต่าง ๆ ของสาขาวิชาที่นักเรียนมีความประสงค์จะเข้าไปเรียนให้นักเรียนแต่ละคนได้ทราบถึงหลักสูตรการศึกษาว่าประกอบด้วยวิชาใดบ้าง เพื่อให้นักเรียนจะได้มีโอกาสในการที่จะเลือกเรียนในสาขาวิชาตามถนัดและความสนใจของนักเรียน รวมถึงการมีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ทักษะที่จำเป็นเพื่อความประสบความสำเร็จในการเรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถปรับตัวและสร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและในห้องเรียนที่โรงเรียนตั้งอยู่ และเพื่อให้นักเรียนได้รับผลย้อนกลับ(ของความสามารถในการเรียนและการทำงานของตนเองในโรงเรียน นักเรียนจะได้ทราบและเข้าใจถึงความถนัดและความสนใจของเขาเพื่อนำไปประกอบการเลือกวิชาและสถานศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานทางด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีความพร้อมที่จะเผชิญชีวิตในอนาคต ทำให้เกิดผลที่ตามมาคือ การมีความสามารถในการตัดสินใจที่ถูกต้องต่อการเลือกสถานศึกษา

การแนะแนวการศึกษาและอาชีพมีความเกี่ยวข้องกันมาก เพราะการศึกษาเป็นการเตรียมตัวเพื่อการเลือกประกอบอาชีพ ดังนั้นครูที่ดำเนินการงานแนะแนวจึงควรมีความตระหนักถึงความซับซ้อน ของการวางแผนในการจัดการศึกษา และความสัมพันธ์ของการศึกษาที่มีต่อ การเลือกอาชีพ

ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

คมเพชร ฉัตรสุภกุล (2541) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียนแต่ละคนได้มีโอกาสในการเลือกอาชีพที่ความเหมาะสมกับตนเองทั้งในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และบุคลิกภาพ

ประณม จันทิม (2542) ได้ให้ความหมายการแนะแนวอาชีพว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเองและให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อจะได้นำไปตัดสินใจ

ในการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม และประสบความสำเร็จในอาชีพที่เลือกซึ่งสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคมได้อย่างสมบูรณ์

นุชลี อุปกัย (2543) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ว่า เป็นการช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งถือเป็นการแนะแนวในระยะยาวและเป็น การแนะแนวอย่างต่อเนื่อง

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2543) กล่าวว่า บริการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่จะช่วยเหลือให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงานอาชีพ แนวทางและโอกาสที่จะเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ ให้รู้จักลักษณะประเภท ขอบข่าย รายละเอียดเกี่ยวกับงานอาชีพ ตลาดแรงงาน ในชุมชน วิธีการเลือกอาชีพ ซึ่งจะทำให้นักเรียนเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม รู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง รู้จักวางโครงการในงานอาชีพ เตรียมหาประสบการณ์และทักษะ ปรับปรุงบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับงานเพื่อให้มีความสุขและประสบความสำเร็จทางอาชีพในอนาคต

กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน (2544) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพว่า เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้รู้จักตนเองได้ข่าวสารตลาดแรงงาน และได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะเป็ประโยชน์แก่ตนเองและประเทศชาติ

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2544) ได้กล่าวถึงการแนะแนวอาชีพว่า เป็นงานที่ครอบคลุมและกว้างไปไกลไปทุกช่วงชีวิตของมนุษย์ ไม่เฉพาะแต่ในวัยที่อยู่ในสถาบันการศึกษาแต่จะรวมไปถึงการปรับตัวเข้ากับชีวิตการทำงานในวัยต่าง ๆ เนื่องจากการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การตัดสินใจเข้าสู่อาชีพใดนั้นจึงมิได้เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวหรือเปลี่ยนแปลงไม่ได้ โดยความเป็นจริงชีวิตมนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งตัดสินใจไปแล้วในช่วงหนึ่ง อาจถูกหยิบยกมาพิจารณาใหม่ถ้ามีเหตุการณ์ใหม่เกิดขึ้น

จากความหมายของการแนะแนวอาชีพที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพ คือ กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและโลกของงานอาชีพ

เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะ ความสามารถในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพและการตัดสินใจ เลือกอาชีพให้เหมาะสมกับ ความรู้ ความสามารถ และความสนใจของตน

ประโยชน์ของการแนะแนวอาชีพ

การแนะแนวอาชีพประโยชน์หลายด้าน ดังที่ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539), พรรณราย ทรัพย์ประภา (2541) และคมเพชร ฉัตรศุกกุล (2541) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการแนะแนว อาชีพ สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการตัดสินใจเลือกอาชีพและแผนการเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะและ บุคลิกภาพของตนเอง โดยพิจารณาทางด้าน ร่างกาย สติปัญญา ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ ความต้องการของตนเอง เป็นต้น
2. ช่วยให้ผู้คลุ้รู้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพต่างๆ เช่น ลักษณะของงานอาชีพ คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เงินเดือนหรือรายได้ ความมั่นคงในงาน โอกาสความก้าวหน้าใน งานสภาพปัจจุบันและแนวโน้มของตลาดแรงงานในอนาคต
3. ช่วยให้ผู้คลุ้รู้จักการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ เช่น การเข้าอบรมในอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในอาชีพนั้น ๆ
4. ช่วยให้ผู้คลุ้รู้จักการปรับตัวในการทำงาน รู้จักการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน และ รู้จักปรับปรุงความสามารถให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สอดคล้องกับตำแหน่งที่จะทำงาน เพื่อให้มีความสุขในงานอาชีพของตนเอง
5. ช่วยให้ผู้คลุ้รู้จักการวางแผนและการตั้งเป้าหมายในอนาคต มีความสามารถในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพของตน มีความคิดริเริ่มในการทำงาน เพื่อแก้ไขปัญหาในการทำงาน และเพื่อประสบความสำเร็จในงานอาชีพของตนเอง
6. ช่วยให้ผู้คลุ้มีประสบการณ์พื้นฐานทางด้านต่างๆ เพื่อให้มีโอกาสพัฒนา บุคลิกลักษณะของตนให้เหมาะสมกับงานอาชีพและมีความพร้อมที่จะเผชิญชีวิตในอนาคต

การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

อรอนงค์ รัชญะวัน (2539) ได้กล่าวถึง การแนะแนวอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นว่า มีความแตกต่างจากการแนะแนวอาชีพในระดับอื่น เนื่องจากลักษณะของนักเรียนเรียนมีความแตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

ลักษณะของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งมีอายุระหว่าง 13 -15 ปี

1. เริ่มมีความเข้าใจในตนเอง
2. มีความเข้าใจสิ่งต่างๆ ในขอบข่ายที่กว้างขึ้น
3. เป็นช่วงระยะที่ผู้เรียนเริ่มสำรวจตนเองและอาชีพเพิ่มมากขึ้น และเริ่มมีความรับผิดชอบในการวางแผนสำหรับอนาคตของตน
4. มีความต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และจะทำตามเกณฑ์ของกลุ่ม
5. ยังตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนได้ไม่ดีและมักจะคล้อยตามเพื่อน
6. ยังควบคุมอารมณ์ได้ไม่ดีนัก
7. มีสามารถในการทำงานตามลำพังเพิ่มมากขึ้น
8. สิ่งแวดล้อมจะมีอิทธิพลต่อผู้เรียน มีความต้องการที่จะเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงและอยากประสบความสำเร็จด้านกีฬาและวิชาการ ซึ่งจะยึดถือ สิ่งเหล่านี้เป็นค่านิยมในการเลือกอาชีพ

นอกจากนั้น อรอนงค์ รัชญะวัน (2539) ยังได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการแนะแนวอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปดังนี้

1. การช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสนใจ ค่านิยม ความสามารถ บุคลิกภาพของตนมากขึ้น รู้จักประเมินข้อดี ข้อบกพร่องของตนเองอย่างเที่ยงตรง เข้าใจพฤติกรรมของตนเองเพิ่มขึ้นให้

ตระหนักว่าตนเหมือนหรือแตกต่างจากบุคคลอื่นอย่างไรและวางโครงการที่จะประกอบอาชีพอย่างกว้างๆ ได้ว่าจะประกอบอาชีพใด

2. การช่วยให้นักเรียนรู้จักโลกของงานกับการศึกษาตลอดจนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพแขนงต่างๆ กับหลักสูตร โดยพิจารณาว่า สาขาการศึกษาใดจะนำไปสู่การประกอบอาชีพใดบ้าง เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต

3. การช่วยให้นักเรียนตระหนักในข้อดีและข้อบกพร่องของการเลือกอาชีพแต่ละอย่าง

4. การช่วยให้นักเรียนรู้จักพิจารณาว่าในการเลือกอาชีพ แต่ละอย่างนั้นจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับโครงการศึกษา ลักษณะของอาชีพ คุณค่าที่มีต่อสังคม การประกอบอาชีพนั้นจะนำไปสู่วิถีชีวิตที่เขาชอบหรือไม่ อาชีพนั้นจะสนองความต้องการและค่านิยมของเขาหรือไม่และอาชีพนั้นเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด

5. การช่วยให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของตนเอง ซึ่งจะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจที่จะวางโครงการในอนาคต

6. การช่วยให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ในการได้รับความสำเร็จ

7. การช่วยให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาและคุณค่าของ การทำงานว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับตนเองและสังคม

8. การช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ อย่างเหมาะสม และแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

9. การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวิธีหาข้อมูลด้านอาชีพ

10. การช่วยส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักวางแผนในการทำกิจกรรมต่างๆ

11. การส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการปรับตัว มีบุคลิกภาพที่ดี มีค่านิยมของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถเตรียมพร้อมเข้าสู่อาชีพในอนาคตได้

แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ความหมายของการตัดสินใจเลือกอาชีพ

Gelatt (1991) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า คือ การใช้สิ่งที่บุคคลรู้ สิ่งที่บุคคลเชื่อ ดังนั้นบุคคลจึงสามารถเลือกได้ว่า จะทำอะไรเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ การตัดสินใจนั้นจึงเกี่ยวข้องกับอนาคต การวางแผนอาชีพก็เกี่ยวกับอนาคต การตั้งเป้าหมาย ก็เกี่ยวกับอนาคต ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนเกี่ยวข้องและมีผลกระทบกับอนาคต

Peterson *et al.* (2003) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจเลือกอาชีพว่าเป็นกระบวนการแก้ปัญหาทางด้านความคิด ความรู้สึก และการกระทำ เพื่อที่จะนำไปสู่การตัดสินใจว่าจะทำหรือจะเลือกแสดงพฤติกรรมอย่างไร

อรอนงค์ รัชญะวัน (2539) กล่าวถึง การตัดสินใจเลือกอาชีพว่า การตัดสินใจมีความสำคัญต่อมนุษย์มาก ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียน การเลือกอาชีพ ซึ่งการตัดสินใจทุกครั้งย่อมมีผลต่อชีวิตบุคคลเสมอ จึงควรเป็นกระบวนการรอบคอบ คำนึงถึงผลดีผลเสียและพิจารณาอย่างรัดกุม

สุชาติ แสงอุไร (2540) กล่าวว่า การตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพ เป็นกระบวนการที่ต้องปรับตัวเองให้เหมาะสมกับโลกของงานและต้องค้นหาว่า ตนเองเหมาะสมกับงานอะไร ต้องการอะไร มีความสามารถอย่างไร และมีอะไรที่ทำได้

จากความหมายของการตัดสินใจเลือกอาชีพข้างต้น สรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นกระบวนการตัดสินใจทางด้านอาชีพซึ่งรวมถึงการตัดสินใจเลือกทางการศึกษา โดยใช้ความคิดวิเคราะห์ห้องค์ประกอบทั้งทางด้านตนเองและงานอาชีพ เพื่อเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด คือ สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่ตัดสินใจเลือกได้อย่างเหมาะสม

องค์ประกอบทางการตัดสินใจเลือกอาชีพ

วรรณฯ พรหมบุรมย์ (2540) กล่าวว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพจำเป็นต้องมีองค์ประกอบต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. การเข้าใจกระบวนการตัดสินใจ (Understanding the Decision Making Process) การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่ต้องใช้การตัดสินใจเลือกอย่างมีหลักการ รวมถึงการศึกษาตนเอง ตั้งแต่การรับรู้เรื่องของตนเอง (Self-Perceptions) มีการหาทางเลือกและการสำรวจอาชีพ

2. การรู้จักตนเอง (Self-Knowledge) เป็นการรู้จักและเข้าใจในความคิด ความรู้สึก และการกระทำของตน และรู้จักที่จะนำความคิดกับการกระทำมาสัมพันธ์กัน ทำให้เกิดการตัดสินใจที่ถูกต้อง

2.1 การตระหนักรู้ในตนเอง (Self-Awareness) คือ นักเรียนควรจะเข้าใจตนเองตามความเป็นจริงในด้านต่างๆ เช่น ทักษะ ค่านิยม ความสนใจ ความสามารถ และอธิบายถึงทักษะที่ทำให้ตนเองได้รับความสำเร็จในด้านการบริหารเวลา วางแผนการทำงาน แสวงหาแหล่งข้อมูล และการตั้งเป้าหมาย

2.2 การตระหนักรู้ถึงโอกาสที่เป็นไปได้ (Opportunity Awareness) นักเรียนสามารถที่จะอธิบายภาพรวมเกี่ยวกับเศรษฐกิจและงาน เช่น ความต้องการของตลาดแรงงาน และความต้องการความรู้ทางด้านเทคโนโลยี

2.3 การตัดสินใจและเชื่อมโยงความรู้ (Decision and Transition Learning) คือ การรวมความรู้และทักษะที่ได้รับจากการเรียนในชั้นเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ชุมชนและ ครอบครัวได้ รวมทั้งปรับปรุงทักษะในการที่จะจัดการตนเองเมื่อประสบสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดมาก่อน

3. การมีความรู้เรื่องการพัฒนาตนเองเพื่ออาชีพ (Career Knowledge) การมีความรู้ในเรื่องการพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จในชีวิต มีปัจจัยที่ควรคำนึงถึง 5 ข้อ คือ

3.1 ทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ คือ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา ทุกอย่างในโลกจะต้องไม่เหมือนเดิม เกิดอาชีพใหม่อีกมากมาย นักเรียนก็ต้องพัฒนาทักษะใหม่ๆ อยู่เสมอ

3.2 ภูมิใจตนเองคู่ก่อน คือช่วยให้นักเรียนศึกษาตนเอง ศึกษาความสนใจ ความต้องการ ค่านิยม ความสามารถ ความถนัด ฯลฯ ของตน รวมทั้งความคิดฝันของตน ทำความฝันให้เป็นความจริง

3.3 มุ่งสู่เส้นทาง คือ ช่วยให้นักเรียนได้มองเห็นทางเลือกที่เหมาะสมกับตน มองหาสิ่งที่เป็นไปได้ ซึ่งตรงกับศักยภาพที่แท้จริงของตน

3.4 ใส่ใจการศึกษา คือ ช่วยให้นักเรียนมุ่งมั่นคว้าศึกษาสิ่งที่เหมาะสมกับชีวิตตนทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเรียนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ศึกษาทักษะที่จำเป็นเพื่อประกอบอาชีพที่ตนถนัด

3.5 ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย คือ นักเรียนควรแสวงหาอาชีพที่ตนเองถนัด โดยสังเกตอาชีพจากชุมชน บุคคลในครอบครัว สอบถามจากผู้รู้ หรือขอความช่วยเหลือจากบุคคลในหมู่บ้าน

4. ตรวจสอบการเลือก (Preview of Alternatives) การเลือกตัดสินใจแต่ละครั้งควรมีการตรวจสอบค้นหาข้อดีข้อเสียอีกครั้งหนึ่ง เพื่อได้ผลที่แน่นอน อาจหาข้อมูลเพิ่มเติมโดยการสอบถามจากผู้รู้ ค้นหาจากสื่อต่างๆ หรือหาประสบการณ์ด้วยตนเอง

ปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน (2551) อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยภายนอก ได้แก่

1. แนวโน้มของตลาดแรงงาน หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการผู้ทำงานในด้านต่าง ๆ ในปัจจุบัน และการพยากรณ์ถึงตลาดแรงงานว่ามีความต้องการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในอนาคต

2. ลักษณะงาน หมายถึงข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน เช่น ผู้ทำงานจะต้องทำอะไรบ้าง เป็นงานที่ทำให้เกิดความเพลิดเพลินหรือก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย เป็นงานที่มีความรับผิดชอบที่สูงหรือไม่เป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับตัวเลข สิ่งของ หรือคน เป็นต้น

3. สภาพแวดล้อมของงาน หมายถึง สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของงาน เช่น ร้อน เย็น ขึ้น แห้ง เปียก ฝุ่นละออง สกปรก เสียงดัง ในอาคาร กลางแจ้ง เป็นต้น

4. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เช่น มีการกำหนดช่วงอายุในการทำงานและกำหนดเกษียณอายุไว้อย่างไร หรือเป็นอาชีพสำหรับเพศหญิงหรือเพศชาย

5. การเข้าประกอบอาชีพ หมายถึง วิธีการในการเข้าประกอบอาชีพโดยการสมัครงานกับนายจ้างด้วยตนเอง มีการสอบสัมภาษณ์หรือสอบข้อเขียน ถ้าเป็นการประกอบอาชีพอิสระต้องใช้ทุนทรัพย์เพื่อดำเนินกิจการมากน้อยเพียงใด เป็นต้น

6. รายได้ หมายถึง รายได้ในการประกอบอาชีพนั้น ๆ อาจจะเป็นต่อวัน สัปดาห์ เดือน ปี โดยเฉลี่ย

7. การกระจายของผู้ประกอบอาชีพ หมายถึงจำนวนผู้ประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใดและกระจายอยู่ทั่วประเทศหรือมีอยู่เพียงบางจังหวัด สามารถประกอบอาชีพที่ใดก็ได้หรือจะต้องอยู่ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ

8. ข้อดีและข้อเสีย อาชีพแต่ละอย่างย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจและความต้องการของผู้ประกอบอาชีพของแต่ละคน

ปัจจัยภายใน ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความสนใจ บุคลิกภาพ สติปัญญา ความถนัด ทักษะ ความสัมฤทธิ์ผล ประสบการณ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ผล ความรับผิดชอบ ความอดุสาหะ ความตรงต่อเวลา ความอบอุ่น ระดับการกล้าเสี่ยง ความเป็นคนเปิดเผย ความไม่ยึดหยุ่น ความแกร่งของจิตใจ ความรู้สึกเกี่ยวกับคุณค่าแห่งตน ความสามารถในการตัดสินใจ วุฒิภาวะทางอาชีพ เพศ เชื้อชาติ อายุ ความแข็งแรงของร่างกาย สุขภาพ ฯลฯ

2. ปัจจัยเกี่ยวกับโครงสร้างของค่านิยม ได้แก่ ค่านิยมทั่ว ๆ ไป ค่านิยมทางการงาน จุดมุ่งหมายชีวิต จุดมุ่งหมายทางอาชีพ การรับรู้เกียรติและชื่อเสียงของอาชีพ ทักษะติดต่ออาชีพ ต่างๆ ความเข้าใจอาชีพที่เกี่ยวกับคน/ข้อมูล จริยธรรมในการทำงาน การใช้เวลาว่าง ความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการกฎเกณฑ์ ความต้องการสนับสนุน/ช่วยเหลือ ความต้องการอำนาจ ความมั่นคง ความปลอดภัย การทำงานให้เป็นประโยชน์กับผู้อื่น ฯลฯ

การวางแผนและทักษะที่จำเป็นในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น

นันทา สุรักษา (2548 อ้างถึง คณะกรรมการความร่วมมือเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านอาชีพในประเทศไทยสหรัฐอเมริกา, ม.ป.ป.) เรื่องการจัดทำโปรแกรมพัฒนาสมรรถนะและตัวบ่งชี้ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการวางแผนและทักษะในการตัดสินใจเลือกอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ดังนี้

ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่อโอกาสในการเลือกอาชีพ

(Knowledge of the Benefits of Educational Achievement to Career Opportunities)

- บอกความสำคัญของทักษะทางการเรียนและการประกอบอาชีพในโลกการทำงาน
- บอกว่าทักษะที่สอนในโรงเรียนนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างไรบ้าง
- บอกจุดดีและจุดด้อยการเรียนของตนเอง
- บอกแนวทางในการปฏิบัติเพื่อเพิ่มทักษะการศึกษาพื้นฐาน
- บอกทักษะที่จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของอาชีพ
- บอกว่าทักษะสัมพันธ์กับการเลือกวิชาเรียนในระดับสูงขึ้นอย่างไร
- บอกว่าความสามารถสัมพันธ์กับกลุ่มอาชีพหลายๆอาชีพได้อย่างไร

ความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานกับการเรียน (Understanding the Relationship Between Work and Learning)

- บอกนิสัยและวิธีการเรียนที่มีประสิทธิภาพ
- บอกความสำคัญของทักษะและเจตคติในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ
- อธิบายความสัมพันธ์ของเจตคติ ความเชื่อ ความสามารถและทักษะการประกอบอาชีพ

ทักษะที่จำเป็นสำหรับอาชีพและการใช้ข้อมูลอาชีพ (Skills Needed to Locate, Understanding and Use Career Information)

- บอกวิธีการจำแนกอาชีพ
- บอกจำนวนกลุ่มของอาชีพ
- บอกแหล่งทรัพยากรในโรงเรียนและชุมชนที่สามารถเรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มอาชีพ
- บอกแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มอาชีพ รวมถึงอาชีพส่วนตัว
- บอกทักษะที่สามารถถ่ายโอนจากอาชีพหนึ่งไปสู่อาชีพอื่น
- บอกแหล่งของการหางานทำในชุมชน

ความเข้าใจวิธีการทำงานสัมพันธ์กับความต้องการและหน้าที่ของเศรษฐกิจและสังคม (Understanding How to Work Relates to the Needs and Functions of the Economy and Society)

- อธิบายความสำคัญของงานที่มีต่อชุมชน
- อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างงานกับเศรษฐกิจ และความต้องการของสังคม
- อธิบายผลของการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่มีต่ออาชีพ

ทักษะที่จำเป็นในการตัดสินใจ (Skill Needed to Make Decision)

- บอกความเชื่อและเจตคติของตนเอง
- อธิบายขั้นตอนการเลือกและอาชีพตามลำดับการตัดสินใจ
- บอกผลที่ตามมาจากการตัดสินใจ
- บอกหลักสูตร โรงเรียนที่สอดคล้องสัมพันธ์กับความสามารถ ความสนใจของตนเอง
- บอกความคาดหวังของผู้อื่นที่มีผลต่อการวางแผนเลือกอาชีพของตนอย่างไร
- บอกวิธีการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียน การทำงานที่สัมพันธ์กับปัจจัยอื่นในชีวิต
- บอกข้อดีและข้อเสียของการเรียนต่อที่ส่งผลไปสู่เป้าหมายในอาชีพ
- บอกความต้องการสำหรับการศึกษาต่อ

ความเข้าใจกระบวนการวางแผนอาชีพ (Understanding the Process of Career Planning)

- บอกกระบวนการวางแผนในการตัดสินใจเลือกหลักสูตรที่เชื่อมโยงไปสู่อาชีพที่ต้องการ

- บอกรายชื่อวิชาที่ต้องเรียนเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพที่ต้องการ
- บอกสาขาวิชาและหลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพที่ต้องเรียนต่อไปในระดับที่สูงขึ้น
- บอกทักษะที่จำเป็นในแต่ละอาชีพรวมถึงอาชีพ / การทำงานส่วนตัว

ความยากลำบากในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

Gati, Kraus, and Osipow (1996) ได้ศึกษาความยากลำบากในการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยแบ่งประเภทหลักของความยากลำบากในการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็น 3 ประเภทดังนี้

1. การขาดความพร้อม เป็นความยากลำบากในการตัดสินใจที่เกิดขึ้นก่อนกระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วย

- 1.1 การขาดแรงจูงใจที่จะดำเนินการตัดสินใจ
- 1.2 ไม่สามารถตัดสินใจได้
- 1.3 ขาดทักษะในการตัดสินใจ

2. การขาดข้อมูล เป็นความยากลำบากในการตัดสินใจที่เกิดขึ้นในช่วงกระบวนการตัดสินใจ ประกอบด้วย

- 2.1 การขาดข้อมูลขั้นตอนการตัดสินใจ
- 2.2 การขาดข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง
- 2.3 การขาดข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
- 2.4 การขาดข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการที่จะได้ข้อมูลเพิ่มเติม

3. ข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกัน เป็นความยากลำบากในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจ ประกอบด้วย

- 3.1 ข้อมูลเชื่อถือไม่ได้
- 3.2 ความขัดแย้งภายในตนเอง เช่นความไม่แน่ใจในความต้องการของตนเอง

3.3 ความขัดแย้งภายนอก เช่น ความขัดแย้งของความหวังของบุคคลในครอบครัว

นอกจากนั้นกองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน (2551) ได้กล่าวถึงปัญหาในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนหรือผู้สมัครงาน สรุปดังนี้

1. การขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะในการประกอบอาชีพต่างๆ และข้อมูลเกี่ยวกับโลกของงานอาชีพ เช่น ลักษณะของงานอาชีพ กระบวนการทำงานในงานอาชีพนั้นๆ โอกาสในการก้าวหน้าในอาชีพ และความต้องการของตลาดแรงงานในงานสาขาอาชีพนั้นๆ
2. ความต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา แนะนำอาชีพ แนะนำการศึกษาต่อ และการเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ ตลาดแรงงาน
3. ความต้องการรู้เกี่ยวกับระดับความสามารถ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ และความพร้อมของตนเองว่าเหมาะสมสำหรับประกอบอาชีพใด

ทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

ในปี ค.ศ. 1962 Gelatt ได้สร้างทฤษฎีการตัดสินใจขึ้นซึ่งเป็นทฤษฎีการตัดสินใจที่ยึดหลักเหตุผล (Rational Decision Making) ทฤษฎีนี้ได้อธิบายวงจรกระบวนการตัดสินใจโดยเริ่มที่การตั้งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูลข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับเป้าหมายที่บุคคลตั้งไว้เพื่อนำมาเปรียบเทียบความเป็นไปได้ของทางเลือกและความน่าจะเป็นของผลที่ได้รับลำดับต่อไปคือการพิจารณาค่านิยมของบุคคลโดยจะพิจารณาถึงผลที่พึงปรารถนาและเปรียบเทียบกับค่านิยมที่บุคคลมีเพื่อนำมาใช้ในการประเมินผลและการตัดสินใจเลือกซึ่งเหมาะสมกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ในทางตรงกันข้ามถ้าการตัดสินใจไม่ตรงกับวัตถุประสงค์หรือความต้องการของบุคคล บุคคลนั้นก็จะตั้งต้นเริ่มกระบวนการในการตัดสินใจใหม่ ต่อมาในปี ค.ศ. 1989 Gelatt ได้ปรับปรุงทฤษฎีการตัดสินใจให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นโดยได้นำเสนอหลักการในการตัดสินใจที่ตระหนักถึงความไม่แน่นอนอันเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบันและอนาคต เช่นในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจผู้ที่ตัดสินใจควรถือว่าในขณะที่มีความรู้หรือมีอาชีพใหม่ๆเกิดขึ้นอยู่เสมอ เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและภาวะเศรษฐกิจ โดย Gelatt เรียกหลักการในการตัดสินใจที่ตระหนักถึงความไม่แน่นอนนี้ว่า (การมอง)ความไม่แน่นอนในทางบวก (Positive Uncertainty)

องค์ประกอบของหลักการในการตัดสินใจ

Gelatt (1991) ได้อธิบายหลักการในการตัดสินใจว่าประกอบด้วยเจตคติ 2 ประการ และปัจจัยในการตัดสินใจ 4 ประการ ดังนี้

เจตคติ 2 ประการ คือ

1. การยอมรับว่าอดีต ปัจจุบัน และอนาคตนั้นมีความไม่แน่นอน
2. การมองในแง่บวกเกี่ยวกับความไม่แน่นอนเหล่านั้น

ปัจจัยในการตัดสินใจ 4 ประการ คือ

1. สิ่งที่คุณต้องการ
2. สิ่งที่คุณรู้
3. สิ่งที่คุณเชื่อ
4. สิ่งที่คุณทำ

Gelatt (1991) ได้นำองค์ประกอบที่กล่าวข้างต้นมาสร้างเป็น 4 หลักการในการตัดสินใจที่มีความยืดหยุ่นและสมดุล ดังนี้

1. การเพ่งประเด็นและการยืดหยุ่นในการตั้งเป้าหมาย
2. การตระหนักและการระวังในการรวบรวมข้อมูล
3. การเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดี
4. การใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ในการตัดสินใจ

หลักการในการตัดสินใจ

Gealtt (1991, 2003) ได้อธิบายรายละเอียดของแต่ละหลัก การในการตัดสินใจ ดังนี้

หลักการที่ 1 : การฟังประเด็นและการยืดหยุ่นในการตั้งเป้าหมาย

การฟังประเด็นและการยืดหยุ่นในการตั้งเป้าหมาย หมายถึง การที่บุคคลตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและหมั่นตรวจสอบความเหมาะสมของเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยพิจารณาจากความรู้ความสามารถ ความถนัดและบุคลิกภาพของตนเอง และเปิดโอกาสให้ตนเองเรียนรู้เป้าหมายอื่นนอกเหนือจากที่ตั้งไว้ รวมถึงมีการวางแผนเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วย

ข้อดีของการมีเป้าหมายที่ชัดเจนคือ จะทำให้บุคคลฟังประเด็นไปที่เป้าหมายโดยจะไม่เขวออกจากเป้าหมายโดยง่าย แต่การยึดมั่นในเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งโดยไม่มีการตรวจสอบความเหมาะสมของเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็อาจเป็นอันตรายได้ เพราะบุคคลอาจจะมองข้ามทางเลือกอื่นที่มีความเป็นไปได้ โดยจะเห็นได้จากการที่มีบุคคลหลายคนพยายามอย่างที่สุดเพื่อที่จะได้กลายเป็นในสิ่งที่พวกเขาเป็นอยู่ แต่พวกเขากลับพบว่าสิ่งที่เป็นอย่างนั้นไม่ใช่สิ่งที่ตนเองต้องการอย่างแท้จริง

การมีความสมดุลในการตั้งเป้าหมายหมายความว่า บุคคลควรมีความยืดหยุ่นในสิ่งที่ตนเองตั้งเป้าหมายไว้หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ บุคคลสามารถวางแผนในการนำไปสู่เป้าหมายได้แต่ก็ควรที่จะเปิดทางสำหรับการปรับเปลี่ยนแผนของตนเองด้วย ดังนั้นคำถามพื้นฐานที่บุคคลควรใช้ในการถามตนเองเกี่ยวกับอาชีพคือ “อะไรคือสิ่งที่ฉันต้องการอย่างแท้จริง” ซึ่งการตัดสินใจเพื่อไปถึงเป้าหมายนั้นบุคคลควรจะต้องผ่านกระบวนการในการตั้งเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพด้วย คือควรจะเป็นกระบวนการที่บุคคลได้เปิดโอกาสให้ตนเองได้ตรวจสอบ ความเหมาะสมของเป้าหมายที่ตนเองตั้ง และเรียนรู้ทางเลือกอื่น ๆ ที่อาจเหมาะสมกับตนเองมากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วย

นอกเหนือจากการมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีความเหมาะสมแล้ว สิ่งสำคัญที่บุคคลควรกระทำต่อจากการมีเป้าหมายก็คือ การวางแผนเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยบุคคลจะตอบคำถามว่าต้องตนเองจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้หรือไม่ และจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ตนเองได้เป็นอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งถ้าบุคคลมีการวางแผนที่ดีโอกาสที่จะได้เป็นอย่างที่

ตนเองตั้งเป้าหมายไว้ก็จะเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นการวางแผนที่ดีจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่ต้องการ

การมีความสมดุลในการตั้งเป้าหมายจึงไม่ได้หมายความว่าให้ยกเลิกการเพ่งประเด็นในเป้าหมายแต่หมายถึง ความสมดุลระหว่าง 2 ทางซึ่งเหมือนกับ การปรับเลนส์ให้เข้าใกล้และกว้างขึ้นคือ บุคคลจะต้องมีเป้าหมายและจะต้องปรับเป้าหมายของคนให้ชัดเจน

คำถามที่บุคคลควรถามตนเองในการเพ่งประเด็นและการยืดหยุ่นในสิ่งที่ต้องการมีดังนี้

- เป้าหมายที่ตั้งไว้เหมาะสมกับฉันหรือไม่
- ฉันสามารถทำอะไรอีกได้บ้าง
- มีทางเลือกหรือเป้าหมายอื่นใดอีกบ้างที่สามารถเป็นไปได้
- จากเป้าหมายที่ตั้งไว้ ฉันควรจะทำอะไรต่อไปเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายนั้น

ข้อดีของการเพ่งประเด็นและยืดหยุ่นเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการ มีดังนี้

- การไม่พลาดการเรียนรู้ระหว่างการเดินทางไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้
- การป้องกันตนเองจากการสร้างทำในสิ่งที่คิดว่าเป็นเป้าหมาย
- การใช้เป้าหมายเป็นแนวทางในการตัดสินใจไม่ใช่ควบคุมตนเอง

หลักการที่ 2 : การตระหนักและการระวังในการรวบรวมข้อมูล

การตระหนักและการระวังในการรวบรวมข้อมูล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่มีประโยชน์เกี่ยวกับเรื่องที่จะตัดสินใจ ซึ่งบุคคลจะต้องพิจารณาถึงข้อมูลที่ตนเองมีอยู่ ตรวจสอบข้อมูลให้มีความครบถ้วน ถูกต้องและทันสมัย พร้อมทั้งตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ

ในสังคมแห่งข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ข้อมูลที่บุคคลรู้และมั่นใจในวันนี้ อาจจะไม่ใช่ความจริงในอนาคต ดังนั้นสิ่งที่มีความสำคัญคือการระวังในข้อมูลที่ตนเองมีอยู่และตระหนักถึงการเรียนรู้ข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติม เนื่องจากข้อมูลนั้นมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินชีวิตและการทำงานของบุคคล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลบุคคลไม่ควรหยุดอยู่แค่การมี

ข้อมูลเท่านั้น เพราะว่าข้อมูลในทุกวันนี้อาจจะไม่ได้เป็นมิตรกับผู้ใช้ข้อมูลเหล่านั้นเสมอไป ข้อมูลที่บุคคลมีอาจจะยังไม่ครบถ้วนหรือการที่บุคคลยังขาดข้อมูลในบางส่วน การมีข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์มีอคติ เชื่อถือไม่ได้ ได้รับอิทธิพลจากความรู้สึกส่วนตัว หรือเป็นข้อมูลที่ขึ้นอยู่กับค่านิยมของตนเองหรือใครบางคน ซึ่งในทุกวันนี้บุคคลได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการตัดสินใจโดยที่ไม่รู้ตัว

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการตัดสินใจคือ กระบวนการตรวจสอบและเรียนรู้ข้อมูลเพื่อไปสู่ทางเลือกในการปฏิบัติ บุคคลควรจำไว้ว่าข้อมูลสามารถเปลี่ยนจิตใจของคุณและจิตใจของคุณสามารถเปลี่ยนข้อมูลได้ เนื่องจากในจิตใจของบุคคลนั้นจะทำการเลือก ปฏิเสธ และกั้นกรองข้อมูลโดยการตรวจสอบข้อมูล ด้วยเหตุนี้บุคคลจึงต้องใช้ข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อให้ได้รับในสิ่งที่ตนต้องการ

การที่บุคคลจะสามารถตระหนักถึงสิ่งที่ตนเองยังไม่รู้นั้นเป็นสิ่งที่ยาก แต่บุคคลสามารถที่จะระวังในสิ่งที่ตนเองรู้ได้ การมีความรู้ที่มากนั้นเป็นสิ่งมีประโยชน์แต่ในยุคสมัยที่ความรู้นั้นเพิ่มทวีคูณขึ้นอย่างสม่ำเสมอและในขณะเดียวกันข้อมูลก็ล้าสมัยอย่างรวดเร็ว การเปิดใจในการเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติมจะเป็นประโยชน์มากกว่าการปิดกั้นตนเองและการไม่ยอมรับรู้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งการเปิดใจก็คือ การเปิดรับความคิดและข้อมูลใหม่ๆ เมื่อบุคคลสามารถยอมรับได้ว่าตนเองยังไม่รู้อะไรในหลายๆ เรื่องต่างๆ บุคคลนั้นก็จะมีคำถาม ที่จะช่วยให้ตนเองเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

บุคคลที่ตัดสินใจจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือก ผลที่ตามมาจากทางเลือกและความเป็นไปได้ของทางเลือก ผลที่ตามมานั้นหมายรวมถึงเหตุการณ์ และความรู้สึกซึ่งการคิดถึงผลลัพธ์จากทางเลือกจะทำให้บุคคลมีความมั่นใจในผลลัพธ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ ดังนั้นในหลักการเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลนี้สิ่งที่บุคคลควรทำคือ

- การพิจารณาถึงข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ
- การตรวจสอบข้อมูลว่าข้อมูลใดเป็นข้อมูลที่คาดเคลื่อนและล้าสมัย
- การเปิดใจในการเรียนรู้ข้อมูลที่ตนเองยังไม่รู้เพิ่มเติม

ข้อดีของการตระหนักและระวังเกี่ยวกับสิ่งที่รู้ มีดังนี้

- การป้องกันตนเองจากการยึดติดข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์

- การเรียนรู้เกี่ยวกับการเปิดใจในการรับข้อมูลเพิ่มเติม
- การตระหนักในสิ่งที่ตนเองยังไม่รู้

หลักการที่3: การเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดี

การเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดี หมายถึง การเข้าใจความเชื่อที่แท้จริงของตนเองที่มีต่อสิ่งที่จะตัดสินใจเลือก และการมีความเชื่อที่ในแง่ดีต่อตนเองและสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

สิ่งที่บุคคลเชื่อเป็นพลังที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่ง ความเชื่อนั้นไม่ใช่เป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของการตัดสินใจกระทำ แต่ความเชื่อยังเป็นส่วนหนึ่งที่สะท้อนถึงสิ่งที่บุคคลต้องการและสิ่งที่บุคคลรู้ การมีความเชื่อที่ชัดเจนจะมีส่วนทำให้บุคคลมีการตัดสินใจที่ชัดเจนเช่นกัน ดังนั้นเมื่อบุคคลเปลี่ยนความเชื่อของตนก็จะส่งผลให้เปลี่ยนมุมมองของตนเองคือ เป้าหมายและความต้องการของตน สิ่งที่รู้ สิ่งที่มองเห็นและสิ่งที่กระทำ การเข้าใจความเชื่อที่แท้จริงของตนเอง การปรับปรุงแก้ไขความเชื่อเกี่ยวกับอนาคตจึงเป็นทักษะที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจ

ความเชื่อเปรียบเสมือนการมองเห็น คือ เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลมองเห็นสิ่งต่างๆและแสดงความเป็นจริงของบุคคล ความเชื่อนั้นมีความหมายกับอนาคตและการตัดสินใจของบุคคล ในขณะเดียวกันการตัดสินใจก็เป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนให้เห็นความเชื่อของบุคคล ถ้าบุคคลนั้นคิดว่าตนสามารถทำได้เขาก็อาจจะทำได้ แต่ถ้าบุคคลนั้นคิดว่าไม่สามารถทำได้ เขาจะเป็นอย่างนั้นจริงๆ เนื่องจากทุกสิ่งทุกอย่างเริ่มต้นด้วยความเชื่อ และสิ่งที่บุคคลเลือกที่จะเชื่อนั้นขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นพลังของการเลือกที่เป็นจริง

บุคคลต่างๆมักจะมีความรู้ว่าตนเองมีความเชื่ออย่างไร ซึ่งการเข้าใจความเชื่อของตนเองเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นแต่อาจยังไม่เพียงพอ เพราะความเชื่อมีทั้งด้านความเชื่อในแง่ดีและแง่ร้าย การมีความเชื่อในแง่ดีจึงเป็นสิ่งมีประโยชน์ซึ่งจะสามารถนำพาบุคคลไปสู่การมองอนาคตในทางบวกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสุขภาพจิตที่ดี บุคคลมีความจำเป็นที่จะต้องมีความเชื่อในแง่ดีเพื่อนำไปสู่การประสบความสำเร็จ บุคคลจึงควรพัฒนาตนให้รู้จักการมองโลกในแง่ดี

ระบบความเชื่อไม่ใช่เป็นแค่เพียงภาวะหนึ่งของจิตแต่ว่าเป็นความจริงในทางกายภาพแต่ส่งผลต่อสุขภาพที่ดีของร่างกาย จากการวิจัยของ Shelly Taylor (1989 อ้างใน Gelatt , 1991)

ในเรื่องการมองในทางบวกนั้นพบว่า ความเชื่อในทางบวกหรือลบสามารถที่จะเพิ่มลดเซลล์ที่สร้างเชื้อโรคได้คือ ทำให้เส้นโลหิตกว้างขึ้นหรือหดลงได้และเพิ่มหรือลดการเดินของชีพจรได้ การปรับเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับการมองในทางบวกสามารถที่จะสร้างสรรค์หรือทำให้การคาดการณ์ของบุคคลเป็นจริงได้ซึ่งสามารถปรากฏได้ในคนที่มีสุขภาพจิตดี เพราะการมองโลกในแง่ดีเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมทำให้บุคคลสามารถที่จะจัดการผลลัพธ์ในทางลบที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งการมองในแง่ดีดังกล่าวคือ

1. การมองในแง่ดีเกี่ยวกับตนเอง
2. การมองในแง่ดีเกี่ยวกับอนาคต

การค้นพบของTaylor ได้ค้นพบทฤษฎีของนักจิตวิทยาและผู้ให้คำปรึกษามีอาชีพที่เชื่อว่า กฎเกณฑ์เบื้องต้นของสุขภาพจิตที่ดีก็คือ การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองที่ถูกต้อง การแสดงออกตามความเป็นจริง แต่หลักการนี้เปลี่ยนไปอย่างชัดเจน เนื่องจากมีอีกหลักการหนึ่งที่ได้รับการยอมรับคือ การมีความเชื่อในแง่ดีทำให้ชีวิตมีคุณค่าในการดำรงอยู่ ดังนั้นสิ่งที่บุคคลต้องยอมรับในตอนนี้นี้ก็คือการมีความเชื่อในแง่ดีนั้นมีประโยชน์

ไม่มีอะไรที่จะมีพลังอำนาจมากไปกว่าสิ่งที่บุคคลเชื่อเกี่ยวกับตัวตนเองและอนาคตของตนเอง การมองในแง่ดีเป็นความเชื่อและสามารถที่จะเรียนรู้ได้ ในขณะที่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ว่าการมองโลกในแง่ดีเป็นพลังที่สำคัญในการปรับปรุงจิตใจ สุขภาพจิตและ สุขภาพกาย การเอาชนะความล้มเหลว และการสนับสนุนการประสบความสำเร็จ การสร้างอนาคตจะต้องใช้ทั้งความฝันและการกระทำ ถ้าบุคคลสามารถที่จะพัฒนาความฝันของตนเองบุคคลนั้นก็จะสามารถที่จะพัฒนาการกระทำของตนได้ด้วย บุคคลจึงควรได้เรียนรู้การเป็นผู้มีความฝันที่ดี คือความฝันนั้นสามารถที่จะเป็นความจริงได้

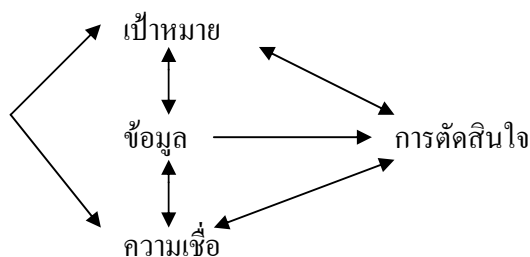
ข้อดีของการเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดี มีดังนี้

- การค้นพบว่าความเชื่อนั้นเป็นปัจจัยในการตัดสินใจที่มีความสำคัญและอยู่ในการควบคุมของตน
- การเข้าใจว่าการเปลี่ยนแปลงความเชื่อส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงตนเองได้อย่างไร

หลักการที่ 4: การใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ในการตัดสินใจ

การใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ในการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจโดยพิจารณาถึงทางเลือกต่างๆของตนเอง และวิเคราะห์ถึงผลลัพธ์ที่ตามมา ความน่าปรารถนาในผลลัพธ์นั้น และความเป็นไปได้ของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น

ในหลักการนี้ การบรรลุถึงกระบวนการตัดสินใจนั้นถูกเชื่อมโยงถึงกันด้วยอีก 3 ปัจจัยที่เป็นพื้นฐานของหลักการในการตัดสินใจ ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัยไม่สามารถที่จะแยกออกจากกันในการปฏิบัติดังนี้

ภาพที่ 1 การเชื่อมโยงของปัจจัยในการตัดสินใจ

ที่มา: Gelatt H.B. (1991: 53)

การเชื่อมโยงกันของ 4 ปัจจัยในการตัดสินใจนี้แสดงให้เห็นว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะใช้เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งในแต่ละครั้งของการตัดสินใจ หลักการนี้ถูกเชื่อมโยงถึงกันโดยการใช้สมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะใช้สมองทั้ง 2 ด้านในการตัดสินใจ คือ ใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ในการตัดสินใจ

หลักการในการการตัดสินใจที่ใช้ทั้งเหตุผลและการหยั่งรู้ในการตัดสินใจ ผู้ที่ตัดสินใจควรถามถึงองค์ประกอบดังนี้

1. ทางเลือกต่างๆ : การกระทำที่บุคคลสามารถทำได้
2. ผลลัพธ์ที่ตามมา : ผลลัพธ์ที่เป็นไปได้จากการกระทำของบุคคล อะไรที่สามารถเกิดขึ้นตามมา

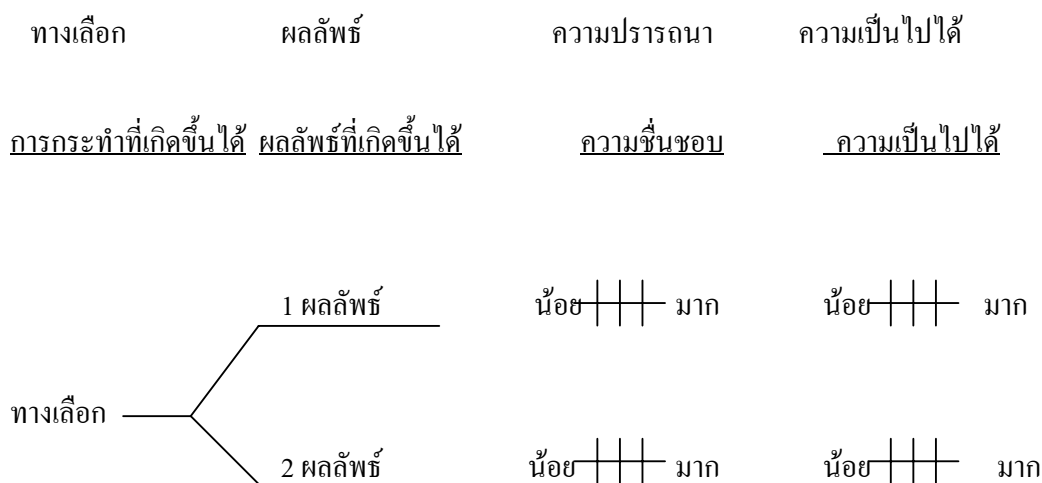
3. ความน่าปรารถนาในผลลัพธ์ :ความชื่นชอบของบุคคลในสิ่งที่เกิดขึ้น บุคคลให้คุณค่ากับสิ่งที่เกิดขึ้นมากแค่ไหน

4. ผลลัพธ์ที่เป็นไปได้ :โอกาสของการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ความเป็นไปได้ของการเกิดผลลัพธ์นั้น

วิธีการที่จะผสมผสานระหว่างการใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ในการตัดสินใจ คือ การจินตนาการแผนผังการตัดสินใจ ที่ประกอบด้วยด้วย 4 องค์ประกอบที่ดังกล่าว บุคคลที่ตัดสินใจต้องคำนึงถึงทางเลือกและผลลัพธ์ ซึ่งแผนผังการตัดสินใจ มี 3 รูปแบบ ดังนี้

แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 1

แผนผังการตัดสินใจแบบที่1 เป็นจุดเริ่มต้นของการตัดสินใจที่มีความสมดุลระหว่างการใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ทำให้บุคคลรู้ว่าตนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบใดบ้างเวลาที่จะต้องตัดสินใจ

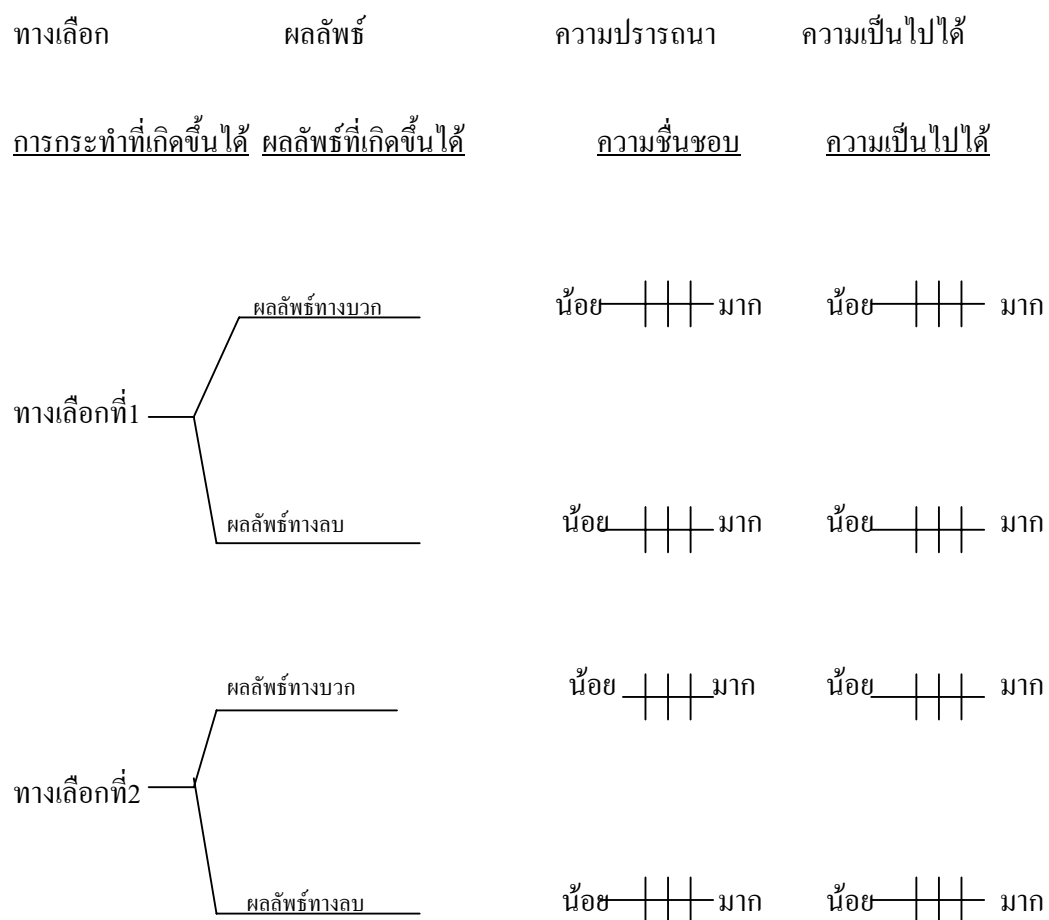

ภาพที่2 แผนผังการตัดสินใจแบบที่1

ที่มา: Gelatt H.B. (1991: 60)

แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 2

แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 2 บุคคลที่ใช้แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 2 นี้ จะต้องถามตนเองว่า อะไรบ้างที่ฉันสามารถทำได้ และอะไรบ้างที่สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งด้านบวกและด้านลบ หลังจากนั้นให้คิดถึงความปรารถนาในผลลัพธ์นั้น ขั้นตอนท้ายที่สุดคือการประเมินความเป็นไปได้สำหรับแต่ละทางเลือก แสดงได้ดังแผนผังการตัดสินใจต่อไปนี้

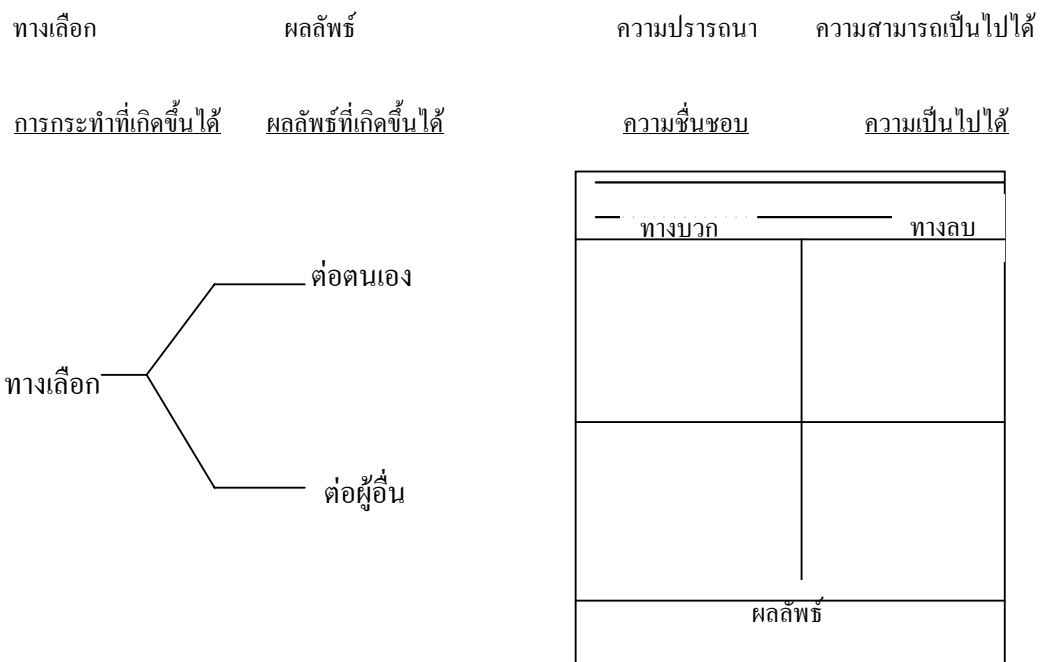

ภาพที่ 3 แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 2

ที่มา: Gelatt H.B. (1991: 61)

แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 3

แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 3 ข้างล่างนี้ จะช่วยให้บุคคลคิดถึงผลลัพธ์ที่มีทั้งต่อตนเองและผู้อื่นจากการตัดสินใจเพิ่มเติมจากแผนผังการตัดสินใจแบบที่ 2 ดังนี้

ภาพที่ 4 แผนผังการตัดสินใจแบบที่ 3

ที่มา: Gelatt H.B. (1991: 61)

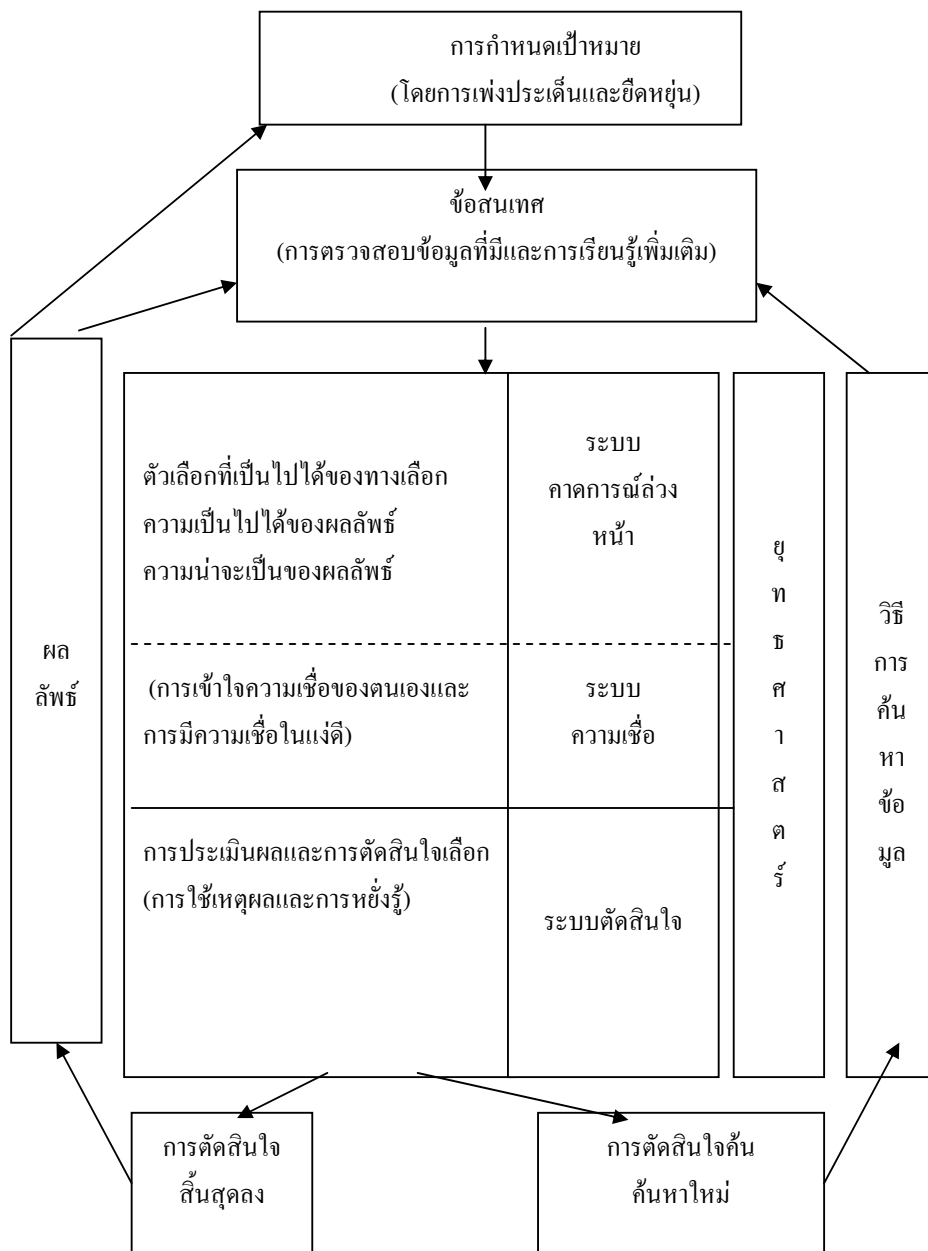
บุคคลควรพิจารณาว่าแผนผังการตัดสินใจในรูปแบบใดที่เหมาะสมกับการตัดสินใจของตนเอง

ข้อดีของการใช้เหตุผลและการหยั่งรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ทำ มีดังนี้

- การได้ตระหนักในกลยุทธ์การตัดสินใจของตน
- การได้รับประโยชน์ในการมองไปข้างหน้าอย่างเป็นองค์รวม

จาก 4 หลักการที่ใช้ในการตัดสินใจดังกล่าว ทำให้เห็นว่ากระบวนการตัดสินใจของGelatt มีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายโดยการเพ่งประเด็นและมีความยืดหยุ่นเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการ และการตรวจสอบเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อค้นหาเป้าหมายที่มีความเหมาะสมกับตนเองอย่างแท้จริง
2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลือกเหล่านั้น โดยการระวางในข้อมูลที่มีอยู่ถึงความครบถ้วน ความถูกต้อง ความทันสมัยและการเปิดใจสำหรับการเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติม
3. การเข้าใจความเชื่อที่แท้จริงของตนและการมีความเชื่อมั่นแง่ดีเกี่ยวกับตนเองและอนาคต แล้วยนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจ
4. การประเมินผลตัวเลือกทั้งหมดแล้วตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและการหยั่งรู้

ภาพที่ 5 กระบวนการตัดสินใจของ Gelatt

ปรับมาจาก : อรอนงค์ ัญญะวัน (2539: 17 อ้างถึง Gelatt H.B., 1962)

สรุปว่าทฤษฎีการตัดสินใจของ Gelatt เป็นทฤษฎีที่ช่วยเหลือให้บุคคล มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการในการตั้งเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล การเข้าใจความเชื่อของตนเอง การมีความเชื่อในแง่ดีและได้เรียนรู้ทักษะในการตัดสินใจ ซึ่งจะช่วยพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจในสภาวะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงและซับซ้อนมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติ

ความหมายของเจตคติ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540) ได้ให้คำจำกัดความว่า เจตคติ หมายถึง กริยารวม ๆ ของบุคคลที่เกิดจากความพร้อม หรือความโน้มเอียงของจิตใจ ซึ่งแสดงออกต่อสิ่งเร้าสิ่งหนึ่ง ๆ เช่น วัตถุ สิ่งของ และสถานการณ์ต่างๆ ในสังคม โดยแสดงออกมาในทางสนับสนุน ซึ่งมีความรู้สึกเห็นดี เห็นชอบต่อสิ่งเร้า นั้น ๆ หรือในทางต่อต้าน ซึ่งมีความรู้สึกที่ไม่เห็นดี ไม่เห็นชอบต่อสิ่งเร้า นั้น

ธีระวุฒิ เอกะกุล (2542) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง พฤติกรรมหรือความรู้สึกทางด้านจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางสังคม รวมทั้งเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้ เกี่ยวกับสิ่งเร้าหรือเกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2542) กล่าวว่า เจตคติ เป็นความรู้สึกเชื่อ ศรัทธาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา ซึ่งอาจไปในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคดียังไม่เป็นพฤติกรรมแต่เป็นตัวการให้เกิดพฤติกรรม

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541) กล่าวว่า เจตคติเป็นอักษณาสัย (Dispositive) หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุ สิ่งของ หรือความคิด ทักษณคคืออาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีทัศนคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีทัศนคติทางลบก็จะหลีกเลี่ยง ทัศนคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นสิ่งที่แสดงออก ของค่านิยมและความเชื่อของบุคคล

จากความหมายของเจตคติข้างต้นสรุปได้ว่า เจตคติหมายถึง ความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า คือ บุคคล วัตถุ หรือสถานการณ์ ในทางสนับสนุน หรือปฏิเสธ ซึ่งเป็นผลมาจาก

ประสบการณ์ การเรียนรู้ของบุคคล มีอิทธิพลต่อแนวโน้มในการแสดงออกของพฤติกรรม มีลักษณะที่ค่อนข้างคงทนและใช้เวลามากในการเปลี่ยนแปลง

องค์ประกอบของเจตคติ

วัฒนา ศรีจิตวา (2534) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของเจตคติประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ สรุปดังนี้

1. ความรู้ (cognitive Component) ได้แก่ ความเชื่อ การรับรู้ ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสิ่งของหรือบุคคล หรือสภาพการณ์ต่างๆทางสังคม และความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2. ความรู้สึก (Affective Component) ได้แก่ ความรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากองค์ประกอบแรก เช่น เกลียด รักชอบ ฯลฯ ความรู้สึกนี้อาจจะแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง เมื่อเขาคิดเห็นหรือกล่าวถึงสิ่งนั้น

3. แนวโน้มพฤติกรรม (Action Tendency) ได้แก่ ความพร้อมหรือโน้มเอียงที่จะกระทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ซึ่งหมายถึงแนวปฏิบัติที่จะแสดงออกโดยไม่ฝักใฝ่ต่อความคิด และความรู้สึกในสององค์ประกอบข้างต้น

คุณลักษณะของเจตคติ

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์ (2539) และสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของเจตคติสรุปได้ดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ไม่ใช่สิ่งที่มีติดตัวมาแต่กำเนิด ประสบการณ์มีอิทธิพลอย่างมากต่อทัศนคติ การสะสมประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยผ่านกระบวนการปะทะสังสรรค์กับสิ่งต่าง ๆ ในสังคม เป็นต้นว่า บุคคล สิ่งของ สถานการณ์แวดล้อม และความผันแปรในสังคม ฯลฯ มีผลโดยตรงต่อทัศนคติ การเพิ่มความรู้และประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

2. เจตคติมีคุณลักษณะของการประเมิน (Evaluative Nature) เจตคติเกิดจากการประเมินความคิดหรือความเชื่อที่บุคคลมีอยู่เกี่ยวกับสิ่งของ บุคคลอื่น หรือเหตุการณ์ ฯลฯ (Attitude Object) ซึ่งจะเป็นสื่อกลางทำให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนอง เป็นความคิดหรือความเชื่อที่มีความรู้สึกแฝงอยู่ด้วย การที่บุคคลหนึ่งจะมีเจตคติอย่างไรต่อสิ่งใด ขึ้นอยู่กับผลการประเมินความรู้ ความคิด หรือความเชื่อที่มีเกี่ยวกับสิ่งนั้น ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินเกิดความรู้สึกทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งดังกล่าว ผลการประเมินอาจแตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ตัวอย่าง เช่น เจตคติต่อสิ่งเดียวกันอาจจะแตกต่างกันตาม เพศ อายุ หรืออาชีพ ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มดังกล่าวมีความรู้และประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน

3. เจตคติมีคุณภาพและความเข้ม (Quality and Intensity) คุณภาพและความเข้มของเจตคติจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความแตกต่างของเจตคติที่แต่ละคนมีต่อสิ่งต่าง คุณภาพของเจตคติเป็นสิ่งที่ได้จากการประเมินเมื่อบุคคลประเมินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ก็อาจมีเจตคติทางบวก (ความรู้สึกชอบ) หรือเจตคติทางลบ (ความรู้สึกไม่ชอบ) ต่อสิ่งนั้น นั่นคือก่อให้เกิดสภาวะความพร้อมที่จะเข้าหาหรือหลีกเลี่ยงสิ่งดังกล่าว ส่วนความเข้มจะบ่งถึงความมากน้อยของเจตคติทางบวกหรือลบ หรือบ่งชี้ระดับการประเมิน เช่น ชอบมาก ชอบปานกลาง ขึ้นตอนนี้สำคัญ เพราะบุคคลจะเลือกรับรู้ ศึกษา และประเมิน เฉพาะสิ่งที่ตนสนใจเท่านั้น

4. เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ แต่ต้องอาศัยระยะเวลา การเปลี่ยนแปลงเจตคติอาจจะเปลี่ยนแปลงจากบวกเป็นลบ หรือจากลบเป็นบวก ซึ่งบางครั้งเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงทิศทางของเจตคติ หรืออาจจะเปลี่ยนแปลงความเข้ม (Intensity) หรือความมากน้อย หรือเจตคติบางอย่างอาจจะหยุดเลิกไปได้

5. เจตคติต้องมีสิ่งที่กำหนดว่าเป็นทัศนคติต่อเรื่องใดหรือสิ่งใด คือเจตคติต่อบุคคล ต่อสิ่งของหรือต่อสถานการณ์ จะไม่มีเจตคติลอย ๆ ที่ไม่หมายถึงสิ่งใด และบุคคลจะต้องมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้น

6. สังคมประกิด (Socialization) มีความสำคัญต่อพัฒนาการเจตคติทัศนคติของเด็ก โดยเฉพาะเจตคติต่อความคิด และหลักการที่เป็นนามธรรม เช่น อุดมคติ เจตคติต่อเสรีภาพในการพูด การเขียนเด็กที่มาจากครอบครัวที่สภาพเศรษฐกิจสังคมสูง จะมีเจตคติบวกสูง

7. เจตคติมีลักษณะความสัมพันธ์ เจตคติแสดงความสัมพันธ์ว่าบุคคลมีความคิดอย่างไรกับบุคคลอื่น หรือสถานการณ์ที่ประสบ

หน้าที่และประโยชน์ของเจตคติ

ธีระวุฒิ เอกกะกุล (2542), ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2542) ได้กล่าวถึงหน้าที่และประโยชน์ของเจตคติ สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อน ซึ่งมีปฏิกิริยาโต้ตอบ หรือกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งลงไปนั้นส่วนมากจะทำในสิ่งที่พอใจมาก หรือบำเหน็จรางวัลจากสิ่งแวดล้อม
2. ช่วยให้บุคคลแสดงออกถึงค่านิยมของตนเองให้คนเห็นหรือรับรู้ (Value Expressive Function) ซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น
3. เจตคติใช้พิจารณาเหตุผลของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งอื่นหรือมีต่อเป้าเจตคติของคนคนนั้นได้ นั่นคือรู้เจตคติของคนสามารถส่งเสริมหรือยับยั้งสิ่งที่เขาจะแสดงออกได้
4. เจตคติ จะสะท้อนให้เห็น โลกทัศน์ของคนนั้น มีคุณค่าในการศึกษาจุดมุ่งหมายของชีวิต
5. เจตคติเป็นศูนย์กลางความคิด เป็นพื้นฐานของพฤติกรรมสังคม การจะปรับกลไกของสังคมจึงควรเปลี่ยนเจตคติของแต่ละบุคคล

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

ธีระวุฒิ เอกกะกุล (2542) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล สรุปได้ดังนี้

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง วิธีการหนึ่งที่เราเรียนรู้เจตคติ คือจากการมีประสบการณ์เฉพาะอย่างกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเจตคตินั้น เช่น การมีประสบการณ์ที่ดี การได้รับการลงโทษทางร่างกายและจิตใจ การเกิดภาวะกับข้องใจ เป็นต้น

2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น เจตคติหลายอย่างของบุคคลเกิดขึ้นจากผลของการได้ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเรียนรู้อย่างไม่เป็นทางการที่เด็กได้รับในครอบครัวและสังคม เช่น การได้รับคำบอกเล่าจากผู้ปกครองและครู เป็นต้น

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง คติบางอย่างของบุคคลถูกสร้างขึ้นจากการเลียนแบบจากคนอื่น กระบวนการเลียนแบบเริ่มขึ้นตั้งแต่การสังเกตพฤติกรรมของคนอื่น ขึ้นต่อไปเป็นการแปลความหมายการปฏิบัติให้อยู่ในรูปของความเชื่อ ยิ่งบุคคลที่เป็นแบบอย่างเป็นที่เคารพหรือได้รับการยกย่องอยู่แล้วจะมีผลต่อความเชื่อมากยิ่งขึ้น

4. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน เจตคติของบุคคลหลายอย่างเกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากสถาบัน เช่น โรงเรียน สถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา หน่วยงานต่าง ๆ เป็นต้น สถาบันเหล่านี้จะเป็นแหล่งที่มาและสิ่งช่วยสนับสนุนให้เกิดเจตคติบางหน่วยได้

วิธีการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์ (2539 อ้างถึง McGuire, 1969) ได้กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคล สรุปได้ ดังนี้

1. การให้คำแนะนำ โดยการให้บุคคลอื่น เช่น จากผู้ที่มีอำนาจเหนือตน (Authority) จากกลุ่มเพื่อน เป็นต้น มาแนะนำสิ่งต่าง ๆ จะทำให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติได้

2. การให้ทำตาม โดยอาจจะเลียนแบบบุคคลที่มีอิทธิพลต่อตน เช่น คนที่มีอำนาจบุคคลที่น่าเชื่อถือ เป็นต้น

3. การอภิปรายกลุ่ม โดยการให้สมาชิกในกลุ่มได้เสนอแนะความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ แล้วหาข้อสรุปที่ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้สมาชิกในกลุ่มรับรู้และคล้อยตามได้

4. การใช้สารชักจูง โดยการส่งสารสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ คำพูด โฆษณาผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ไปยังผู้รับ จะทำให้บุคคลเปลี่ยนเจตคติให้คล้อยตาม

ขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

จรรยาวัณ วังศ์สวัสดิวัณ (2539 อ้างถึง McGuire, 1969) ยังได้เสนอขบวนการกระบวนการเปลี่ยนแปลงเจตคติประกอบด้วยขั้นต่างๆ 5 ขั้น ดังนี้

1. ความใส่ใจ ข่าวสารหรือข้อมูลใหม่ (Attention) เป็นความสนใจ ความใส่ใจในการรับฟัง ถ้าบุคคลไม่ให้ความสนใจที่จะฟังกระบวนการขั้นต่อไปจะไม่เกิดขึ้น เนื่องจากในวันหนึ่ง ๆ จะมีสิ่งใหม่ ๆ ผ่านการรับรู้ของประสาทสัมผัสมากมาย และส่วนใหญ่ก็จะผ่านไป มีเพียงบางส่วนที่บุคคลสนใจรับไว้พิจารณาศึกษา ซึ่งจะเป็จุดเริ่มต้นของการเกิดหรือการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ปัญหาสำคัญของขั้นตอนนี้คือความสนใจในการเลือกรับรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับแหล่งที่มาและเนื้อหาของข่าวสาร (Source and Message) ผู้ให้ข่าวหรือผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agents) ที่มีความเชี่ยวชาญน่าเชื่อถือมีความเข้าใจและมีมนุษยสัมพันธ์ดี จะทำให้ผู้รับเกิดความสนใจสิ่งที่น่าสนใจมากกว่าผู้ให้ที่ไม่มีลักษณะดังกล่าว

2. ความเข้าใจ (Comprehension) เป็นความเข้าใจในความหมายของสาร เพราะถ้าผู้รับไม่สามารถทำความเข้าใจกับข้อมูลใหม่ได้หรือเข้าใจข้อมูลผิด การเปลี่ยนทัศนคดีย่อมจะไม่เป็นไปในทิศทางที่ปรารถนา ในขั้นตอนนี้สิ่งที่จะช่วยให้ผู้รับเข้าใจข้อมูลง่ายขึ้นมีดังนี้

2.1 แหล่งข้อมูล (Source Factors) ถ้าผู้ให้ข้อมูลรู้จักผู้รับดี ทราบถึงความต้องการระดับความสามารถย่อมจะจัดข้อมูลได้ตรงกับความต้องการและความยากง่ายพอเหมาะกับผู้รับซึ่งจะช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น

2.2 ตัวข้อมูล (Message Factors) ถ้าข้อมูลมีความชัดเจนและไม่ยากเกินไปสำหรับผู้รับ อีกทั้งผู้ให้ได้จัดเรียงลำดับเนื้อหาดี มีการแจกแจงในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ ผู้รับไม่ต้องใช้ความพยายามมากนักก็สามารถทำความเข้าใจได้

2.3 การส่งข้อมูล (Channel Factors) ถ้าผู้รับมีโอกาสซักถาม และผู้รวบรวมข้อมูลได้อธิบายสิ่งที่ผู้รับข้องใจ ย่อมจะช่วยให้เข้าใจดีกว่าการส่งข้อมูลทางสื่อมวลชน

2.4 ผู้รับ (Audience Factors) ผู้รับที่มีลักษณะต่อต้าน มีความเชื่อมั่นตนเองสูง หรือมีอคติในเรื่องนั้นมักจะไม่นิยมรับฟัง หรือยอมทำความเข้าใจ เพราะเชื่อว่าตนรู้เรื่องนั้นดีแล้ว

3. การยอมรับ (Acceptance) เป็นผลมาจากข้อ 1 และข้อ 2 หากบุคคลตั้งใจฟัง เกิดความเข้าใจชัดเจนจะทำให้เกิดการยอมรับ มี 3 แบบ ดังนี้

3.1 การยอมตาม (Compliance) เป็นลักษณะการยอมรับแบบหนึ่ง ซึ่งอาจเนื่องจากความเกรงกลัวอิทธิพล หรือมุ่งหวังได้รับความพอใจจากกลุ่มบุคคลหรือผู้มีอิทธิพล ซึ่งจะมีผลทำให้เข้าได้รับสิ่งตอบแทนอย่างอื่นในภายหลัง

3.2 การเลียนแบบ (Identification) เป็นการยอมรับเนื่องจากบุคคลต้องการทำตนให้คล้ายคลึงกับผู้ที่ตนเลื่อมใส ศรัทธา เพราะพอใจในสิ่งที่บุคคลนั้นมีอยู่หรือต้องการได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

3.3 การยอมรับและผสมผสานสิ่งใหม่เข้ากับสิ่งที่ตนมีอยู่เดิม (Internalization) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้วยวิธีนี้ จะเกิดเมื่อบุคคลได้ประเมินสิ่งนั้นและยอมรับว่าดีมีประโยชน์ ตรงกับความต้องการของตนและสอดคล้องกับสิ่งที่เขามีอยู่ เป็นการยอมรับที่เกิดจากความพึงพอใจของผู้รับ

4. ความจำหรือการเก็บเอาไว้ (Retention) เป็นความคงทนหรือการจำ อาจไว้ระยะหนึ่งคือ เมื่อมีการยอมรับสิ่งใหม่และมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกิดขึ้น ปัญหาที่ตามมาคือ ความคงอยู่ของทัศนคติใหม่ ก็บุคคลจะจำไว้นานเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับว่า ถ้าผู้ให้ข้อมูลมีอำนาจดึงดูดและมีที่น่าเชื่อถือ สามารถควบคุมหรือกระตุ้นให้ผู้รับทำซ้ำในเรื่องเดิมหลาย ๆ ครั้ง และถ้าสิ่งนั้นมีคุณค่าสำคัญและตรงกับความต้องการของผู้รับ ทัศนคตินั้นก็จะยังคงอยู่ยาวนาน

5. การกระทำ (Action) เป็นขั้นตอนที่นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ใหม่ไปปฏิบัติจริง อาจมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติอย่างถาวรเกิดขึ้น ถ้าผู้รับประเมินแล้วผลลัพธ์เป็นไปตามความคาดหมายหรือทัศนคติอาจไม่ได้รับการสนับสนุนให้คงอยู่ ถ้าผลที่เกิดจากการกระทำเป็นยังเป็นไปในทิศทางเดิม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กาญจนา ณ ลำพูน (2538) ศึกษาเรื่องผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนารีรัตน์ จังหวัดแพร่ จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล สัปดาห์ละ 2 ครั้ง จำนวน 12 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบวัดการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2) กิจกรรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพจากการทดสอบก่อนและหลังทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบค่าที ปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะและปัจจัยส่วนบุคคล มีคะแนนการตัดสินใจเลือกอาชีพเพิ่มขึ้น และสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เนตรนภิส แปงฉิมวงศ์ (2540) ศึกษาเรื่องผลการให้บริการสนเทศด้านอาชีพโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้สารสนเทศด้านอาชีพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และการสอนของครูที่มีต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540 ของโรงเรียนสวนบุญ โยปลัดมภ์ลำพูน จังหวัดลำพูน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน ใช้เวลาในการให้สารสนเทศด้านอาชีพ 3 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 1) โปรแกรมการให้สารสนเทศด้านอาชีพ 2) แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพของกลุ่มที่ให้สารสนเทศด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และกลุ่มที่ให้สารสนเทศด้วยการสอนของครู หลังจากให้ข้อมูลด้านอาชีพสูงกว่าก่อนการให้ข้อมูลด้านอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพของกลุ่มที่ให้สารสนเทศด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

หลังการให้ข้อมูลด้านอาชีพสูงกว่ากลุ่มที่ให้ข้อสนเทศด้วยการสอนของครู 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพของกลุ่มที่ให้ข้อสนเทศด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ กลุ่ม R (งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง) กลุ่ม I (งานด้านวิทยาศาสตร์และเทคนิค) หลังการให้ข้อมูลด้านอาชีพ สูงกว่าก่อนการให้ข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .01, .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วนกลุ่ม E (งานจัดการและค้าขาย) และกลุ่ม C (งานสำนักงานและเสมียน) และกลุ่ม C (งานสำนักงานและเสมียน) หลังการให้ข้อมูลด้านอาชีพ สูงกว่าก่อนการให้ข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ส่วนกลุ่ม R (งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง) กลุ่ม A (งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม) กลุ่ม S (งานบริการการศึกษาและสังคม) และกลุ่ม E (งานจัดการและค้าขาย) ไม่แตกต่างกัน

สุรจิต วรรณรักษ์ (2540) ศึกษาเรื่องผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชวัตรบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว 2) เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ 3) เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชวัตรบูรณะ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2539 ที่มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 15 ครั้ง เป็นเวลา 7 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 1) แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2) โปรแกรมการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว 3) โปรแกรมการสอนแบบปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (The Wilcoxon's Matched - Pairs Signed - Ranks Tests) และแมน - วิทนีย์ (The Mann-Whitney U Test) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มานี ผลอนันต์ (2541) ศึกษาเรื่องผลของการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพ 2) เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ 3) เปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2540 ที่มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซนไทล์ที่ 25 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรที่แสดงความสมัครใจร่วมกิจกรรมแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน โดยดำเนินการทดลองจำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้า 1) แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2) โปรแกรมการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพ 3) โปรแกรมการสอนแบบปกติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test แบบ Dependent Group ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพไม่แตกต่างกัน 2) หลังการทดลองนักเรียนที่ได้รับการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) หลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนกรณีย์ ชนะขำ (2541) ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ จากมาตรวัดการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพต่ำจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) มาตรวัดการรับรู้ความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2) โปรแกรมการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็น

รายบุคคล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคล มีการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลมีการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพไม่แตกต่างจากเดิม 3) นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคล มีการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงรัตน์ กวดกิจการ (2544) ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุรุบุรีพิทยาคม จังหวัดพังงา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน คุรุบุรีพิทยาคม จังหวัดพังงา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1)แบบสอบถามกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา 2)โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม 3)โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดสอบของวิลคอกชัน และแมนวิทนีย์ ผลการวิจัยพบว่า 1.) นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.)นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นหลังจากได้รับข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3)นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชิดชนก จิรเสวตกุล (2545) ศึกษาเรื่องผลของการให้การปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีปัญหาพฤติกรรมต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศ เมื่อได้รับการให้การปรึกษารายบุคคลจะมีความเข้าใจในตนเองอย่างเด่นชัด และสามารถตัดสินใจเข้าสู่อาชีพได้ 2) นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศ เมื่อได้รับการให้การปรึกษารายบุคคลจะมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2544 โรงเรียนสตรีในเขตจังหวัดนนทบุรีจำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ชุด คือ 1) มาตรการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 2) โปรแกรมการให้การศึกษาด้านอาชีพโดยรูปแบบการรับรู้ความสามารถด้านอาชีพ วิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศที่ได้รับการให้การศึกษาด้านอาชีพรายบุคคล มีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 2) นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศที่ได้รับการให้การศึกษาด้านอาชีพรายบุคคล มีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงกว่านักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศที่ไม่ได้รับการให้การศึกษาด้านอาชีพรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 3) นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศที่ไม่ได้รับการให้การศึกษาด้านอาชีพรายบุคคล มีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ก่อนการทดลองและหลังจากการทดลองไม่แตกต่างกัน 4) นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศที่ได้รับการศึกษาด้านอาชีพ รายบุคคลมีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติภายหลังการได้รับการให้การศึกษาด้านอาชีพรายบุคคล ในระยะเวลาติดตามผล 2 เดือน ภายหลังเสร็จสิ้นการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อมรรัตน์ อุ่นจิตร (2547) ศึกษาเรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามแบบพุทธิปัญญาสารสนเทศต่อการพัฒนาการรู้คิดแห่งตนและความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามแบบพุทธิปัญญาสารสนเทศต่อการพัฒนาการรู้คิดแห่งตนและความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pair Signed- Rank Test Mann Withney U Test ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนจากแบบวัดการรู้คิดแห่งตนและความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อุษา นันทิยะกุล (2547) ศึกษาเรื่อง ผลการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพานทองสภานูปถัมภ์ ปีการศึกษา ที่ไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ จำนวน 60 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทหนึ่งตัวแปรระหว่างกลุ่มและหนึ่งตัวแปรภายในกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะเวลาหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพมีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะเวลาหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Chartrand, J.M. *et al.* (1990) ได้เสนอแนะว่าในการศึกษาเรื่องพัฒนาการทางอาชีพนั้น มีมุมมองทางทฤษฎีที่แตกต่างกัน ชาร์ทรานด์ และคณะ ระบุว่าปัจจัยทางด้านข้อมูลและอารมณ์ส่วนบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กันที่จะเอื้อหรือยับยั้งกระบวนการตัดสินใจทางอาชีพ เช่น การตัดสินใจทางอาชีพอาจจะถูกยับยั้งจากการขาดข้อมูล หรือจากความวิตกกังวลจากแนวคิดดังกล่าวนี้ ชาร์ทรานด์ และคณะ ได้เสนอโครงสร้างของการตัดสินใจไม่ได้ทางอาชีพประกอบด้วยปัจจัยทางข้อมูล 2 ปัจจัย (ความต้องการข้อมูลทางอาชีพ และความต้องการความรู้เกี่ยวกับตนเอง) และปัจจัยทางด้านอารมณ์ส่วนบุคคล 2 ปัจจัย (ความวิตกกังวลในการเลือกอาชีพและการตัดสินใจไม่ได้โดยทั่วไป) ผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ สนับสนุนว่ารูปแบบที่เหมาะสมของการตัดสินใจทางอาชีพไม่ได้ประกอบด้วยปัจจัย 4 ปัจจัยข้างต้น และผลจากการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเอกนัย พบว่า ปัจจัยของการตัดสินใจทางอาชีพไม่ได้ทั้ง 4 ปัจจัยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความวิตกกังวล และมีความสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเองและ

ความไม่แน่นอนของเป้าหมาย โดยบุคคลที่เห็นคุณค่าในตัวเองสูง หรือมีความไม่แน่นอนทางเป้าหมายต่ำ จะมีระดับในการตัดสินใจทางอาชีพได้น้อย

Rowland, D. (2004) ศึกษาเรื่องทักษะในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในบาสามาส มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)ศึกษาระดับความมั่นใจในทักษะในการตัดสินใจเลือกอาชีพของเด็กวัยรุ่นชาวบาสามาส 2)ตรวจสอบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 385 คน ที่ได้รับการตรวจสอบ 6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ Manova F-test และ Honestly Significant Difference เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจการตัดสินใจเลือกอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยในแบบวัดการตัดสินใจที่ระดับ 5.09 ในด้านความแน่ใจในอาชีพ 2) กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ย 34.3 ในด้านความลังเลใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพ 3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกอาชีพคือ อาชีพ, เพศ, ประเภทของโรงเรียน, ระดับการศึกษา, การเข้าร่วมการรับคำปรึกษาของโรงเรียน, และประสบการณ์ในการทำงานนอกเวลา

Gueshue *et al.* (2006) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจด้านอาชีพ เอกลักษณะทางอาชีพ และพฤติกรรมในการสำรวจอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อ ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางปัญญาสังคมของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพ เอกลักษณะทางอาชีพและพฤติกรรมในการสำรวจอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชาวอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน จำนวน 72 คน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถในตนเองในการตัดสินใจเลือกอาชีพมีความสัมพันธ์กับการตระหนักถึงความแตกต่างด้านอาชีพและพฤติกรรมในการสำรวจอาชีพในระดับที่สูง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องการพัฒนาการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา พบว่า การพัฒนาแนวทางในการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน เช่น การจัดกิจกรรมแนะแนวแบบกลุ่มการให้คำปรึกษารายบุคคลและแบบกลุ่ม การให้บริการสารสนเทศ เป็นต้น จะส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพอย่างเหมาะสม

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์จะมีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์จะมีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม การแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการวัดค่าตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2551 จำนวน 15 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 600 คน ซึ่งแต่ละห้องมีนักเรียนประมาณ 40 คน โดยจัดห้องเรียนแบบคละระดับความสามารถ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จาก 15 ห้องเรียน แล้วจับฉลากให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองมีจำนวน 44 คน และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมมีจำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกได้ 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาองค์ประกอบทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ จาก หนังสือ วารสาร และบทความทางด้านอาชีพของ Gelatt อาทิ หนังสือ Creative Decision Making Using Positive Uncertainty (1991) บทความ An Overview of positive Uncertainty (2003) เอกสาร Power of Positive Uncertainty : Making Creative Career Decision (2003) และเอกสาร A Paradoxical Philosophy of Counseling Whose Time Has come. (1992)

2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ อาทิ งานวิจัยเรื่องผลของการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของ มานี ผลอนันต์ (2541) และงานวิจัยเรื่อง ผลการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสนเทศด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของอุษา นันทิยะกุล (2547)

3. นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา หนังสือ เอกสารและงานวิจัยดังกล่าวมาสร้างโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ จำนวน 16 ครั้ง โดยมีรายละเอียดของการเรียนรู้ในแต่ละครั้งประกอบด้วย 1) แนวคิดหลัก 2) วัตถุประสงค์ 3) ขั้นตอนการดำเนินงาน 4) สื่อและอุปกรณ์ 5) การประเมินผล (รายละเอียดของโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ดังปรากฏในภาคผนวก ก)

4. นำโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินงาน การประเมินผล สื่อและอุปกรณ์ เพื่อรับฟังคำวิจารณ์ ข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข และดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำโปรแกรมที่ปรับปรุงแก้ไขไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คือ 1) ผศ. กรกฏา นัคคิม จากสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) ผศ. ชัชวาลย์ กุลโกวิท จากศูนย์บริการจิตวิทยาและ

การแนะแนว โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) อาจารย์ณัฐนิชา รื่นบุญ จากศูนย์บริการจิตวิทยาและการแนะแนว โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4) อาจารย์รวมพร นิลโถม ฝ่ายแนะแนว โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เขตสะพานสูง ในการตรวจสอบด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ การดำเนินกิจกรรม การประเมินผล สื่อและอุปกรณ์ แล้วจึงรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่านมาแก้ไข โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ โดยผู้วิจัยสรุปประเด็นหลักๆที่ต้องแก้ไขจากข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

- 1) ด้านความเหมาะสมของเวลา ควรวางแผนการใช้เวลาให้ชัดเจนและเหมาะสมกับลักษณะของกิจกรรมที่จัด
- 2) กิจกรรมและสื่อควรปรับให้น่าสนใจเหมาะกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 และเพื่อให้สะดวกต่อการดำเนินกิจกรรม
- 3) ความเหมาะสมของการเรียงลำดับกิจกรรม ควรคำนึงถึงความสอดคล้องและต่อเนื่องของการดำเนินกิจกรรมในแต่ละครั้ง

6. นำโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของ เกแลตต์ ที่ผ่านการตรวจสอบ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน แล้วนำเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ก่อนที่จะนำโปรแกรมฯไปทดลองกับกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 1 โครงสร้างของโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของ
เกแลตต์ (รายละเอียดของ แนวคิด วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ
การประเมินผล สื่อและอุปกรณ์ ดังปรากฏในภาคผนวก ค)

องค์ประกอบ	ครั้งที่	วัตถุประสงค์	ชื่อกิจกรรม
	1	-เพื่อให้นักเรียนทำมาตรฐานวัดการตัดสินใจเลือก ศึกษาต่อและอาชีพ	
	2	-เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เข้าร่วม โปรแกรมและผู้วิจัย -เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทราบถึง วัตถุประสงค์ ข้อตกลงเบื้องต้น ระยะเวลา สถานที่ และสิ่งที่ได้รับ จากการเข้าร่วม โปรแกรม	คุณรู้ไหมฉัน อยากทำอาชีพ อะไร
1. การ ตั้งเป้าหมาย ทางการศึกษา และอาชีพโดย การฟังประเด็น และยืดหยุ่น	3-4	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ การตั้งเป้าหมายโดยเชื่อมโยงกับความต้องการของ ตนเอง - เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ความสำคัญ ของการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนทั้งเป้าหมายระยะสั้น และเป้าหมายระยะยาว	จากความ ต้องการ เชื่อมโยงสู่ เป้าหมายที่ ชัดเจน
	5-6	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้สำรวจความสนใจ ความสามารถ ทักษะ และบุคลิกภาพของตนเอง โดยใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา - เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเรียนรู้ความสำคัญของ การรู้จักและเข้าใจตนเองต่อการตรวจสอบความ เหมาะสมของเป้าหมายที่ตั้งไว้	การตรวจสอบ เป้าหมาย โดยการรู้จัก ตนเอง
	7	-เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเรียนรู้เกี่ยวกับการ วางแผนในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	การวางแผนเพื่อ ดำเนินการสู่ เป้าหมายที่ตั้งไว้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ครั้งที่	วัตถุประสงค์	ชื่อกิจกรรม
	8	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูลทางการศึกษาและการประกอบอาชีพที่ตนเองมีอยู่และตระหนักถึงการเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติม	การระวังข้อมูลที่มีเพื่อการเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติม
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพโดยการตระหนักและระวัง	9	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ	การเปิดใจเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆเพื่อเพิ่มความมั่นใจ
	10	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน - เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมตระหนักถึงข้อดีที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน	การเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน
3. การเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดี	11	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้สำรวจความเชื่อที่ตนเองมีต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ	การเข้าใจความเชื่อของตนเอง
	12	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ความสำคัญของการมีความเชื่อในแง่ดีต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพของตนเอง	การมีความเชื่อในแง่ดีต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพของฉนั้น

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ครั้งที่	วัตถุประสงค์	ชื่อกิจกรรม
4.การตัดสินใจทางการศึกษาและอาชีพโดยการใช้เหตุผลและการหยั่งรู้	13	-เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้หลักการวิเคราะห์ทางเลือกที่มี และผลลัพธ์ที่ตามมาจากทางเลือกดังกล่าว	แนวทางในการตัดสินใจเลือกโดยใช้ทั้งเหตุผลและการหยั่งรู้
	14	-เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้หลักการประเมินความน่าปรารถนาในทางเลือกที่มี และความเป็นไปได้ของทางเลือกดังกล่าว	
	15	-เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของตนเองโดยคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งหมดของการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและการหยั่งรู้	ฉันตัดสินใจเลือกโดยใช้ทั้งเหตุผลและการหยั่งรู้
	16	-เพื่อให้นักเรียนทำมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพหลังจากเข้าร่วมโปรแกรม	

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ชุด ดังนี้

1. มาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ
2. แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลคต์ในแต่ละครั้ง

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรม ทั้ง 16 ครั้ง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. มาตรการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

มาตรการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพเป็นมาตรวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ซึ่งวัดในองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและอาชีพ
3. การประเมินตนเอง
4. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ โดยมีขั้นตอนในการสร้างมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ดังนี้

1.1 ศึกษาองค์ประกอบทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ จาก หนังสือ วารสาร และบทความทางด้านอาชีพของ Gelatt อาทิ หนังสือ Creative Decision Making Using Positive Uncertainty (1991) บทความ An Overview of positive Uncertainty (2003) เอกสาร Power of Positive Uncertainty: Making Creative Career Decision (2003) และเอกสาร A Paradoxical Philosophy of Counseling Whose Time Has come. (1992)

1.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ อาทิ งานวิจัย เรื่อง ผลการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสารสนเทศทางด้านอาชีพ ที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของ กาญจนา ณ ลำพูน (2547)

1.3 ศึกษามาตรการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career Decision Making Self-Efficacy Scale= CDMES) ของ Taylor and Betz (1994) ซึ่งแปลโดย รัตนาภรณ์ ชนะขำ และพันทิพา หิงสุวรรณ (2540)

1.4 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา หนังสือ เอกสาร งานวิจัย และมาตรการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ จำนวน 60 ข้อ โดยจำแนกข้อกระทงคำถามเป็นกลุ่มตาม

องค์ประกอบ (Group Item) ให้สอดคล้องกับทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ดังนี้

1. การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและอาชีพ
3. การประเมินตนเอง
4. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

1.5 นำมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพที่สร้างขึ้น นำเสนอต่อคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทั้ง 2 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาของมาตรวัด เพื่อรับฟังคำวิจารณ์และข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.6 นำมาตรวัดที่ปรับปรุงแก้ไขไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ 1) รศ.ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์ จากศูนย์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต 2) รศ.ดร. ช่อลดา ขวัญเมือง จากโปรแกรมจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลย์สงคราม 3) ผศ.ดร. นवलวิ ประเสริฐสุข จากสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา นั้นผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาถึงความเหมาะสมของข้อคำถาม พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามแล้วรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาแก้ไขมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

1.7 ภายหลังการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาตรวัด การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

1.8 นำมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item –total correlation) (ดังปรากฏใน ภาคผนวก ง) และหาค่าความเที่ยงด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จำนวน 36 คน (1 ห้องเรียน) ซึ่งนักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ใช่ นักเรียนกลุ่มกลุ่มตัวอย่าง หาค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.9437 และหาค่าความเที่ยงตามองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ	0.8021
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและอาชีพ	0.7746
3. การประเมินตนเอง	0.8457

4. การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

0.8170

ลักษณะของมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

มาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 60 ข้อ เป็นมาตรวัดที่มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งช่วงคะแนน 1-5 คะแนน ตามความมากน้อยของระดับความมั่นใจของผู้ตอบในแต่ละข้อความนั้นๆ คือ

มีความมั่นใจมากที่สุด 5 4 3 2 1 มีความมั่นใจน้อยที่สุด

ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบดังนี้

1) การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลรับรู้ถึงเป้าหมายที่ชัดเจนทางการศึกษาต่อและอาชีพที่ตนเองเลือก โดยมีการวางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้และพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนแผนของตนเอง จากการตรวจสอบเป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่เสมอและการเปิดโอกาสให้ตนเองเรียนรู้เป้าหมายอื่นนอกเหนือจากที่ตั้งไว้ ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก 15 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 1,2,3,4,5,6, 7,8,9,10,11,12,13,14 และ 15

2) การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและอาชีพ หมายถึง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและอาชีพที่มีประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยการตรวจสอบข้อมูลให้มีความถูกต้องและทันสมัยอยู่เสมอพร้อมทั้งเปิดใจในการเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจของตนเอง ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก 15 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29 และ30

3) การประเมินตนเอง หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และบุคลิกภาพทางการศึกษาและอาชีพที่ตนเองเลือก ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก 15 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 31,32,33,34, 35,36,37,38,39,40,41 , 42,43,44 และ 45

4) การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพโดยคำนึงถึงทางเลือกต่างๆ ผลลัพธ์ที่ตามมา ความน่าปรารถนาในผลลัพธ์และความเป็นไปได้

ของผลลัพธ์ ประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวก 15 ข้อคำถาม ได้แก่ข้อที่ 46,47,48,49,50,51, 52, 53,54,55,56,57,58,59, และ 60

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนและการแปลผล

มาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ มีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ โดยมีช่วงคะแนนรายข้อตามความมากน้อยของระดับความมั่นใจของผู้ตอบในแต่ละข้อความ คะแนนที่ได้รับจากการทดสอบนำมาแปลผล ดังนั้นผู้ที่ได้คะแนนจากมาตรวัดในระดับมาก ถือว่ามีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพในระดับสูง และผู้ที่ได้คะแนนจากมาตรวัดในระดับน้อย ถือว่ามีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพในระดับต่ำ

เกณฑ์การให้คะแนน

มีความมั่นใจมากที่สุด 5 4 3 2 1 มีความมั่นใจน้อยที่สุด

ระดับความมั่นใจ	คะแนน
มั่นใจมากที่สุด	5
มั่นใจมาก	4
มั่นใจปานกลาง	3
มั่นใจน้อย	2
มั่นใจน้อยที่สุด	1

2. แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในแต่ละครั้ง

แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมแต่ละครั้ง มีลักษณะการรายงานด้วยตนเอง (Self- Report) โดยให้นักเรียนเขียนรายงานเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เรียนรู้และความคิดเห็นที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมในแต่ละครั้ง สำหรับแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการ

เข้าร่วมโปรแกรมฯผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมทั้ง 16 ครั้ง

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย โดยให้นักเรียนประเมินความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วม โปรแกรมฯ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมทั้ง 16 ครั้ง รวมทั้งให้นักเรียนได้ประเมินผู้วิจัย แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมฯ มีลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 23 ข้อคำถาม และคำถามปลายเปิด 2 ข้อ เพื่อวัด 2 องค์ประกอบ คือ 1) สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วม โปรแกรมและต่อผู้วิจัย 2) ข้อเสนอแนะของนักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ และผู้วิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมฯ ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย ซึ่งแบบสอบถามความคิดเห็นฯ ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ก่อนนำไปใช้ร่วมกับนักเรียนกลุ่มทดลอง (รายละเอียดของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย ดังปรากฏในภาคผนวก ค)

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

มีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อ โดยมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน ซึ่งให้คะแนนรายข้อตามความมากน้อยของระดับความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน ดังนี้

5	คะแนน หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับ	“มากที่สุด”
4	คะแนน หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับ	“มาก”
3	คะแนน หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับ	“ปานกลาง”
2	คะแนน หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับ	“น้อย”
1	คะแนน หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในระดับ	“น้อยที่สุด”

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนค่าเฉลี่ย

4.50 - 5.00	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	หมายถึง	นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การดำเนินการทดลอง

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาكم ผู้วิจัยมีการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาคจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม เพื่ออนุมัติในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขออนุญาตใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

2. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมทำมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

3. ผู้วิจัยดำเนินการนำโปรแกรมด้วยตนเองตามโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ โดยดำเนินการกับนักเรียนกลุ่มทดลองห้อง 3/1

ในคาบวิชาแนะแนว โดยผู้วิจัยเริ่มดำเนินการทดลองโปรแกรมฯ ตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 5 กันยายน 2551 รวมทั้งสิ้น 16 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ตั้งแต่เวลา 10.30 -11.30 นาฬิกา ทุกวันศุกร์ ณ ห้องแนะแนว อาคาร 2 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนตามปกติ โดยอาจารย์ประจำวิชากิจกรรมแนะแนว ดำเนินการสอนตามปกติ

4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ทำแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในแต่ละครั้งเพื่อผู้วิจัยจะได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และทราบถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ ความคิดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมรวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับในการเข้าโปรแกรมแต่ละครั้ง

5. เมื่อผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามที่กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยนำมาตรวจการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดก่อนทดลองมาวัดกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง (Post-test) รวมทั้งให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย

6. นำคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ และวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม รวมทั้งนำข้อมูลจากแบบบันทึกประสบการณ์ การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมในแต่ละครั้งของนักเรียนกลุ่มทดลองมาวิเคราะห์เนื้อหา

7. นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและการตัดสินใจเลือกอาชีพทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัยมาวิเคราะห์และสรุปข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมโปรแกรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนน ต่อไปนี้

2.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Paired-Sample t - test

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Paired-Sample t - test

2.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งเป็นอิสระต่อกันโดยใช้ สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Independent -Sample t - test

3. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ต่อไปนี้

3.1 วิเคราะห์แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในแต่ละครั้ง โดยการสรุปและประเมินสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมโปรแกรมฯแต่ละครั้งด้วยการบรรยาย

3.2 วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและการตัดสินใจเลือกอาชีพทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย

ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสรุปข้อคิดเห็น
อื่นๆ เพื่อประเมินสิ่งที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมด้วยการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งวัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมี 44 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมมี 36 คน วัดตัวแปรตามคือคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ระยะเวลาในการทดลองตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 5 กันยายน 2551 ผลการวิจัยจะนำเสนอในรูปแบบตารางและการวิเคราะห์เนื้อหา โดยนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และผลการทดสอบสมมุติฐาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองในแต่ละครั้ง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมทั้ง 16 ครั้ง

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ก่อนและหลัง การทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ของ นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และผลการทดสอบสมมุติฐาน

ก่อนการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณสมบัติและความเท่าเทียมกันของ การจัดทำของกรรุ่มทดลองและกรรุ่มควบคุม

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียน กรรุ่มทดลองและกรรุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบที่ (Independent- Sample t - test)

กรรุ่ม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig.
กรรุ่มทดลอง	44	204.90	33.44	.774	.441
กรรุ่มควบคุม	36	211.02	37.21		

*Sig. <.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนกรรุ่มทดลองและนักเรียนกรรุ่มควบคุมมี คะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับ นัยสำคัญ .05 แสดงว่าก่อนการทดลองนักเรียนที่เป็นกรรุ่มทดลองและกรรุ่มควบคุมมีระดับ ความสามารถทางการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพไม่แตกต่างกัน ดังนั้นกรรุ่มทดลองและ กรรุ่มควบคุมที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติความเท่าเทียมเหมาะสมที่จะจัดทำเป็น กรรุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ภายหลังการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างของคะแนนการตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อและอาชีพของกรรุ่มทดลองและกรรุ่มควบคุม เพื่อทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ
ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติ
ทดสอบที (Pair – Sample t - test)

กลุ่มทดลอง (N = 44)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ผลต่างคะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานของ ผลต่างคะแนน	t	Sig.
ก่อนการ ทดลอง	204.90	33.44				
			35.54	31.67	7.444	.000*
หลังการ ทดลอง	240.45	28.80				

*Sig. <.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ภายหลังจากทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตาม
ทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือก
ศึกษาต่อและอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียน
กลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ด้วยสถิติทดสอบที
(Pair – Sample t - test)

กลุ่มควบคุม (N = 36)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ผลต่าง คะแนน	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานของ ผลต่างคะแนน	t	Sig.
ก่อนการ ทดลอง	211.02	37.21				
			-2.05	26.08	.473	.639
หลังการ ทดลอง	208.97	33.08				

*Sig. <.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ภายหลังจากทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ นักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการเรียนการสอนตามปกติโดยอาจารย์แนะแนวของโรงเรียน พบว่านักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองมีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 5 ตารางเปรียบเทียบคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังจากทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบที (Independent-Sample t - test)

กลุ่ม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	44	240.45	28.80	4.549	.000*
กลุ่มควบคุม	36	208.97	33.08		

*Sig. <.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ มีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสรุปได้ว่า โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ สามารถพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้กิจกรรมในแต่ละครั้งของโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมแต่ละครั้ง

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้กิจกรรมในแต่ละครั้งของโปรแกรมโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 16 (ครั้งที่ 1 Pre-test และครั้งที่ 16 Post-Test) โดยแบ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพโดยการเพ่งประเด็นและยึดหยุ่น 2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพโดยการตระหนักและระวัง 3. การเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดีทางการศึกษาและอาชีพ 4. การตัดสินใจทางการศึกษาและอาชีพโดยใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากโปรแกรมโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

องค์ประกอบที่ 1 การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพโดยการเพ่งประเด็นและยึดหยุ่น ประกอบด้วยการเรียนรู้ครั้งที่ 2-7

การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ 2 นักเรียนกลุ่มทดลองได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองและเพื่อนเฝ้าฝันจะทำในอนาคต โดยนักเรียนได้ทบทวนถึงความสนใจของตนเองที่มีต่อการประกอบอาชีพ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่แน่ใจถึงความเหมาะสมระหว่างคุณสมบัติของตนเองกับอาชีพคิดไว้ แต่หลังจากนักเรียนที่ได้รับรู้ถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าโปรแกรม ส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งคาดหวังว่าจะได้พัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 2 อาทิ

“...ได้รู้ถึงอาชีพที่ตนเองและเพื่อนอยากจะเป็น ได้เรียนรู้อาชีพต่างๆ...ยังไม่แน่ใจว่าตนเองเหมาะกับอาชีพหมอฟันจริงหรือไม่...อยากให้คุณครูช่วยแนะนำหรือให้ทำแบบทดสอบให้รู้ถึงอาชีพที่ควรจะทำจริงๆ...”

“...ได้ทบทวนถึงงานที่อยากทำทั้งของตัวเอง และเพื่อนด้วย...ได้รู้ว่าจะได้เข้ากิจกรรมที่ได้พัฒนาเกี่ยวกับการเรียนและการทำงาน...น่าจะมีประโยชน์เพราะยังไม่รู้ว่าจบม.3 แล้วจะเรียนต่ออะไรดี...”

“... ดีใจที่คุณครูมาจัดกิจกรรมที่ห้องนี้ เพราะอยากรู้เกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆและอาชีพต่างๆ ...ตัวเองควรจะเรียนอะไรมากที่สุด...”

“...ได้รู้จักเพื่อนๆ มากขึ้น ...ได้รู้ว่าจะได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ช่วยให้สามารถตัดสินใจเลือกเรียนต่อในด้านใดและอาชีพใดถึงจะดี...”

เมื่อนักเรียนกลุ่มทดลองได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมแล้ว หลังจากนั้นเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ 3 นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในแบบบันทึกประสบการณ์และการเรียนรู้ ซึ่งพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เรียนรู้ว่าการตั้งเป้าหมายที่ดีเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการประสบความสำเร็จทางการศึกษาและอาชีพ (คิดเป็นร้อยละ 84.9) ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 3 อาทิ

“...ได้รู้ความสำคัญของเป้าหมาย ว่าถ้าเราไม่มีเป้าหมายที่แน่นอนเราก็จะไม่สามารถบรรลุถึงเป้าหมายนั้น...”

“...ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของเป้าหมายในชีวิต การที่เราจะประสบความสำเร็จในชีวิตในหน้าที่ที่ตนฝึฝน เราจะต้องมีเป้าหมายในชีวิต เราจึงจะประสบความสำเร็จในชีวิตของเราได้ ขอให้เรามีเป้าหมาย และดำเนินตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างตั้งใจ...”

“...ได้เรียนรู้ความสำคัญของเป้าหมาย พลังของเป้าหมายที่จะผลักดันตัวของเราให้ไปสู่ความสำเร็จได้...”

นอกจากนั้น การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ 3 นี้ นักเรียนยังได้เข้าใจถึงเป้าหมายที่ตนเองมีอยู่มากขึ้น จากที่นักเรียนบางคนไม่เคยทราบถึงความต้องการของตนเองมาก่อน แต่หลังจากที่ได้ทำกิจกรรมในสำรวจถึงความต้องการของตนเอง และนำข้อมูลนั้นมาตั้งเป็นเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ ทำให้นักเรียนเข้าใจถึงความต้องการที่ตนเองมีอยู่และนำมาใช้ในการตั้งเป้าหมายในการศึกษาและอาชีพชัดเจนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 3 อาทิ

“...ได้รู้ถึงความต้องการของตนเอง ความฝันของตนเอง และเป้าหมายของตนเองในการเรียนต่อไปและการทำงานที่ชัดเจนขึ้น...”

“...ได้รู้จักเป้าหมายอย่างแท้จริง ได้รู้จริงๆว่าตนเองต้องการอะไรบ้าง เพราะเมื่อก่อนต้องการอะไรก็ไม่เคยบอกใคร เก็บไว้คนเดียว ปล่อยให้ เป็นเพียงแค่ความเพ้อฝันเท่านั้น...”

“...ได้เรียนรู้ความมุ่งหวังของตนเอง รู้สิ่งที่เราชอบ ที่เราอยากเป็น รู้เป้าหมายที่เราต้องการ...”

“... ทำให้มองเห็นเป้าหมายที่แท้จริงที่จะทำให้สำเร็จ สามารถเป็นแนวทางในการศึกษา ต่อในระดับต่อไป จากที่ไม่มีความมั่นใจในการตั้งเป้าหมาย แต่ครั้งนี้ทำให้มั่นใจในการตั้งเป้าหมายมากขึ้น...”

หลังจากนั้นในกิจกรรมครั้งที่ 4 นักเรียนได้เรียนรู้หลักการในการตั้งเป้าหมายระยะสั้น และเป้าหมายระยะยาว ซึ่งเชื่อมโยงมาจากกิจกรรมครั้งที่ผ่านมา โดยการนำเป้าหมายที่ได้คิดไว้มา จัดลำดับช่วงเวลาให้ชัดเจน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยกำหนดไว้ชัดเจนว่าแต่ละเป้าหมายที่ตั้งไว้จะทำให้สำเร็จภายในระยะเวลาเท่าไร ส่งผลให้บางครั้งความต้องการหรือความต้องการที่ได้คาดหวังไว้ไม่ค่อยจะเป็นจริง แต่หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ส่งผลให้การตั้งเป้าหมายของนักเรียนมีความชัดเจนมากขึ้นใน ทั้งด้านระยะเวลาและการจัดลำดับ และจะช่วยเพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมาย ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 4 อาทิ

“...ได้วางเป้าหมายของการศึกษาและการทำงานในอนาคตอย่างเป็นลำดับ...”

“...ได้วางเป้าหมายในการเรียนเป้าหมายในชีวิต อย่างเป็นขั้นๆ ทั้งระยะยาว ระยะสั้น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในชีวิต...”

“...ได้เรียนรู้การจัดลำดับเป้าหมาย ถึงสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นที่ตั้งใจไว้อย่างเป็นระเบียบ...”

“...จากการเรียน ครั้งนี้ข้าพเจ้าได้ วางเป้าหมายทั้งระยะยาว ระยะสั้น จากที่ข้าพเจ้าได้คิดไว้ก่อนหน้านี้แต่ยังไม่ชัดเจนนัก แต่ตอนนี้เป้าหมายของข้าพเจ้ามีความชัดเจนมากขึ้น...”

กิจกรรมในครั้งนี้ 5, 6 เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้ประเมินตนเองอย่างถูกต้อง เกี่ยวกับ ความสนใจ ความสามารถ ทักษะ และบุคลิกภาพ เพื่อให้ นักเรียนนำข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เหล่านี้มาใช้ในการตรวจสอบเป้าหมายของตนเองให้เหมาะสมและ เพื่อประกอบตัดสินใจเลือกศึกษา ต่อหรืออาชีพให้เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งจากการที่ผู้วิจัยได้สอบถามนักเรียนถึงความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองในด้านต่างๆ ได้ข้อมูลว่า นักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าตนเองนั้นยังไม่เข้าใจตนเองด้านต่างๆ

ทำให้ไม่แน่ใจว่าตนเองควรจะเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพในด้านใด (คิดเป็นร้อยละ 72.5) และบางส่วนคิดว่าพอเข้าใจว่าตนเองสนใจในด้านใดแต่ยังต้องการทำแบบประเมินเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองเพิ่มเติมในด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถของตนเองนั้นเหมาะกับแผนการเรียนในด้านใด หรือมีอาชีพใดบ้างที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเองเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ (คิดเป็นร้อยละ 65) ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 5 และ 6 อาทิ

“...ตอนนี้ยังไม่ค่อยเข้าใจตนเองเท่าไรเลย ทำให้ไม่แน่ใจว่าจะเรียนอะไรดี อยากทำแบบทดสอบที่ทำให้รู้ว่าผมเหมาะที่จะเรียนอะไรแน่...”

“...ถ้าได้รู้ว่าจริงแล้วอาชีพอะไรเหมาะกับเรา ก็จะมีความมั่นใจในการเรียนและการทำงานมากกว่านี้...”

“...เมื่อเรารู้ว่าตนเองเหมาะกับอะไร หรือไม่เหมาะ เราก็คงจะรู้ว่าควรจะเรียนอะไรดี และจะมีความมั่นใจมากกว่านี้ด้วย...”

หลังจากที่นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ 5 และ 6 เพื่อทำแบบทดสอบทางจิตวิทยาเกี่ยวกับ ความสนใจ ความสามารถ ทักษะ บุคลิกภาพ โดยนักเรียนได้สำรวจตนเองและประเมินตนเองตามความเป็นจริง ส่งผลให้นักเรียนได้รู้จักตนเองชัดเจนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 5 และ 6 อาทิ

“...ทำแบบทดสอบสนุกดีและได้เข้าใจตนเองมากขึ้นด้วย ถึงแม้จะไม่เหมือนกับที่เราคิดไว้ แต่ก็ประโยชน์มาก...”

“...การเรียนในครั้งนี้นี้ คุณครูทำให้นักเรียนได้สำรวจตนเองจากการทำแบบทดสอบว่าชอบทำงานอะไร มีความสามารถอย่างไร รวมถึงได้ทราบถึงอาชีพที่ตรงกับแต่ละคน และรู้จักอาชีพอื่นที่ไม่เคยคิดมาก่อนว่าจะเหมาะกับเรา ซึ่งช่วยเพิ่มทางเลือกครับ...”

“...ทำให้เรารู้ตัวว่าอาชีพที่คิดว่าอยากจะทำนั้นตรงกับตัวเราหรือไม่ และถ้าไม่ตรงเราควรจะปรับอย่างไร...”

หลังจากที่นักเรียนแต่ละคนได้ตรวจสอบเป้าหมายทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพที่ชัดเจนของตนเองแล้วให้มีความเหมาะสมและแล้ว กิจกรรมในครั้งที่ 7 นักเรียนได้เรียนรู้การวางแผนวางแผนเพื่อไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ โดยในขั้นต้นของกิจกรรมก่อนที่นักเรียนจะได้ฝึกการวางแผนไปสู่เป้าหมาย นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนที่ดีจะส่งผลต่อการบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 7 อาทิ

“...ถึงแม้ว่าจะมีเป้าหมายก็ตาม แต่ถ้าไม่มีการวางแผนก็จะไม่มีผลอะไรเกิดขึ้นตามมา...”

“...ทำให้ได้เข้าใจว่าคนเรานั้นจะต้องมีการวางแผนในเรื่องต่างๆในชีวิต ไม่เช่นนั้นเราก็จะไม่มือนาคตที่ดี...”

“...ถ้าเกิดเราจะทำอะไรนั้นเราจะต้องวางแผนก่อนทุกครั้ง แล้วผลนั้นจะสำเร็จไปได้ด้วยดี...”

การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ 7 นี้ นอกเหนือจากการตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนแล้ว ในขั้นต่อมานักเรียนยังได้ฝึกการวางแผนเพื่อไปสู่เป้าหมายที่นักเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่คิดว่าจากการทำกิจกรรมนี้ (ร้อยละ 79.4) ส่งผลให้ให้ตนเองมีการวางแผนในการใช้เวลาที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตจริง ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 7 อาทิ

“...ได้วางแผนที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รู้ถึงสิ่งที่ตนเองจะต้องทำให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้...”

“...ได้แผนที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน...”

“...ได้วางแผนว่าเราจะต้องทำอะไรบ้าง ทั้งในตอนนี้และอนาคต...”

“...ได้วางแผนว่าจะทำอะไรบ้างเพื่อให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ใช้เตือนตนเอง ให้มีการปฏิบัติตนที่ดีขึ้น...”

องค์ประกอบที่ 2 การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพโดยการตระหนักและระวัง ประกอบด้วยการเรียนรู้ครั้งที่ 8-10

ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและอาชีพ จากการทำให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมครั้งที่ 8 นักเรียนได้วิเคราะห์ถึงข้อมูลที่ตนเองควรมีก่อนที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ได้ช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า ข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ คือ ลักษณะของการเรียนในสายต่างๆ เกณฑ์การรับสมัครค่าใช้จ่าาย ในการศึกษา โอกาสในการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น โอกาสในการการทำงาน ลักษณะของงานอาชีพต่างๆ ค่าตอบแทนในการทำงาน เป็นต้น หลังจากที่ได้ทบทวนถึงข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจแล้ว นักเรียนยังได้ตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูลที่มูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องมากที่สุดก่อนนำมาใช้ในการตัดสินใจ ดังจะเห็นได้จาก แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 8 อาทิ

“...รู้ว่าการมีข้อมูลที่ถูกต้องจะส่งผลต่อโอกาสในการตัดสินใจที่น่าจะถูกต้องด้วย...”

“...ก่อนที่จะตัดสินใจว่าจะเรียนอะไร จะต้องศึกษาหาข้อมูลให้แน่ใจก่อน และจะต้องคิดให้ถี่ถ้วนว่าข้อมูลนั้นน่าเชื่อถือหรือไม่ ถ้าน่าเชื่อถือแล้วค่อยตัดสินใจ...”

หลังจากนักเรียนได้ตรวจสอบข้อมูลที่ตนเองมีและระดับความมั่นใจเกี่ยวกับข้อมูลนั้นว่าเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง ทันสมัย ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้เข้าใจว่า ยังมีข้อมูลบางส่วนที่นักเรียนจะต้องค้นคว้าเพิ่มเติม และในส่วนข้อมูลที่มีอยู่แล้วแต่ไม่มั่นใจในความถูกต้องและทันสมัย นักเรียนควรที่จะไปค้นคว้าให้แน่ใจก่อนนำมาใช้ในการตัดสินใจ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 8 อาทิ

“...ได้ทราบความรู้ที่เรามีอยู่ว่ามีไม่น้อยเพียงใด และความรู้ใดที่เรายังไม่รู้ จะได้ไปค้นคว้า...”

“...ได้รู้ว่าตัวเองเตรียมพร้อมดีหรือยัง ได้รู้ว่าเราทราบอะไรบ้าง ไม่ทราบอะไรบ้าง จะต้องไปถามครูหรืออ่านหนังสือ ให้รู้ในสิ่งที่ไม่ทราบ จะต้องมีความพร้อมมากกว่านี้...”

“...ได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ข้อมูลในสิ่งที่รู้ ว่ารู้อะไรบ้าง ถูกต้องหรือไม่ และรู้ว่าอะไรที่ยังไม่รู้ และต้องค้นคว้าต่อไปอีก...”

หลังจากนั้นในกิจกรรมครั้งที่ 9 และ 10 นักเรียนได้ฝึกการค้นคว้าเพื่อเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งจากอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ และจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆกับกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียน ส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่ได้มีข้อมูลที่ครบถ้วนมากขึ้น และส่งผลต่อระดับความมั่นใจในข้อมูลที่มีมากขึ้นว่า ข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อไปใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและการประกอบอาชีพได้ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 9 และ 10 อาทิ

“...ได้เข้าไปดูใน web ต่างๆ ทำให้ได้รู้สิ่งต่างๆมากขึ้น เช่น เกี่ยวกับโรงเรียนที่สนใจว่ามีแผนการเรียนอะไรบ้าง รับสมัครตอนไหน จะได้เตรียมตัวทัน...”

“...ได้แนวทางในการเข้าไปหาข้อมูลที่ต้องรู้ ก่อนที่จะตัดสินใจ เพราะแต่เดิมไม่รู้ว่าจะต้องไปค้นคว้าที่ไหน แต่ตอนนี้รู้ว่าหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตก็ได้เพราะมีหลายอย่างน่าสนใจ และมีประโยชน์มากค่ะ...”

“...เข้าใจถึงลักษณะของการเรียนในแผนการเรียนต่างๆมากขึ้น ว่าจะต้องมีความสามารถในด้านใดและเหมาะกับเราหรือไม่...”

“...แผนการเรียนแต่ละแผนก็มีลักษณะต่างๆกันทั้งด้านสายสามัญ และสายอาชีพ เราจะต้องศึกษาให้แน่ใจว่าต้องการจะเรียนอะไรแน่...”

“...ได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนว่า การเรียนในแต่ละด้านนั้นเป็นอย่างไร ทำให้เข้าใจมากขึ้นว่าสายสามัญเรียนอะไร สายอาชีพเรียนอะไร แต่ฟังแล้วสนใจสายสามัญมากกว่า...”

องค์ประกอบที่ 3 การเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดี ประกอบด้วย การเรียนรู้ครั้งที่ 11-12

จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ 11 และ 12 ส่งผลให้นักเรียนได้เข้าใจถึงค่านิยมในการทำงานของตนเอง และความเชื่อที่ตนเองมีต่ออาชีพที่สนใจทั้งด้าน ข้อดีและข้อเสียของอาชีพนั้น ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 11 และ 12 อาทิ

“...ได้รู้ว่าค่านิยมที่ตัวเรานั้นมีอะไรบ้าง ค่านิยมที่เรามีเกี่ยวข้องกับอาชีพแบบใด จะได้เลือกอาชีพที่ตรงกับความต้องการในวันข้างหน้า...”

“...การเรียนรู้ในครั้งนี้ ได้รู้ถึงค่านิยมของตัวเองว่า เหมาะกับการทำงานในลักษณะใด...”

“...เข้าใจถึงความเชื่อกับอาชีพที่ในใจว่ามีข้อดี ข้อเสียอย่างไร ได้สำรวจทั้งสองด้านครบถ้วนมากขึ้น...”

“...ทุกอาชีพ มีทั้งด้านดี และด้านไม่ดี ก่อนที่เราจะตัดสินใจเราจะต้องคิดให้ดีๆ ก่อนที่เราเชื่อว่า อาชีพที่เราสนใจนั้น มันดีหรือไม่ใช้อย่างไร...”

“...ได้คิดวิเคราะห์ว่าตนเองเชื่อว่า อาชีพที่สนใจจะทำนั้น มีด้านดี ด้านเสียอะไรบ้าง ทำให้เข้าใจตัวเองและเข้าใจอาชีพมากกว่าเดิม ว่าเราต้องการจะทำอาชีพนั้นจริงไหม...”

เมื่อเข้าใจความเชื่อที่มีต่ออาชีพแล้ว นักเรียนยังได้พัฒนาการมีความเชื่อที่ดีทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจว่าการมีความเชื่อที่ดีนั้นจะส่งผลให้พวกเขามีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 12 อาทิ

“มองเห็นข้อดีของตัวเอง รู้สึกภูมิใจในตัวเองว่าเราก็มียข้อดีเหมือนกัน และเป็นกำลังใจในการเรียนต่อ และการทำงานในอนาคต”

“ได้เรียนรู้ถึงสิ่งดีในตัวเองเกี่ยวกับการเรียน ถึงแม้จะไม่ดีมากที่สุด แต่ก็ทำให้การเรียนของตัวเองดีกว่านี้”

“...ได้แลกเปลี่ยนข้อดีของตัวเองกับเพื่อนๆ และคิดว่าต่อไปในอนาคตถ้าได้พัฒนาข้อดีเพิ่มขึ้นอีกก็จะสามารถเป็นคนที่เรียนดีและได้ทำงานดีๆด้วย...”

องค์ประกอบที่ 4 การตัดสินใจทางการศึกษาและอาชีพโดยการใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ ประกอบด้วยการเรียนรู้ครั้งที่ 13-15

กิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งที่ 13 และ 14 เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้วิเคราะห์ทางเลือกเกี่ยวกับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของตนเอง ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้แนวทางในการวิเคราะห์ทางเลือกที่มีอยู่ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพที่ของตนเอง รวมถึงผลกระทบที่ตามมาทั้งด้านผลดี ผลเสีย ต่อตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 13 อาทิ

“...รู้ผลดีผลเสียของทางเลือก...ได้ประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รู้ผลกระทบที่มีต่อครอบครัว...”

“...ได้รู้จักการวิเคราะห์ทางเลือกของตัวเอง เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเรียนต่อ...”

“...ได้วิเคราะห์แผนการเรียนที่เราจะเลือกเรียนในอนาคต ว่ามีผลดีผลเสียต่างกันอย่างไร ทำให้เราเลือกเรียนแผนการเรียนที่เหมาะสมกับเรามากที่สุด...”

นอกเหนือจากการวิเคราะห์ถึงผลดี ผลเสีย ต่อตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องจากทางเลือกที่มีอยู่แล้ว ความปรารถนาหรือความชอบที่มีต่อทางเลือก และความเป็นไปได้ของทางเลือกต่างๆ เป็นอีกองค์ประกอบสำคัญที่นักเรียนควรคำนึงถึงก่อนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ซึ่งจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งที่ 14 นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินความน่าปรารถนา และความเป็นไปได้ของทางเลือกที่ตนเองมีอยู่ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 14 อาทิ

“...ได้รู้ทางเลือกของตัวเองว่ามีอะไรบ้าง และผลดีผลเสียของสายนั้นๆ ได้วิเคราะห์ถึงสายที่จะเลือก ลองนึกถึงอนาคตและความชอบความถนัดของตนเอง...”

“...ได้แยกแยะว่าที่เราคิดไว้หลายทางเลือก ทางเลือกไหนที่เราชอบและสามารถทำได้...”

“...ได้รู้ความชอบของตัวเองว่าชอบทางเลือกไหนมาก และคิดถึงความเป็นไปได้ที่จะเรียนในแผนการเรียนที่เราชอบ จะได้นำมาใช้ในการตัดสินใจเลือก...”

เมื่อนักเรียนได้เข้าใจถึงองค์ประกอบหลักสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ในกิจกรรมครั้งที่ 15 นักเรียนได้นำองค์ประกอบที่วิเคราะห์ไว้มาเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของตนเอง ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่คิดว่า การเข้าร่วมกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ทำให้เข้าใจถึงวิธีการในการตัดสินใจเลือกเรียนต่อและประกอบอาชีพ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็น ครั้งที่ 15 อาทิ

“...จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ได้เรียนรู้ถึงวิธีของตนเองว่าจะเลือกเรียนในสายการเรียนใดบ้าง เพราะยังไม่ค่อยมั่นใจ... แต่จากกิจกรรมที่ผ่านมาทุกๆ ครั้งมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจมากๆ ว่าจะเรียนและประกอบอาชีพใด...”

“...ได้ทราบและเข้าใจว่าจะสามารถเรียนสายอะไรถึงจะดีได้ และตรงกับความต้องการของตนเองและที่บ้าน ...และควรคิดเตือนตนเองได้แล้วว่าเราตัดสินใจอะไรดี ไม่อย่างนั้นเวลาจะเรื่องเข้าไปอาจไม่ได้เรียนตามวิชาชีพที่ต้องการ...”

“...ได้รู้การตัดสินใจเลือกว่าจะเรียนอะไรนั้นจะต้องคิดถึงอะไรบ้าง และได้ตัดสินใจโดยมีความมั่นใจมากขึ้นว่าจะเลือกเรียนอะไรต่อ เพราะมีความรู้มากขึ้นกว่าแต่ก่อนมาก...”

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมทั้ง 16 ครั้ง

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย

ข้อที่	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	ฉันเข้าใจวัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการเข้าร่วมโปรแกรมฯ	4.31	0.60
2	ฉันเข้าใจและปฏิบัติตามข้อตกลงของการเข้าร่วมโปรแกรมฯ	4.40	0.54
3	ฉันมีความรับผิดชอบต่องานที่ในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ	4.15	0.56
4	ฉันรับฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกด้วยความใส่ใจ	4.34	0.56
5	ฉันได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของฉันต่อสมาชิกผู้เข้าร่วม โปรแกรม	4.20	0.63
6	ฉันได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกของฉันต่อผู้วิจัย	4.25	0.75
7	ฉันพึงพอใจกับสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ในแต่ละครั้ง	4.59	0.49
8	ฉันได้รู้จักและเข้าใจตนเองในด้านต่างๆเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง	4.70	0.50
9	ฉันสามารถบอกเป้าหมายในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และบุคลิกภาพของฉันได้	4.54	0.58

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
10	ฉันตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบเป้าหมาย ทางการศึกษาและอาชีพที่ตั้งไว้อยู่เสมอ	4.34	0.60
11	ฉันได้ตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูล ให้ถูกต้องและทันสมัยเพื่อนำมาใช้ประกอบการ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรืออาชีพ	4.31	0.63
12	ฉันมีทักษะในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆเพื่อ นำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรืออาชีพ	4.18	0.65
13	ฉันมีแนวทางในการวิเคราะห์ทางเลือกต่างๆที่มีก่อน ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ	4.18	0.58
14	จากการเข้าร่วม โปรแกรมส่งผลให้ฉันมีความมั่นใจใน การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ	4.45	0.66
15	ฉันได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ช่วยให้ฉัน สามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้	4.40	0.58
16	ผู้วิจัยได้เตรียมเอกสารและสื่อต่างๆเพื่อให้สมาชิกได้ เรียนรู้แนวทางในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบ อาชีพ	4.59	0.62
17	ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิด ความรู้สึกลงในการเข้าร่วม โปรแกรมในแต่ละครั้งอย่าง ทั่วถึง	4.56	0.54
18	ผู้วิจัยสามารถตั้งประเด็นคำถามที่น่าสนใจเพื่อช่วยให้ สมาชิกได้แสดงความคิด ความรู้สึก ระหว่างการเข้าร่วม โปรแกรมในแต่ละครั้ง	4.54	0.54
19	ผู้วิจัยให้การยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกอย่าง เท่าเทียมกัน	4.68	0.47
20	ผู้วิจัยสามารถพูด อธิบายสิ่งต่างได้ชัดเจนและตรง ประเด็น	4.63	0.53

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
21	ผู้วิจัยสามารถเชื่อมโยงสาระต่างๆและสรุปได้อย่างชัดเจน	4.59	0.54
22	ผู้วิจัยสื่อสารกับสมาชิกด้วยน้ำเสียงที่น่าฟัง มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.63	0.48
23	ผู้วิจัยสามารถจัดกิจกรรมต่างๆได้เหมาะสมกับเวลา	4.52	0.54

จากตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมทั้ง 16 ครั้ง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ระหว่าง 4.15-4.70) แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองได้รับความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ คือ นักเรียนได้เข้าใจและรู้จักตนเองในด้านต่างๆ คือความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และบุคลิกภาพ ซึ่งทำให้นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะในการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ รวมถึงการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพให้มีความครบถ้วนถูกต้องและทันสมัยส่งผลให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจและมีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของ
เกแลตต์ และต่อผู้วิจัยของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 7 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการ
ตัดสินใจ ของเกแลตต์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวนนักเรียน (คน)
1	เป็นโปรแกรมที่มีประโยชน์ต่อการการตั้งเป้าหมาย ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกในการศึกษาต่อ และได้เรียนรู้แนวทางในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนและอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อไปอนาคตด้วย	23
2	อยากให้เพิ่มข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆ และรายละเอียดเกี่ยวกับสถานศึกษาให้มากกว่านี้ หรืออาจจะทำเป็น ใบความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ เพื่อให้ให้นักเรียน ค้นหาความรู้จากเอกสารนั้น	12
3	ควรมีเกมส์หรือกิจกรรมที่มีความสนุกสนานเพิ่มมากขึ้นกว่านี้ เพื่อให้ ผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีความกระตือรือร้นและจะ โปรแกรมมีความ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น	8
4	เป็น โปรแกรมที่ดี จึงต้องการให้มีการจัดกิจกรรมแบบนี้ต่อไปอีกเรื่อย รวมถึงควรจัดให้นักเรียนรุ่นต่อไปด้วย	6
5	ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมให้มากกว่านี้ เพราะบางครั้งเวลาใน การทำใบงานน้อยเกินไป และใบงานส่วนมากต้องใช้เวลาในการคิด ค่อนข้างนาน	3
6	ควรเพิ่มเติมการทำแบบทดสอบให้มากขึ้นเพื่อให้รู้จักตนเองให้ครบ ทุกด้าน เช่นแบบทดสอบที่สามารถทำให้รู้โอกาสในประสบ ความสำเร็จในอาชีพที่สนใจ	3
7	ควรมีการตั้งคำถามในใบงานที่ให้นักเรียนทำให้ชัดเจนมากกว่านี้ เพราะในบางใบงานผู้เข้าร่วมโปรแกรมต้องสอบถามผู้วิจัยเพิ่มเติมว่า ต้องการทำหรือเขียนอะไรเนื่องจากไม่เข้าใจคำถามที่ระบุไว้	1

ตารางที่ 8 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้วิจัยของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวนนักเรียน (คน)
1	ผู้วิจัยสามารถอธิบายเนื้อหา ความรู้ในเรื่องต่างๆและสามารถสรุปประเด็นที่ให้นักเรียนอภิปรายหรือตอบคำถามได้อย่างชัดเจน	13
2	ผู้วิจัยมีอัธยาศัยที่ดี มีความเป็นกันเอง เอาใจใส่นักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนด้วยความสนใจและการดำเนินกิจกรรมที่น่าสนใจไม่น่าเบื่อ	12
3	ควรเสียงดังมากกว่านี้หรือใช้ไมโครโฟนช่วย เพราะผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีจำนวนมากและค่อนข้างเสียงดัง ทำให้นักเรียนด้านหลังไม่ค่อยได้ยินเสียงผู้วิจัย	5
4	ควรมีของรางวัลแจกทุกครั้ง เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมสนใจและแสดงความคิดเห็น	3
5	ผู้วิจัยเป็นที่ปรึกษาที่ดีให้ข้อคิดและแนะแนวทางในการตัดสินใจ	3
6	ผู้วิจัยมีน้ำเสียงที่ไพเราะน่าฟัง ไม่น่าเบื่อหน่าย ทำให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมรู้สึกดีที่ได้เข้าร่วม โปรแกรมในแต่ละครั้ง	2

ข้อวิจารณ์

การวิจารณ์ครั้งนี้จะแบ่งเป็น 2 ประเด็นคือ 1) ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย

1. ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของ เกแลตต์เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของ
เกแลตต์ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม พบว่า ภายหลังจากทดลองโปรแกรมการแนะแนว
การศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจาก
มาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ซึ่งเป็นตามสมมุติฐาน และนักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนว
การศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์มีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือก
ศึกษาต่อและอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและ
อาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม
สมมุติฐานเช่นเดียวกัน จากผลการทดลองดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทฤษฎีการตัดสินใจ ของเกแลตต์
สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริงในการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการตัดสินใจ
เลือกศึกษาต่อและอาชีพทั้ง 4 ขั้นตอนได้แก่ 1) การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพโดยการ
เพ่งประเด็นและยึดหยุ่น 2) การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพโดยการตระหนักและ
ระวัง 3) การเข้าใจความเชื่อของตนเองและการมีความเชื่อในแง่ดีทางการศึกษาและอาชีพ
4) การตัดสินใจทางการศึกษาและอาชีพโดยใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย
ของ ดวงรัตน์ กวดกิจการ (2544) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อกระบวนการ
ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุระบุรี
วิทยาคม จังหวัดพังงา โดยได้ใช้องค์ประกอบทฤษฎีของเกแลตต์ ในปี 1962 ในการพัฒนา
กระบวนการตัดสินใจของนักเรียน ประกอบด้วย 1) การระบุปัญหา 2) การรวบรวมข้อมูลที่เป็น
ประโยชน์ 3) ขั้นรู้ทางเลือกที่มีอยู่ 4) ขั้นพิจารณาข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก
5) ขั้นตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือก
ศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาคืบขึ้นหลังจากได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจัยของ สุจริต วรรณรักษ์ (2540) ที่ได้ศึกษาเรื่อง
ผลการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชวัตรบูรณะ กรุงเทพมหานคร โดยได้สร้าง
โปรแกรมการสอนกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนากระบวนการตัดสินใจของนักเรียนที่มีองค์ประกอบ
ที่ใกล้เคียงกับทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์คือ 1) การระบุปัญหาที่จะต้องตัดสินใจ

2) การรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับตนเองด้าน ความสนใจ บุคลิกภาพ ความสามารถ และค่านิยม 3) การรวบรวมข้อมูลที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับอาชีพ 4) การศึกษาทางเลือกโดยพิจารณา ข้อดีข้อเสีย และการตัดสินใจเลือก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และงานวิจัยที่ได้ใช้องค์ประกอบของทฤษฎีอื่น ๆ ในการศึกษาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ พบว่า องค์ประกอบของทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เป็นองค์ประกอบร่วมที่สามารถพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพได้ ดังจะเห็นได้จาก งานวิจัยของ Taylor และ Betz (1983 อ้างในชิดชนก จิระเสวตกุล, 2545) ซึ่งได้แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพว่า ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยมีองค์ประกอบร่วมที่ตรงกับทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ คือ 1) การมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ 2) การตั้งเป้าหมายในการเลือกอาชีพ และมียุทธศาสตร์ที่เพิ่มเติมคือ 1) การประเมินตนเอง 2) การวางแผนอาชีพ 3) การแก้ปัญหาทางอาชีพ โดยมีนักวิจัยที่ได้นำองค์ประกอบของ Taylor และ Betz มาใช้ในการศึกษาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา อาทิงงานวิจัยของ รัตนาภรณ์ ชนะจำ (2541) ที่ศึกษาเรื่องผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคล มีการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ ชิดชนก จิระเสวตกุล (2545) ที่ศึกษาเรื่องผลของการให้การปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีปัญญาพฤติกรรมต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่วัฒนธรรมทางเพศที่ได้รับการให้การปรึกษาด้านอาชีพรายบุคคล มีคะแนน การรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

นอกจากนี้จากการศึกษางานวิจัยที่ได้ใช้ทฤษฎีพุทธิปัญญาสารสนเทศของ อมรรัตน์ อุณจิตต์ (2547) ที่ศึกษาเรื่องผลของการ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามแบบพุทธิปัญญาสารสนเทศต่อการพัฒนาการรู้คิดแห่งตน และความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยโปรแกรมที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีพุทธิปัญญาสารสนเทศ

ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ซึ่งมียุทธศาสตร์ประกอบที่ตรงกับทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ คือ 1) ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ 2) ทักษะในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และมียุทธศาสตร์ที่เพิ่มเติมคือ 1) ความรู้เกี่ยวกับตนเอง 2) การรู้จักตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนจากแบบวัดการรู้จักตนเองและความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพที่มีความเหมาะสมกับตนเอง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ และการมีทักษะในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ โดยการพิจารณาทั้งข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือก ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์นั้นเป็น องค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ จำเนียร ช่วงโชติ (2544) ที่กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพนั้นยังถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ มีทักษะที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยให้นักเรียนพิจารณาตนเองใน ด้านความสนใจ ความสามารถ ความถนัด ค่านิยม รู้จักโลกอาชีพในปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาต่อและการวางแผนเข้าสู่อาชีพที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับ คมเพชร นัทรศุกกุล (2541) ที่กล่าวว่า ถ้านักเรียนได้รับการแนะแนวที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและวิธีการในการตัดสินใจเลือกอาชีพที่ถูกต้อง จะทำให้พวกเขาสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเองและตลาดแรงงาน สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุขและประสบความสำเร็จในอาชีพที่ตนเลือกทำประโยชน์ให้กับตนเอง สังคมและประเทศชาติ

2. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตาม ทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนว การศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง โปรแกรมทั้ง 16 ครั้ง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษา และอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด (ระหว่าง 4.15-4.70) แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองได้รับความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของ

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์ คือนักเรียนได้เข้าใจและรู้จักตนเองในด้านต่างๆ คือความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และบุคลิกภาพ ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับสุชาติ แสงอุไร (2540) ที่กล่าวถึงการตัดสินใจเลือกอาชีพว่าการตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพไม่ใช่เรื่องง่าย บุคคลต้องถามตัวเองว่าต้องการอะไร มีความสามารถอย่างไร มีอะไรที่ทำได้ การเอาใจใส่ตนเอง วิเคราะห์ตัวเองว่าอาชีพอะไรที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของตนเอง แนวทางการเลือกอาชีพที่ดีควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับแนวคิดของกฤษริ คำชาย (2542) ที่อธิบายว่า คำถามของเด็กนักเรียนวัยรุ่นในระดับโรงเรียนคือ อยากเรียนอะไร อยากเป็นอะไร เนื่องจากเป็นวัยที่อยู่ในช่วงสำรวจเพื่อให้รู้จักตนเองและโลกที่แวดล้อม หรือที่เรียกกันว่าวัยรุ่นแสวงหา เด็กวัยรุ่นจึงต้องการความเข้าใจและความช่วยเหลืออย่างมาก เพื่อเขาจะได้รู้จักตัวเองทั้งในด้านของความถนัด ความสนใจ ค่านิยม และแบบแผนการใช้ชีวิตที่ตนเองพอใจ ครูต้องฝึกให้นักเรียนสำรวจตนเอง และรู้จักตัดสินใจเพื่อเลือกศึกษาและวิชาชีพที่ตนเองต้องการประกอบอาชีพในอนาคต รวมถึงกรมวิชาการ (2546) ที่ได้กล่าวว่า นักเรียนต้องตัดสินใจเลือกแผนการเรียนด้วยตนเอง และกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด ความสามารถ

ในด้านการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ พบว่านักเรียนได้ตระหนักถึงการตรวจสอบข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพให้มีความครบถ้วนถูกต้องและทันสมัย เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา นันทิยะกุล (2547) ที่ศึกษาเรื่องผลการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสารสนเทศด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสารสนเทศด้านอาชีพ มีกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ กฤษริ คำชาย (2542) ที่กล่าวว่า การตัดสินใจของบุคคลทุกครั้งย่อมมีผลโดยตรงกับการดำรงชีวิต โดยเฉพาะหากเป็นการตัดสินใจเรื่องของการศึกษาและงานอาชีพ เพราะจะมีผลต่อชีวิตโดยรวมในระยะยาว ดังนั้นเพื่อที่จะตัดสินใจได้เหมาะสมเราจึงต้องการสารสนเทศจำนวนหนึ่งเพื่อประกอบการตัดสินใจ ยิ่งในยุคปัจจุบันที่เรียกกันว่ายุคสารสนเทศด้วยแล้ว ปริมาณสารสนเทศที่บุคคลได้รับจะมีจำนวนมหาศาลที่มีทั้งที่คล้ายตามกันและขัดแย้งกัน ดังนั้นการให้สารสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพจึงต้องครอบคลุมไปถึงการวิเคราะห์กลั่นกรองและเลือกใช้สารสนเทศอย่างฉลาด และสอดคล้องกับแนวคิดของบัญชา ชื่นชม (2544) ที่กล่าวว่า ผู้ที่ศึกษาอยู่จึงควรสนใจศึกษาเล่าเรียนเพิ่มทักษะให้กับตนเองในหลายๆด้าน รวมทั้ง

ให้นักเรียนติดตามข่าวสารข้อมูลทางอาชีพอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ในด้านการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ พบว่านักเรียนได้ฝึกฝนแนวทางในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ โดยผ่านการวิเคราะห์ทางเลือกในด้านต่างๆที่มีก่อนที่จะตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ อรอนงค์ รัชญะวัน (2539) ที่กล่าวว่า บุคคลจะต้องพิจารณาให้ดีกว่าในแต่ละทางเลือกมีผลดี ผลเสีย อย่างไรต่อชีวิต ทำให้บุคคลนำผลดีผลเสียในแต่ละตัวเลือกมาชั่งมาชั่งน้ำหนักกว่าตัวเลือกใดจะมีน้ำหนักดีกว่าตัวเลือกอื่น เมื่อใช้ความสามารถวิเคราะห์หาละเอียดคิดแล้วก็ให้ชั่งน้ำหนักตัวเลือกเหล่านี้ใหม่โดยให้อันดับที่ 1 เป็นตัวเลือกที่มีน้ำหนักในการเลือกสูงสุด และสอดคล้องกับแนวคิดของกองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน (2544) ที่กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพมิได้มีจุดประสงค์เพียงการที่จะช่วยให้นักเรียนเลือกอาชีพได้เท่านั้น แต่เป็นการช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องปราศจากอคติพิจารณาสิ่งต่างๆ โดยใช้เหตุผลตลอดจนความรู้เกี่ยวกับอาชีพและมีทักษะในการตัดสินใจและการทำงาน

ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับ โปรแกรมของนักเรียนกลุ่มทดลองแสดงความคิดเห็นว่า โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์เป็นโปรแกรมที่ให้ประโยชน์คือ ทำให้ได้เรียนรู้การตั้งเป้าหมายที่เหมาะสมจากการเข้าใจตนเองในด้านต่างๆ การได้ค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ การได้แนวทางในการตัดสินใจ ทำให้นักเรียนมีการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคตด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของพรรณราย ทวีพระประภา (2541) ที่กล่าวถึงประโยชน์ของการแนะแนวอาชีพว่า การแนะแนวอาชีพช่วยให้นักเรียนรู้จักการตั้งเป้าหมายในอนาคตเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายของตน ช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจโลกของงานอาชีพต่างๆ และช่วยให้นักเรียนรู้จักการตัดสินใจเลือกอาชีพและแผนการเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะและบุคลิกภาพของตนเอง นอกจากนี้นักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผู้วิจัย คือ สามารถอธิบายเนื้อหาความรู้และสรุปประเด็นที่ให้นักเรียนอภิปรายหรือตอบคำถามได้ชัดเจน มีอรรถยาศัยที่ดี และมีความใส่ใจในการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม เป็นการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลอง ที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการวัดค่าตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ กับนักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วม โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์จะมีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์จะมีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม การแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ประชากร

กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่จิงวิทยา จังหวัด นครปฐม ปีการศึกษา 2551 จำนวน 15 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 600 คน ซึ่งแต่ละห้อง มีนักเรียนประมาณ 40 คน โดยจัดห้องเรียนแบบคละระดับความสามารถ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่จิง วิทยา จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จาก 15 ห้องเรียน แล้วจับฉลากให้ห้องหนึ่งเป็น กลุ่มทดลองมีจำนวน 44 คน และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุมมีจำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกได้ 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เป็นโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวอาชีพ คือ อาจารย์ผู้เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวในระดับมัธยมศึกษา เป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมของโปรแกรมฯ ดังกล่าวแบ่งการดำเนินการเป็น 16 ครั้งๆ ละ 60 นาที ดำเนินการสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในคาบวิชากิจกรรมแนะแนว

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ชุด ดังนี้

2.1 มาตรการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ เป็นมาตรวัดที่มีข้อความทั้งสิ้นจำนวน 60 ข้อ มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งช่วงคะแนน 1-5 คะแนน ตามความมากน้อยของระดับความมั่นใจของผู้ตอบในแต่ละข้อความนั้นๆ คือ มีความมั่นใจมากที่สุด 5 4 3 2 1 มีความมั่นใจน้อยที่สุด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพ 2) การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและอาชีพ 3) การประเมินตนเอง 4) การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

2.2 แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมแต่ละครั้ง มีลักษณะการรายงานด้วยตนเอง (Self- Report) โดยให้นักเรียนเขียนรายงานเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เรียนรู้และความคิดเห็นที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมในแต่ละครั้ง

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย โดยให้นักเรียนประเมินความคิดเห็น ความรู้สึกและประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมทั้ง 16 ครั้ง รวมทั้งให้นักเรียนได้ประเมินผู้วิจัย แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

และต่อผู้วิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมฯ มีลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 23 ข้อคำถาม และคำถามปลายเปิด 2 ข้อ เพื่อวัด 2 องค์ประกอบคือ 1) สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมและต่อผู้วิจัย 2) ข้อเสนอแนะของนักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพและผู้วิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมฯ ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อ

การดำเนินการทดลอง

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาคม ผู้วิจัยมีการดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาคจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม เพื่ออนุมัติในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นกลุ่มตัวอย่างและขออนุญาตใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

2. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมทำมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

3. ผู้วิจัยดำเนินการนำโปรแกรมด้วยตนเองตามโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ โดยดำเนินการกับนักเรียนกลุ่มทดลองห้อง 3/1 ในคาบวิชาแนะแนว โดยผู้วิจัยเริ่มดำเนินการทดลองโปรแกรมฯ ตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 5 กันยายน 2551 รวมทั้งสิ้น 16 ครั้ง สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที ตั้งแต่เวลา 10.30 -11.30 นาฬิกา ทุกวันศุกร์ ณ ห้องแนะแนว อาคาร 2 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยาคม ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนตามปกติ โดยอาจารย์ประจำวิชากิจกรรมแนะแนวดำเนินการสอนตามปกติ

4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ทำแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในแต่ละครั้งเพื่อผู้วิจัยจะได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา และทราบถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ ความคิด ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมรวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับในการเข้าโปรแกรมแต่ละครั้ง

5. เมื่อผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามที่กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยนำมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดก่อนทดลองมาวัดกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง (Post-test) รวมทั้งให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และผู้วิจัย

6. นำคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ และวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม รวมทั้งนำข้อมูลจากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมในแต่ละครั้งของนักเรียนกลุ่มทดลองมาวิเคราะห์เนื้อหา

7. นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและการตัดสินใจเลือกอาชีพทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และผู้วิจัย มาวิเคราะห์และสรุปข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมโปรแกรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนน ต่อไปนี้

2.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้สถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Paired-Sample T Test

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลองซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้ สถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Paired-Sample T Test

2.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมซึ่งเป็นอิสระต่อกันโดยใช้ สถิติพารามेटริก (Parametric Statistics) Independent -Sample T Test

3. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ต่อไปนี้

3.1 วิเคราะห์แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในแต่ละครั้ง โดยการสรุปและประเมินสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมโปรแกรมฯแต่ละครั้งด้วยการบรรยาย

3.2 วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและการตัดสินใจเลือกอาชีพทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสรุปข้อคิดเห็นอื่นๆ เพื่อประเมินสิ่งที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมด้วยการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมฯ สามารถ

พัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ โดยที่นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ มีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ ภายหลังจากทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ สามารถพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ โดยที่นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ มีคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจและรู้จักตนเองในด้านต่างๆ คือความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และบุคลิกภาพซึ่งทำให้นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ รวมถึงการตรวจสอบ ข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพให้มีความครบถ้วนถูกต้องและทันสมัย ส่งผลให้นักเรียนมีแนวทางในการตัดสินใจและมีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เนื่องจากโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เป็นโปรแกรมที่สร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานจากกระบวนการตัดสินใจตามทฤษฎีของเกแลตต์ ซึ่งขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งมีความต่อเนื่องกันอย่างเป็นขั้นตอน และเป็นพื้นฐานไปสู่การเรียนรู้ในกิจกรรมครั้งต่อไป เช่น การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตรวจสอบข้อมูลทางด้านการศึกษาและอาชีพที่ตนเองมีว่า มีความถูกต้อง และครบถ้วนหรือไม่

ซึ่งจะเป็นพื้นฐานไปสู่การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้ค้นคว้าข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่นำเสนอเพื่อช่วยให้นักเรียนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพที่มีความครบถ้วน ถูกต้อง และทันสมัย เป็นต้น ดังนั้น ครู/ อาจารย์ แนะนำ นักจิตวิทยา และนักการศึกษาที่สนใจนำไปประกอบการแนะนำการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ไปใช้ควรมีความเข้าใจในขั้นตอนและความต่อเนื่องของการจัดกิจกรรม ซึ่งผู้ที่นำไปใช้ควรตระหนักถึงการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามขั้นตอน เพื่อให้กิจกรรมที่จัดขึ้นมีประสิทธิภาพตามหลักทฤษฎีการพัฒนาระบวนการตัดสินใจของเกแลตต์

2 จากผลการวิจัยพบว่าโปรแกรมการแนะนำการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์สามารถพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ ดังนั้น ครู/ อาจารย์แนะนำ นักจิตวิทยา และนักการศึกษาที่มีความสนใจจะนำไปประกอบการแนะนำการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ไปใช้ควรมีการศึกษาโปรแกรมการแนะนำการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์อย่างละเอียด และควรปรับโปรแกรมให้มีความเหมาะสมกับระดับของนักเรียนที่จะนำไปใช้ เช่น ถ้านำโปรแกรมไปใช้พัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่นักเรียนต้องตัดสินใจเลือกเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาหรือเข้าสู่การประกอบอาชีพ ในช่วงของการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้และตรวจสอบข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย (กิจกรรมครั้งที่ 8-10) ควรจะปรับเปลี่ยนจากการเรียนรู้และตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแผนการเรียนต่าง ๆ หรือการศึกษาในสายสามัญ สายอาชีพ เปลี่ยนเป็น การเรียนรู้และตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคณะ หรือสาขาวิชาต่างๆในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นข้อมูลที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต้องใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการแนะนำการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ เปรียบเทียบกับผลของการใช้การใช้โปรแกรมการแนะนำการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจอื่นๆ เช่น ทฤษฎีพุทธิปัญญาสารสนเทศ ซึ่งมีองค์ประกอบของทฤษฎีที่ใกล้เคียงทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ คือ การมีความรู้เกี่ยวกับตนเอง การมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ การมีทักษะในการตัดสินใจ และการรู้จักตนเอง เพื่อให้ครู/ อาจารย์แนะนำ นักจิตวิทยา และนักการศึกษาที่สนใจนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับ

ลักษณะของกลุ่มนักเรียนและหลักการในการจัดศึกษาของแต่ละโรงเรียนให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรมีการศึกษาถึงตัวแปรที่สามารถพัฒนาไปควบคู่กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพโดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์เป็นหลัก เช่น การกระจ่างค่านิยม ทักษะการคิด หรือเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษาและอาชีพ เป็นต้น เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ให้มีประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนในด้านอื่นเพิ่มมากขึ้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. รายงานการวิจัยเรื่องการกำหนดวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การแนะแนววิถีใหม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. 2545. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดบริการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (ผู้รวบรวม). 2546. “เทคนิคในการเลือกอาชีพ.” วารสารวิชาการ 6 (6): 33-36.
- กองส่งเสริมการมีงานทำ กรมการจัดหางาน. 2541. ถนนสายอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.
- _____. 2544. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.
- _____. 2545. รายงานผลการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ผลของการแนะแนวอาชีพอิสระ. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.
- _____. 2551. การตัดสินใจเลือกอาชีพ. (Online). <http://doe.go.th>, 15 มิถุนายน 2551.
- บุญศรี คำชาย. 2540. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- _____. 2542. จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- กาญจนา ณ ลำพูน. 2538. ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- คมเพชร นัตรสฤกุล. 2541. “กระบวนการแนะแนวอาชีพจะช่วยให้เกิดความสมดุลใน ตลาดแรงงานได้อย่างไร.” *จัดหางานปริทัศน์*. 1 (2): 16-18.
- จิระพล ฉายชัยชิต. 2536. *สร้างสุข สนุกกับงาน*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2539. *ความเชื่อและพฤติกรรม การวัด พยากรณ์และการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- _____. 2539. *ความเชื่อและพฤติกรรม การวัด พยากรณ์และการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. อ้างถึง MCGuire, W.J. 1969. **The nature of attitude and attitude change**. Massachusetts : Addison-Wesley.
- จำเนียร ช่วงโชติ. 2544. *เทคนิคการแนะแนว*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชัยวัฒน์ เกิดผล. 2544. “การแนะแนวอาชีพ.” *จัดหางานปริทัศน์* 6 (3): 1-3.
- ชัยวัฒน์ วารี. 2545. *การศึกษาการวางแผนชีวิตด้านอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพระโขนงวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ชิดชนก จิระเสวตกุล. 2545. *ผลการให้การปรึกษารายบุคคลตามแนวทฤษฎีปัญญาพฤติกรรมนิยม ต่อการรับรู้ความสามารถของตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เลือกอาชีพที่ไม่ใช่พัฒนาธรรมชาติทางเพศ. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการปรึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*
- ดวงรัตน์ กวดกิจการ. 2544. *ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่ต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบูรณะบุรีพิทยาคม จังหวัดพังงา. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

เดช ผุยก่ำสิงห์. 2544. “เวทีประชาคมแนะแนวและส่งเสริมการประกอบอาชีพ.” *จัดหางานปริทัศน์* 6 (3): 6-7.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2544. *พัฒนาการทางอาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นันทา สุริรักษา. 2548. *รูปแบบชีวิตและการให้คำปรึกษาอาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อ้างถึง คณะกรรมการความร่วมมือเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านอาชีพในประเทศสหรัฐอเมริกา. ม.ป.ป.

นุชลี อุปกัย. 2543. *การแนะแนวเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

เนตรนภิส แปงฉีวงศ์. 2540. *ผลของการให้บริการสารสนเทศด้านอาชีพโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพของนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ธีระวุฒิ เอกกะกุล. 2542. *เอกสารประกอบการสอน รายวิชาการวัดเจตคติ*. อุบลราชธานี: ภาควิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

ปัญญา ชื่นชม. 2544. “การเข้าสู่ตลาดแรงงานกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ.” *จัดหางานปริทัศน์* 4 (3): 17-20.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธ์. 2542. *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีการพิมพ์.

ประดม จันทิม. 2542. “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการแนะแนวอาชีพ.” *วารสารวิชาการ* 2 (11): 54-64.

- พงษ์ ผาวิชิตร. 2544. “12 แนวทางในการกำหนดอาชีพสำหรับอนาคต.” วารสารบิซิเนส
ดอทคอม 12 (143): 60-61.
- พนม ลิมอริย์ สุภรณ์ ลิมอริย์ และสมเกียรติ ภู่วฒน์วิบูลย์. 2541. รายงานการวิจัยรูปแบบการ
แนะแนวในโรงเรียน มัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรรณราย ทรัชยะประภา. 2541. “แนวคิดในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา.”
วารสารวิชาการ 1(2): 13-22 .
- เพ็ญพร ชีระสวัสดิ์ และคณะ. 2546. “การประยุกต์ใช้กรอบอรรถประโยชน์แรงงาน”.
วารสารประชากรศาสตร์ 19 (1): 37- 54.
- ภูริทัต รัศมีเพชร. ม.ป.ป. 10 กลยุทธ์สู่ความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: โปรเอสเอ็มอี
พับลิชชิง
- มานี ผลอนันต์. 2541. ผลของการแนะแนวกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจด้านอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนแหลมสิงห์วิทยาคม อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัด
จันทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล. 2538. หลักการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วน
จำกัดภาพพิมพ์.
- รัตนารณ์ ชนะจำ. 2541. ผลของการให้คำปรึกษาทางด้านอาชีพเป็นรายบุคคลต่อการรับรู้
ความสามารถทางการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ลลิตเทพ ภูอุดม. 2546. “การตระโนอนาคตทางเลือกหนึ่งสำหรับการแนะแนวเพื่อศึกษาต่อและ
ประกอบอาชีพ.” วารสารวิชาการ 6 (4) : 30-32.

ลักขณา ศรีวัฒน์. 2543. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2542. การวัดด้านจิตพิสัย. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์สุริยสาส์น.

วงพักตร์ ภูพันธ์ศรีและ ศิรินันท์ คำรงผล. 2538. จิตวิทยาพัฒนาการประยุกต์ทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วรรณษา พรหมบุรมย์. 2540. กระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.

วัฒนา ศรีจัตวา. 2534. จิตวิทยาทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2541. การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร:
บริษัทต้นอ้อ 1999.

วัลภา ศศิวิมล, วีระพงษ์ อินทร์ทอง และ ชญานิษฐ์ ศศิวิมล. 2546. รายงานการวิจัยเรื่องเจตคติ
และความต้องการศึกษาต่อที่สถาบันราชภัฏพิบูลย์สงคราม ของนักเรียนในจังหวัด
พิษณุโลกและสุโขทัย. พิษณุโลก: สถาบันราชภัฏพิบูลย์สงคราม.

สถิต วงศ์สวรรค์. 2537. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พีระพัฒนา.

สุโขทัยธรรมาราช, มหาวิทยาลัย. 2535. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

สุจริต วรรณรักษ์. 2540. ผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนวัดพุทธบูชา เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุชาติ แสงอุไร. 2540. “ การเลือกอาชีพ.” จัดหางานปริทัศน์ 2 (4): 12-14 .

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2544. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554). (Online). <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p10/plan10/data ,12> กรกฎาคม 2550.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. ม.ป.ป. สรุปสถานการณ์สังคมไทย พ.ศ. 2546. (Online). http://service.nso.go.th/nso/data/02/tha_soc46.html, 12 กรกฎาคม 2550.

_____. 2550. การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2549. (Online) <http://service.nso.go.th/nso/data/02/tha.html>, 12 กรกฎาคม 2550.

อมรัตน์ อุ่นจิตร. 2547. ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามแบบพุทธิปัญญาสารสนเทศ ต่อการพัฒนาการรู้จักตนเองและความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสระบุรีวิทยาคม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อรพินทร์ ชูชม, อังรา สุขารมณี และทัศนาก ทองกักดี. 2540. รายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์
ปัจจัยเกี่ยวกับการตัดสินใจทางการศึกษาอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

อรอนงค์ ชาญะวัน. 2539. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

_____. 2539. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์. อ้างถึง
Gelatt H.B. 1962.

อาภา จันทรสกุล และจิตตินันท์ บุญศิริกุล. 2545. เอกสารประกอบการสอนการแนะแนว
การศึกษาและอาชีพ. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุษา นันทิยะกุล. 2547. ผลการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้บริการสารสนเทศด้านอาชีพ ที่มีต่อ
กระบวนการตัดสินใจด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว, มหาวิทยาลัยบูรพา.

Chartrand, J.M. *et al.* 1990. "Development and Validation of the Career Factors Inventory."
Journal of Counseling Psychology. 34 (4): 1-19.

Gatti, I. , M., Krausz and S.H., Osipow 1996. " A Taxonomy of Difficulties in Career Decision
Making." **Journal of Counseling psychology** 43 (4): 510-526.

Gelatt , H.B. 1991. **Creative Decision Making Using Positive Uncertainty.** London:
Kogan Page.

_____. 1992. **Positive Uncertainty: A Paradoxical Philosophy of Counseling Whose Time
Has Come.** (Online). www. Eric .ed.gov, June 13, 2007.

_____. 2003. **The Power of Positive Uncertainty: Making Creative Career Decision.**
(Online). www. Eric .ed.gov, June 13, 2007.

_____. 2003. **An Overview of Positive Uncertainty.** (Online) [www. gelattpartners.com](http://www.gelattpartners.com), June 13, 2007.

Gushue, *et al.* 2006. "The Relationship of Career Decision Making Self- Efficacy, Vocational Identity, and Career Exploration Behavior in African American High School Students." **Journal of Career Development** 33: 19-28.

Liptak, J.J. 2001. **Treatment Planning in Career Counseling.** Canada: Wadsworth.

Peterson, W.G. *et al.* 2003 "Key Elements of the CIP Approach to Designing Career Services." **Unpublished manuscript, Florida State University.** Center of the Study of Technology in Counseling and career development, Tallahassee.

Rowland, D. 2004. "Career Decision Making Skill of High School Students in the Baham." **Journal of Career Development** 31: 1-13.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างหนังสือที่ใช้ในการวิจัย

ที่ ศธ 0513.109/๗๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๗ กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์เรื่อง "ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม"
2. แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
3. ตัวอย่างมาตรฐานวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

ด้วย นางสาวปวีณา ขอดสิน นิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำลังศึกษาวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม"

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะของท่านไปปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

รศ.ดร.เบ็ทมาวดี เถ็ห่มงคต

(รศ.ดร.เบ็ทมาวดี เถ็ห่มงคต)

รักษาราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร/ โทรสาร 0-2561-4889

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มก.โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903 / 10 | วันที่ 7 พฤษภาคม 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรกฏา นักคัม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลคต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม”
2. โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลคต์ เพื่อพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ
3. มาตรฐานการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

ด้วย นางสาวปวีณา ยอดสิน นิสิตปริญญาโทสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ผลของโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลคต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ใ้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะของท่านไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(รศ.ดร.รุ่งแสง อรุณไพโรจน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

ที่ ศธ 0513.109/ ๒๕๕๗

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

๗ พฤษภาคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทำการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา

ด้วย นางสาวปวีณา ยอดสิน นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง " ผลของโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ต่อการพัฒนาการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม " โดยจะทำการทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม

ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะขอทำการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ มาตรฐานการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ทั้งนี้ น.ส. ปวีณา ยอดสิน จะมาดำเนินการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือดังกล่าวด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์ศักดิ์ดา ดิษยไกรแสน ซึ่งเป็นอาจารย์ฝ่ายแนะแนว เป็นผู้ประสานงานกับนักเรียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พนิต เข็มทอง)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขาธิการคณะฯ
โทร/ โทรสาร 0-2561-4889

ที่ ศธ 0513.109/ ๙๘

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 พหลโยธิน เขตจตุจักร กทม 10900

๒๐ เมษายน 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองโปรแกรมการแนะแนว

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลคต์ ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม
2. โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลคต์ ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้วย นางสาวปวีณา ขอดสิน นิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ 3 สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลคต์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม โดยมี ศส.ดร.จิตตินันท์ บุญสธิกรกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ นิสิตมีความประสงค์ที่จะดำเนินการทดลองโปรแกรมกิจกรรมกลุ่ม (เอกสารดังแนบ) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา ในภาคต้น ปีการศึกษา 2551 ตั้งแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2551 ทั้งนี้ นางสาวปวีณา ขอดสิน จะเป็นผู้มาติดต่อและดำเนินการวิจัยด้วยตนเอง และจะขออนุญาตติดต่อประสานงานกับงานแนะแนวของโรงเรียน เพื่อดำเนินการดังกล่าว

ในกรณี ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้ นางสาวปวีณา ขอดสิน ดำเนินการทดลองโปรแกรมดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.ปัทมาวดี เล่ห์มงคล)

รักษาราชการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขาธิการคณะศึกษาศาสตร์

โทร./โทรสาร. 0 2561 4889

ภาคผนวก ข

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

**ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ
ตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์**

1.. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณา นักร้อง

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วทบ.) สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศสม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาการศึกษาพิเศษ จากมหาวิทยาลัยโกเบ ประเทศญี่ปุ่น

ประสบการณ์ทำงานด้านแนะแนวหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท 13 ปี

หน้าที่และงานรับผิดชอบปัจจุบัน

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
- อาจารย์ ประจำภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวาลย์ กุลโกวิท

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี

- ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) สาขาบริหารรัฐกิจ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ทำงานด้านแนะแนวหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท 27 ปี

หน้าที่และงานรับผิดชอบปัจจุบัน

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คณะกรรมการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กรรมการหลักสูตร (ปกติ) ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อาจารย์สอนวิชาแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 5 และ 6 โรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อาจารย์สอนวิชา Group Process in Education ระดับปริญญาตรี

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- ดูแลวิชาฝึกปฏิบัติงานแนะแนวของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัย สาขาจิตวิทยาการศึกษาและ
การแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อาจารย์แนะแนวประจำระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

- ดูแลทางด้านบริการข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาต่อ ระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย

- ตัวแทนกรรมการสภาข้าราชการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. อาจารย์ณัฐนิชา รื่นบุญ

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี

- ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ.) สาขาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รัฐศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขารัฐศาสตร์บริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศสม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ทำงานด้านแนะแนวหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท 9 ปี

หน้าที่และงานรับผิดชอบปัจจุบัน

- หัวหน้าศูนย์บริการจิตวิทยาและแนะแนว โรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
- อาจารย์สอนกิจกรรมแนะแนว ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่ง
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
- อาจารย์สอนวิชา หลักการสร้างแรงจูงใจในชั้นเรียน ระดับปริญญาตรี
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. อาจารย์ร่วมพร นิลโถม

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี

- อักษรศาสตร์บัณฑิต สาขา ประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาโท

- ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ทำงานด้านแนะแนวหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท 25 ปี

หน้าที่และงานรับผิดชอบปัจจุบัน

-ดำเนินงานสอน สอนกิจกรรมแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาที่2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่3 ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่5 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่6

-ด้านแนะแนว ให้บริการแนะแนวแก่นักเรียน ครู และผู้ปกครอง, จัดโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้ปกครอง เรื่อง การเสริมพลัง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้ลูก

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจมาตรฐานวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

1. รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) สาขาวิชาฟิสิกส์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาพิษณุโลก

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาเอก การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ (กศ.ด.) สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับการสอนในสถาบันอุดมศึกษาในสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว 33 ปี

ประวัติการทำงาน (ณ สถาบันราชภัฏพิบูลย์สงคราม)

พ.ศ. 2518-2526 อาจารย์ 1 สอนโปรแกรมวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

พ.ศ. 2526-2529 อาจารย์ 2 หัวหน้าฝ่ายแนะแนวสารสนเทศและบริการอาชีพ

พ.ศ. 2529-2538 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หัวหน้าฝ่ายแนะแนวสารสนเทศและบริการอาชีพ

พ.ศ. 2538-2541 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองคณบดี คณะครุศาสตร์ ฝ่ายกิจการนักศึกษา

พ.ศ. 2541-2547 รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 หัวหน้าโปรแกรมจิตวิทยาและการแนะแนว

พ.ศ. 2547-ปัจจุบัน รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 ประธานหลักสูตรจิตวิทยาครอบครัวและชุมชน

2. รศ.ดร.รัฐจวน คำวชิรพิทักษ์

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

ปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

ปริญญาเอก ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาจิตวิทยาการศึกษา

ประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับการสอนในสถาบันอุดมศึกษา 16 ปี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2535 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2538 รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2538 รองศาสตราจารย์และอาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตจิตวิทยาเพื่อพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต

พ.ศ. 2549 รองศาสตราจารย์และผู้อำนวยการศูนย์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน มหาวิทยาลัย เกษมบัณฑิต

3. ผศ.ดร.นवलฉวี ประเสริฐสุข

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (การสอนวิชาเคมี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาโท ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริญญาเอก วิทยาศาสตร์คุษฎีบัณฑิต (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มีประสบการณ์ทำงานเกี่ยวกับการสอนในสถาบันอุดมศึกษาในสาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว 29 ปี

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2522-2526 อาจารย์ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. 2526-ปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 1

แนวความคิดหลัก

การที่จะทราบว่าผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีพัฒนาการทางด้านการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพจากการเข้าร่วมโปรแกรมเพียงใดนั้น จำเป็นต้องมีการประเมินการตัดสินใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ทราบพื้นฐานเบื้องต้นว่าผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนได้ประเมินตนเองในทำมาตรวัดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการทำมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพพร้อมแจกมาตรวัดฯให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทุกคน (10 นาที)
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมลงมือทำมาตรวัดความสามารถในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ (40 นาที)
3. เมื่อหมดเวลา ผู้วิจัยเก็บมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพจากผู้เข้าร่วมโปรแกรมคืนและนัดหมายการเข้าร่วม โปรแกรมในครั้งต่อไป(10 นาที)

สื่อและอุปกรณ์

1. มาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 2

แนวความคิดหลัก

การสร้างความสัมพันธ์และสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมโปรแกรมจะช่วยให้เกิดบรรยากาศที่ดีเป็นมิตรต่อกันและการเปิดเผยตนเองเพื่อเรียนรู้จักตนเองบุคคลรอบข้างเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพในการดำเนินกิจกรรมในครั้งต่อไป รวมถึงการให้คำชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ กฎเกณฑ์และข้อตกลงร่วมกันของการเข้าร่วมกิจกรรมจะทำให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในกลุ่มตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับการเข้าร่วมกิจกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตร คู่กันเคยยอมรับและไว้วางใจด้วยการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้เข้าร่วมโปรแกรมและผู้วิจัย
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทราบถึงวัตถุประสงค์ข้อตกลงเบื้องต้น ระยะเวลา สถานที่ และสิ่งที่ได้รับการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับและแนะนำตนเองกับผู้เข้าร่วมโปรแกรม และอธิบายเกี่ยวกับโปรแกรมที่จัดขึ้นว่า เป็นโปรแกรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ซึ่งจะมีประโยชน์สำหรับนักเรียนนำไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและประกอบอาชีพซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อตัวนักเรียนเอง
2. ผู้วิจัยอธิบายว่าในการดำเนินการจัดโปรแกรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพนั้นผู้เข้าร่วมโปรแกรมต้องรู้จักและคุ้นเคยซึ่งกันและกันอันจะนำไปสู่การเปิดเผยตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการทำควมรู้จักกับผู้เข้าร่วมโปรแกรมโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมร่วมกิจกรรม “ทายสีใครเอ่ย” โดยผู้วิจัยแบ่งผู้เข้าร่วมโปรแกรมเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 22 คน และให้ทั้ง 2 กลุ่มตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง (5 นาที)

2.2 ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมคิดถึงอาชีพที่ตนเองใฝ่ฝันอยากจะประกอบอาชีพนั้นมากที่สุดคนละ 1 อาชีพ

2.3 ผู้วิจัยเตรียมกระดาษขนาด 10×10 เซนติเมตร แจกให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทุกคน คนละ 1 แผ่น และให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเขียนชื่อของตนเองลงในกระดาษที่แจกให้ พร้อมทั้งรายชื่ออาชีพจำนวน 3 อาชีพ โดย 1 ใน 3 อาชีพนั้นจะต้องเป็นอาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝันส่วนอีก 2 อาชีพที่เหลือเป็นชื่ออาชีพอะไรก็ได้ (10 นาที)

2.4 ผู้วิจัยแจกกล่องกระดาษ ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มละ 1 ใบ แล้วให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมนำกระดาษที่เขียนชื่อของตนเองและรายชื่ออาชีพที่คิดไว้ใส่ลงในกล่องที่กลุ่มของตนเองได้รับ

2.5 ผู้วิจัยนำกล่องของทั้ง 2 กลุ่มมาสลับกับ แล้วให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มจับกระดาษขึ้นมาคนละ 1 ใบ

2.6 ผู้วิจัยให้สมาชิกคนแรกของกลุ่มที่ 1 อ่านรายชื่อสมาชิกกลุ่มที่ 2 ที่ตนเองจับได้และอ่านอาชีพที่เห็นในกระดาษทั้ง 3 อาชีพ หลังจากนั้นให้ทายว่า เพื่อนคนดังกล่าวอยากจะประกอบอาชีพใดมากที่สุด พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่อยากจะประกอบอาชีพนั้นและมีบุคคลตัวอย่างในอาชีพนั้นที่ตนเองชื่นชมเป็นใคร

2.7 ผู้วิจัยให้เจ้าของรายชื่อที่เพื่อนทายเป็นผู้เฉลยว่า รายชื่ออาชีพที่เพื่อนตอบเป็นอาชีพที่ตนอยากจะทำมากที่สุดใช่หรือไม่ พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ต้องการจะประกอบอาชีพนั้น และ ถ้าทายถูกกลุ่มของผู้ทายจะได้ 1 คะแนน แล้วสลับกลุ่มกันทายจนครบทุกคน หลังจากนั้นรวมคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนมากกว่าเป็นกลุ่มที่ชนะ (20 นาที)

2.8 หลังจากสิ้นสุดกิจกรรม ผู้วิจัยขออาสาสมัครจากผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้แสดงความคิดเห็นและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม (10 นาที)

2.9 ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นและสิ่งที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้อีกครั้ง

3. ผู้วิจัยแจกเอกสารเกี่ยวกับ “สาระสำคัญในการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ” และชี้แจงวัตถุประสงค์ ข้อตกลงเบื้องต้น ระยะเวลา สถานที่ และสิ่งที่จะได้จากการเข้าร่วมโปรแกรม รวมทั้งให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและสิ่งที่คาดหวังจากการเข้าร่วมโปรแกรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดโปรแกรมต่อไป (10 นาที)

4. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีของเกแลตต์ในครั้งนี้ (5 นาที)

5. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้ และนัดหมายวัน เวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อ/อุปกรณ์

1. กระดาษขนาด 10 × 10 เซนติเมตร 44 แผ่น
2. กล่องกระดาษ 2 ใบ
3. เอกสารเกี่ยวกับ สาระสำคัญในการเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์
4. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์
5. กล้องถ่ายภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงออกมา
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกวัตถุประสงค์และประโยชน์ของโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ได้
3. พิจารณาคำตอบจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์

วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรม

1. นักเรียนได้ตรวจสอบตนเองว่า มีความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และบุคลิกภาพทางการศึกษาและอาชีพอย่างไร ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของตัวเอง
2. นักเรียนได้กำหนดเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง
3. นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพ รวมถึงวิธีการตรวจสอบข้อมูลที่นักเรียนจะนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ
4. นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางในการตัดสินใจทางการศึกษาต่อและอาชีพ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. นักเรียนให้เกียรติและเคารพในความคิดเห็นของเพื่อนร่วมชั้นเรียน
2. นักเรียนรับฟังผู้อื่นด้วยความตั้งใจและสนับสนุนให้กำลังใจเพื่อนร่วมชั้นเรียน
3. ให้นักเรียนทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น อภิปรายให้ข้อเสนอแนะต่างๆ

เวลา 10.30-11.30 น.

สถานที่ ห้องแนะแนว

ชื่อนามสกุล.....เลขที่.....

แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียน ครั้งที่ 2

จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้นักเรียนได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกิจกรรมในครั้งต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
ในการตอบแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็น

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์ ครั้งที่ 3-4

แนวความคิดหลัก

เป้าหมายมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของบุคคล คือบุคคลจะตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตโดยคำนึงถึงเป้าหมายที่ตนเองมี ดังนั้นบุคคลถึงควรได้เรียนรู้กระบวนการในการตั้งเป้าหมายที่ถูกต้อง คือ การเพ่งประเด็นและยึดหยุ่นในการตั้งเป้าหมาย ซึ่งการเพ่งประเด็นในการตั้งเป้าหมายหมายถึง การที่บุคคลจะต้องรับรู้ถึงสิ่งที่ตนเองต้องการเพื่อเชื่อมโยงไปถึงเป้าหมายของตนเองที่มีความชัดเจน ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลมีความมุ่งมั่นเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้

การตั้งเป้าหมายทางการศึกษาและการประกอบอาชีพนั้นจึงต้องเป็นเป้าหมายที่มีความชัดเจนในด้านรายละเอียดของเป้าหมายและด้านระยะเวลาในการบรรลุเป้าหมาย โดยทั้งเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาวนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กัน และมีความสมดุลคือเป้าหมายระยะสั้นที่ตั้งไว้จะต้องเป็นเป้าหมายที่ส่งเสริมให้บุคคลก้าวไปสู่การบรรลุเป้าหมายระยะยาวได้และแบ่งระยะเวลาในการบรรลุเป้าหมายแต่ละขั้นได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป้าหมายระยะยาวนั้นเปรียบเหมือนจุดหมายปลายทางที่บุคคลต้องการเดินทางไปถึงส่วนเป้าหมายระยะสั้นเป็นการแบ่งเป้าหมายระยะยาวออกเป็นเป้าหมายในแต่ละช่วงเวลาสั้นลงเพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการวางแผนและเป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้การตั้งเป้าหมายโดยเชื่อมโยงกับความต้องการของตนเอง
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ความสำคัญของการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนทั้งเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาว

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (ครั้งที่ 3)

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 2

2. ผู้วิจัยกล่าวกับผู้เข้าร่วมโปรแกรมว่า “ในปัจจุบันนี้เรามีทางเลือกทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพมากมายเนื่องจากสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้จัดเปิดแผนการศึกษาที่หลากหลายเพื่อรองรับต่อโลกของการทำงานอาชีพ ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยนักเรียนในการตัดสินใจเลือกแผนการศึกษาต่อเพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพก็คือการมีเป้าหมายในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ” พร้อมทั้งแจกเอกสารเรื่อง “ความสำคัญของเป้าหมาย” ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมอ่าน (10 นาที)

3. ผู้วิจัยเล่าถึงผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพโดยที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนและเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมโปรแกรมฟังแล้วให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันวิเคราะห์ว่า การตั้งเป้าหมายที่ดีส่งผลต่อการประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของเขาได้อย่างไรบ้าง (10 นาที)

4. ผู้วิจัยกล่าวกับผู้เข้าร่วมโปรแกรมว่า “เมื่อเราทราบแล้วว่าเป้าหมายนั้นมีความสำคัญ ดังนั้นวันนี้ทุกคนจะได้รับรู้ถึงเป้าหมายที่ตนเองมีอยู่โดยพิจารณาจากความต้องการของตัวเองเอง ซึ่งความต้องการของเรานั้นจะเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงไปถึงเป้าหมายของเราได้” หลังจากนั้นผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมนึกถึงสิ่งที่ตนเองต้องการมากที่สุดแล้วเขียนลงในหน้าแรกของใบงานเรื่อง “ความต้องการของฉัน” ที่ผู้วิจัยแจกให้ (15 นาที)

5. เมื่อครบเวลาที่กำหนดผู้วิจัยให้อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้อ่านรายการสิ่งที่ตนเองต้องการที่ตนเองให้เพื่อนในห้องฟัง (5 นาที)

6. ผู้วิจัยอธิบายว่า “จากที่นักเรียนได้เขียนรายการสิ่งที่ตนเองต้องการลงในใบงานแล้วให้เลือกรายการสิ่งที่ต้องการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมคิดว่ามีความเกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อตนเองในด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพมาเขียนลงในช่องทางด้านซ้ายของใบงานหน้าที่ 2 หลังจากนั้นผู้วิจัยอธิบายว่า เมื่อเรารับรู้ถึงความต้องการทางด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพแล้ว สิ่งที่นักเรียนเขียนลงไปนั้นยังเป็นเพียงสิ่งที่แสดงถึงความต้องการของตนเองแต่ยังไม่ใช่เป้าหมายเนื่องจากเป้าหมายที่ดีจะต้องมีความชัดเจน คือมีความเฉพาะเจาะจง สามารถวัดผลได้ ความเป็นไปได้จริงและและมีกรอบของเวลาที่ชัดเจน ดังนั้นขอให้นักเรียนระบุนรายละเอียดของความต้องการของตนเองให้ชัดเจนมากขึ้น แล้วเขียนลงในช่องทางด้านขวามือ” โดยผู้วิจัยยกตัวอย่างการเขียนรายละเอียดที่มีความชัดเจนให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมฟังประกอบการอธิบาย (10 นาที)

7. ผู้วิจัยอธิบายว่า “จากที่นักเรียนทบทวนถึงความต้องการของตนเอง และพิจารณาถึงรายละเอียดให้มีความชัดเจนมากขึ้นแล้ว แต่นักเรียนทราบหรือไม่ว่าการที่เราทราบถึงรายละเอียดของความต้องการของตนเองแล้วนั้นยังไม่เพียงพอ เนื่องจากการตั้งเป้าหมายที่ถูกต้องนักเรียนจะต้องพิจารณาถึงระยะเวลาในการบรรลุเป้าหมายด้วย โดยเราจะต้องกำหนดสิ่งที่เราต้องการออกเป็นเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาว เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อไปถึงเป้าหมายที่เราได้วางไว้ ซึ่งในครั้งต่อไปนักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการวางเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาวดังกล่าว”

8. ผู้วิจัยให้อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกว่าได้เรียนรู้อะไรจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้อย่าง (5 นาที)

9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรม การแนะนำการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้ (5 นาที)

10. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้อย่าง และนัดหมายวันเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (ครั้งที่ 4)

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 3

2. ผู้วิจัยอธิบายว่า “การตั้งเป้าหมายนั้นมีความสำคัญต่อการตัดสินใจของเรามาก เนื่องจากเป้าหมายที่มีความชัดเจนจะส่งผลให้เรามีแนวทางในการตัดสินใจเพื่อไปสู่เป้าหมายที่เราได้ตั้งไว้ ดังนั้นเราจึงต้องตั้งเป้าหมายให้มีความชัดเจนทั้งเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาว ซึ่งเป้าหมายทั้งสองนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กัน เช่นการตั้งเป้าหมายในการศึกษาต่อนั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายในการประกอบอาชีพในอนาคตของเราด้วย ดังนั้นเราจึงต้องแยกเป้าหมายที่เราเมื่อก่อนเป็นเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาว” และผู้วิจัยยกตัวอย่างเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาว ประกอบการอธิบาย

3. ผู้วิจัยแจกใบงาน “ การจัดลำดับเป้าหมาย” ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแยกเป้าหมายของตนเองเป็นเป้าหมายในแต่ละช่วงเวลา คือ 1 ปี 3 ปี 5 ปี และ 10 ปี (15 นาที)

4. ผู้วิจัยกล่าวว่า “ จากการที่นักเรียนได้แยกเป้าหมายของตนเองเป็นแต่ละช่วงเวลาแล้ว นักเรียนควรที่จะพิจารณาว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นมีคุณสมบัติตรงกับลักษณะของเป้าหมายที่ดีที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปหรือไม่ นอกจากนั้นนักเรียนจะต้องพิจารณาถึงความสมดุลของเป้าหมายในแต่ละช่วงเวลาด้วยเช่นถ้านักเรียนมีแต่เป้าหมายในอีก 5 ปีข้างหน้าเยอะมากแต่เป้าหมายในช่วงหนึ่งปีกลับไม่มีเลยแสดงว่านักเรียนต้องการยืระยะเวลาสิ่งที่ควรจะทำให้สำเร็จให้นานเกินไป” ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมพิจารณาการจัดลำดับเป้าหมายของตนเองนักเรียนให้มีความสมดุลอีกครั้ง (10 นาที)

5. ผู้วิจัยกล่าวว่า “ จากเป้าหมายที่นักเรียนได้จัดลำดับไว้ คือ 1 ปี 3 ปี 5 ปี 10 ปี นั้นเป็นการตั้งเป้าหมายระยะยาว ซึ่งจากเป้าหมายระยะยาวดังกล่าวเราสามารถแบ่งออกเป็นเป้าหมายระยะสั้น ซึ่งเป็นเป้าหมายที่มีระยะเวลาในการบรรลุเป้าหมายสั้นลง แต่จะมีความชัดเจนมากขึ้นและและยังเพิ่มความสามารถในการบรรลุเป้าหมายเพิ่มขึ้นด้วย”

6. ผู้วิจัยแจกใบงานเรื่อง “การตั้งเป้าหมายระยะสั้น ” โดยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมพิจารณาว่าจากเป้าหมาย 1 ปีที่นักเรียนวางไว้ ให้นักเรียนแบ่งเป้าหมายดังกล่าวออกเป็นเป้าหมายภายใน 1 เดือน 3 เดือน และ 6 เดือน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายใน 1 ปีของตน (10 นาที)

7. เมื่อผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำใบงานที่ได้รับเสร็จแล้ว ผู้วิจัยกล่าวว่า “จะเห็นได้ว่าเมื่อเราแบ่งเป้าหมายระยะยาวออกเป็นเป้าหมายระยะสั้นลงจะส่งผลให้เป้าหมายมีความชัดเจนมากขึ้นและยังส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายระยะยาวมากขึ้นด้วย”

8. ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันระดมความคิดว่า การตั้งเป้าหมายที่มีความชัดเจนทั้งเป้าหมายระยะยาวและเป้าหมายระยะสั้นมีความจำเป็นมากเพียงใดและจะส่งผลต่อการประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง(10 นาที)

9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้ (10 นาที)

10. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้ (5 นาที)

11. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 4 และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบความรู้เรื่อง “ความสำคัญของของเป้าหมาย”
2. ใบงาน เรื่อง “ความต้องการของฉัน”
3. ใบงาน “การจัดลำดับเป้าหมาย”
4. ใบงาน “การตั้งเป้าหมายระยะสั้น ”
5. แบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งที่ 4 และ 5
6. กล้องถ่ายภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงออกมา
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกความต้องการของตนเองที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพ
3. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกความสำคัญของการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนทั้งเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาวของตนเองในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพได้
4. พิจารณาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

ความสำคัญของเป้าหมาย

เอกสารประกอบโปรแกรมฯ ครั้งที่ 3

เป้าหมายนั้นมีความสำคัญมาก หากไม่มีการกำหนดเป้าหมายที่แน่นอน เราจะไม่สามารถบรรลุความสำเร็จได้เพราะความสำเร็จคือการบรรลุถึงเป้าหมายเหล่านั้น

1. เป้าหมายจริงใจเรา

เมื่อเราตั้งเป้าหมายจะมีผลที่เกิดขึ้น 2 ทางคือ เราทำมันและมันทำเรา มันจะเป็นเป้าที่เป็นรูปธรรมให้เรามุ่งตรงไปที่นั่น การตั้งเป้าหมายให้เฉพาะเจาะจงและบรรลุได้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าเรากำหนดเป้าหมายชัดเจนการบรรลุเป้าหมายจะให้กำลังใจเรา ในทางตรงกันข้ามถ้าเราไม่กำหนดเป้าหมายให้ชัดหรือวัดไม่ได้เราจะวัดความคืบหน้าไม่ได้ว่าถึงเป้าหมายหรือยังและ มันจะลงแรงใจของเราลง

2. เป้าหมายเพิ่มคุณค่าของงาน

ถ้าเรามองว่าเป้าหมายไม่มีความสำคัญก็จะทำให้งานที่เราทำดูไม่มีคุณค่า แต่ถ้าเป้าหมายสำคัญงานนั้นก็จะมียุทธศาสตร์ เมื่อเป้าหมายสนับสนุนให้วิสัยทัศน์ของเรา มีคุณค่า งานที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้นก็เป็นงานที่มีคุณค่า

3. เป้าหมายทำให้ง่ายในการจัดลำดับ

เป้าหมายจะช่วยให้เราจัดลำดับความสำคัญของงานแต่ละวันได้ง่าย ไม่เช่นนั้นเราจะติดอยู่กับภารกิจอื่นที่ไม่สนับสนุนเป้าหมายของเรา

4. เป้าหมายทำให้ใช้ศักยภาพได้ถูกทางและสูงสุด

คนที่ไม่มีเป้าหมายก็เหมือนกับคนที่มึนงงและศักยภาพมากมายแต่ใช้พลังไปกับเรื่องเล็กน้อย ที่นำเขาออกห่างไปจากเรื่องที่เขาทำจริงจัง เป้าหมายจะช่วยให้เราฟังความสนใจได้ถูกที่

5. เป้าหมายให้พลังเพื่อที่จะอยู่กับปัจจุบัน

แม้ว่าเราจะมองไปที่เป้าหมายข้างหน้าเพื่อความสัมฤทธิ์ผลในอนาคตแต่มันก็ทำให้เราสามารถดำรงอยู่ในปัจจุบัน โดยการช่วยให้เราเห็นเป้าหมายที่ใหญ่กว่าซึ่งประกอบไปด้วยเป้าหมายหรือขั้นตอนเล็กๆเรียงกันเป็นทอดๆ โดยการทำให้สำเร็จทีละขั้น

6. เป้าหมายช่วยให้ประเมินความคืบหน้า

ปัญหาที่พบบ่อยในคนที่ไม่ประสบความสำเร็จคือ การที่เขาไม่ประเมินความคืบหน้าของตนเอง แต่เป้าหมายจะทำให้เกิดแนวทางที่มีคุณค่าในการประเมินผล เมื่อเป้าหมายของเราเจาะจงและเป็นรูปธรรมเราก็จะสามารถวัดความคืบหน้าของเราได้ว่ากำลังใกล้จะบรรลุแค่ไหนแล้ว

7. เป้าหมายทำให้เราต้องวางแผนล่วงหน้า

ผู้ที่ประสบความสำเร็จจะเป็นผู้ที่กระทำมากกว่าถูกกระทำ ซึ่งเป้าหมายจะช่วยให้เราวางแผนล่วงหน้า โดยการแยกย่อยสิ่งที่ต้องการออกเป็นขั้นตอนการทำงาน การตั้งเป้าหมายก็เปรียบเหมือนกับการวาดแผนที่สู่ความสำเร็จ

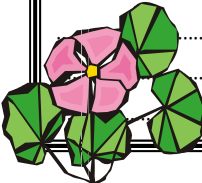

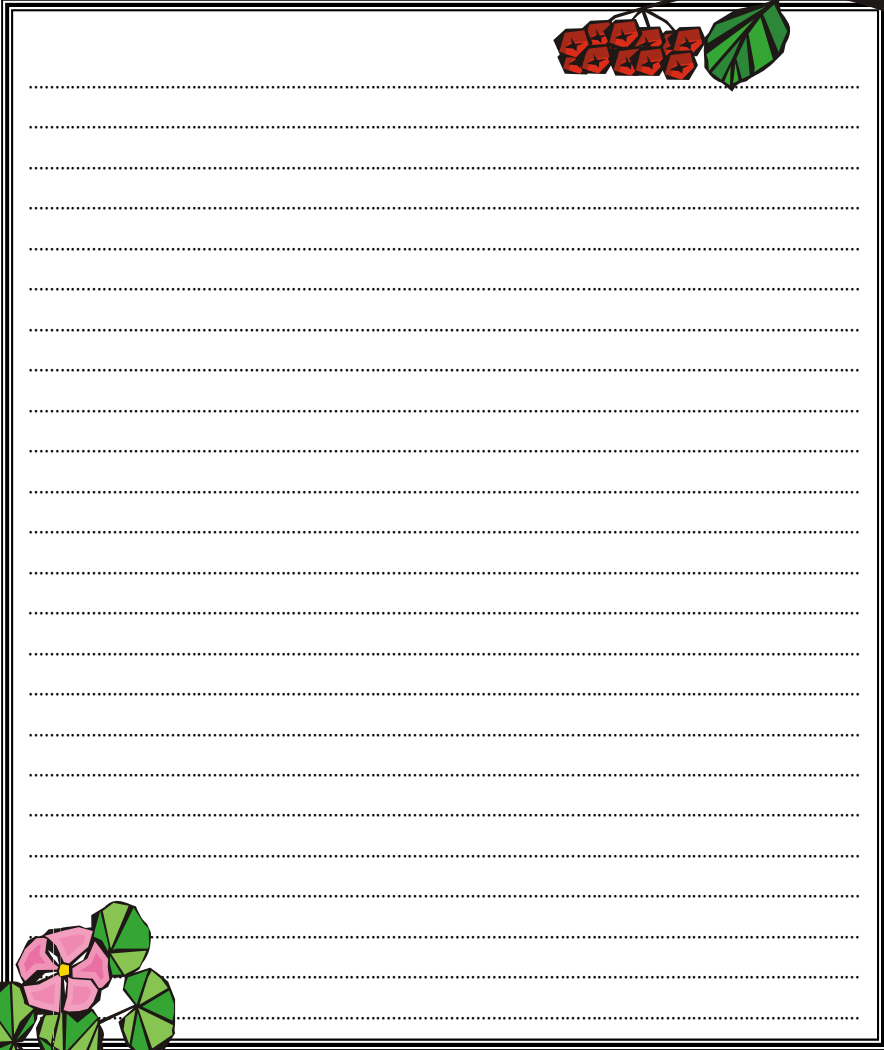
“คนที่ทำงานคือคนที่รู้ว่าเขาต้องการอะไร
นักปราชญ์คือคนที่รู้ว่าเขาควรต้องการอะไร
และผู้ที่ประสบความสำเร็จคือคนที่รู้ว่าเขาจะได้สิ่งที่เขาต้องการ! คืออย่างไร”

ปรับจาก: ภูริทัต รัตมีเพชร. ม.ป.ป. 10 กลยุทธ์สู่ความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: โปรเอสเอ็มอีพับลิชชิง

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ความต้องการของฉัน

ให้นักเรียนนึกถึงความต้องการตนเองให้ได้มากที่สุดแล้วเขียนลงในที่ว่างข้างล่างนี้

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 4

การจัดลำดับเป้าหมาย

เป้าหมายใน 10 ปี

เป้าหมายใน 5 ปี

เป้าหมายใน 3 ปี

เป้าหมายภายใน 1 ปี

การตั้งเป้าหมายระยะสั้น

จากเป้าหมายในระยะ 1 ปีที่นักเรียนวางไว้ ให้นักเรียน
แบ่งเป็นเป้าหมายระยะสั้นในช่วง 1 เดือน 3 เดือน
และ 6 เดือน

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 4

เป้าหมายใน 1 ปี

เป้าหมายใน 6 เดือน

เป้าหมายใน 3 เดือน

เป้าหมายภายใน 1 เดือน

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกดเดต์ ครั้งที่ 5-6

แนวความคิดหลัก

หลักการในการการเพ่งประเด็นและยึดหยุ่นในการตั้งเป้าหมายนั้น นอกจากการรับรู้ถึงเป้าหมายของตนเองอย่างชัดเจนแล้ว ในขณะที่เดียวกันบุคคลไม่ควรยึดติดกับเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่ง โดยไม่ตรวจสอบความเหมาะสมของเป้าหมายที่ตั้งไว้เพราะอาจเป็นอันตรายได้เช่นกัน ดังนั้นบุคคลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเหมาะสมของเป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่เสมอ เพื่อค้นพบเป้าหมายที่มีความเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

การรู้จักตนเองและเข้าใจตนเอง หมายถึงการที่บุคคลสามารถมองตนเอง พินิจพิเคราะห์ บุคลิกลักษณะรูปแบบการทำงาน จุดอ่อนจุดแข็งที่มีอยู่ได้อย่างชัดเจน ช่วยให้บุคคลรู้จักใช้ทักษะความรู้ ความสามารถ ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความสำคัญต่อการตรวจสอบเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพ เนื่องจากถ้าบุคคลตั้งเป้าหมายไว้แล้วไม่ได้หมั่นตรวจสอบความเหมาะสมของเป้าหมายที่ตั้งไว้กับลักษณะของตนเองในด้านต่างๆ โอกาสในการประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่ตั้งไว้ก็จะน้อยลงด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลรู้จักตนเองได้ตรงกับความเป็นจริงในด้านต่างๆ ทั้ง ความสนใจ ความสามารถ ทักษะ และบุคลิกภาพของตนเอง บุคคลก็จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการตรวจสอบตั้งเป้าหมายของตนเองให้มีความเหมาะสมและชัดเจนมากขึ้นพร้อมทั้งได้เรียนรู้ทางเลือกอื่นที่อาจเหมาะสมกับตนเองมากกว่าเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้สำรวจความสนใจ ความสามารถ ทักษะ และบุคลิกภาพของตนเองโดยใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยา
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมเรียนรู้ความสำคัญของการรู้จักและเข้าใจตนเองต่อการตรวจสอบความเหมาะสมของเป้าหมายที่ตั้งไว้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (ครั้งที่ 5)

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 4

2. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ผ่านมานั้น เราได้เรียนรู้ว่าการตั้งเป้าหมายนั้นมีความสำคัญอย่างไรบ้าง และได้ทบทวนถึงเป้าหมายที่แต่ละคนมี ซึ่งการตั้งเป้าหมายที่ดั้นไม่ใช่ว่าเพียงคำนึงความต้องการของตนเองเท่านั้นแต่ต้องคำนึงถึงการตรวจสอบเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ดังนั้นเราจึงต้องรู้จักตนเองในด้านต่างๆซึ่งถ้าเราได้รู้จักตนเองในด้านต่างๆ ได้ตรงกับความเป็นจริงเราก็จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมของเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ และเรายังจะได้เรียนรู้ว่ามีทางเลือกอื่นใดอีกบ้างที่เหมาะสมกับตัวเรา”

3. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ช่วยกันระดมความคิดว่า การรู้จักตนเองในด้านใดบ้างที่จำเป็นต่อการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพ (10 นาที)

4. ผู้วิจัยกล่าวว่า “ในวันนี้ นักเรียนจะได้ทำแบบทดสอบเพื่อเรียนรู้ว่า ความสนใจ ความสามารถ และทักษะที่ตนเองมีอยู่นั้นเหมาะกับการประกอบอาชีพใดและตรงกับอาชีพที่นักเรียนตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่”

5. ผู้วิจัยแจก แบบทดสอบ The Self- Direct Search (SDS) ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรม พร้อมทั้งอธิบายวิธีทำแบบสำรวจ

6. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบทดสอบ The Self- Direct Search (SDS) (25 นาที)

7. เมื่อผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบทดสอบเสร็จแล้วผู้วิจัยอธิบายวิธีการตรวจให้คะแนนและแปลผลแบบทดสอบแก่ผู้เข้าร่วมโปรแกรม (15 นาที)

8. ผู้วิจัยให้อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกประโยชน์ของการได้ทำแบบทดสอบในครั้งนี้ (10 นาที)

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม (ครั้งที่ 6)

1. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากครั้งที่ผ่านมานั้นเราได้เรียนรู้ถึง ความสนใจ ความสามารถและทักษะของตนเองเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการตั้งเป้าหมายให้เหมาะสมกับตนเอง และในวันนี้ นักเรียนจะได้รู้จักตนเองเพิ่มเติมในด้านบุคลิกภาพในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เราทราบได้ว่า

บุคลิกภาพของเรานั้นเหมาะสมกับการประกอบอาชีพที่เป็นเป้าหมายหรือไม่ และได้เปิดโอกาสให้ตนเองได้เรียนรู้ว่ามีอาชีพใดอีกบ้างที่มีความสอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพของเรา นอกจากนี้ ผลจากการแปลแบบสำรวจยังเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองว่าเราจะพัฒนาตนเองในด้านใดบ้าง เพื่อให้เราสามารถทำงานเกี่ยวกับอาชีพที่เราตั้งเป้าหมายไว้”

2. ผู้วิจัยแจกแบบสำรวจบุคลิกภาพ (MBTI) ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทุกคน รวมทั้งชี้แจงวิธีทำแบบสำรวจดังกล่าว

3. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบสำรวจบุคลิกภาพของตน (25 นาที)

4. เมื่อครบเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยอธิบายวิธีให้คะแนนให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเข้าใจ และให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมรวมคะแนนและมารับใบแปลผลของรหัสบุคลิกภาพที่ตนเองได้รับจากผู้วิจัย (15 นาที)

5. ผู้วิจัยถามผู้เข้าร่วมโปรแกรมว่า “มีใครที่ได้รับรหัสอาชีพตรงกับเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ และมีใครที่ไม่ตรงบ้าง” และให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสรุปปัจจัยเกี่ยวกับรหัสอาชีพที่ได้จากแบบสำรวจ (10 นาที)

6. ผู้วิจัยแจกใบงาน “เป้าหมายของฉัน” ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมพิจารณาอีกครั้งพร้อมทั้งอธิบายว่า “จากการทำแบบสำรวจนั้นทำให้นักเรียนได้รู้จัก ความสนใจ ความสามารถทักษะและบุคลิกภาพของตนเองว่าเป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งถ้าเป้าหมายที่นักเรียนตั้งไว้ไม่ตรงกับผลของแบบสำรวจ นักเรียนก็ควรจะคิดทบทวนว่า จริงๆแล้วนักเรียนเหมาะสมที่จะทำอาชีพอะไร และถ้านักเรียนยังมีความมั่นใจในเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักเรียนก็ควรพิจารณาว่านักเรียนจะต้องพัฒนาตนเองเพิ่มเติมในด้านใดบ้าง ซึ่งผลจากแบบสำรวจฉบับนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่นักเรียนจะใช้ประกอบในการตั้งเป้าหมายของตนเอง แต่นักเรียนควรที่จะศึกษาตนเองเพิ่มเติมในด้านต่างๆ รวมถึงหมั่นศึกษาในอาชีพอื่นนอกเหนือจากอาชีพที่ตนเองตั้งไว้ และนอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถทำแบบสำรวจต่างๆด้วยตนเองเพิ่มเติม เช่น จากฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนหรือจากเว็บไซต์ต่างๆ เช่น ของกรมการจัดหางาน เป็นต้น”

8. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมร่วมกันอภิปรายว่า จากการทำแบบสำรวจส่งผลให้นักเรียนรู้จักตนเองในด้านใดบ้าง และมีประโยชน์ต่อการตรวจสอบเป้าหมายของนักเรียนอย่างไร (10 นาที)

9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ในครั้งนี้

10. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 6 และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อและอุปกรณ์

1. แบบทดสอบ The Self- Direct Search (SDS)
2. แบบสำรวจบุคลิกภาพ MBTI
3. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 5 และครั้งที่ 6
4. กล้องถ่ายภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงออกมา

2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกได้ว่า จากการทำแบบสำรวจส่งผลให้นักเรียนรู้จักตนเองอย่างไรบ้าง

3. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกได้ว่าการรู้จักและเข้าใจตนเองมีประโยชน์ต่อการตรวจสอบเป้าหมายอย่างไรบ้าง

4. พิจารณาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์ ครั้งที่ 7

แนวความคิดหลัก

เมื่อบุคคลมีเป้าหมายทางที่ชัดเจนทั้งเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาวแล้ว สิ่งสำคัญต่อมาคือบุคคลจะต้องวางแผนว่าตนเองจะต้องทำอะไรบ้าง ในช่วงเวลาใดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ และคำนึงถึงปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะพบเจอเพื่อวางแผนทางในการแก้ไขปัญหาไว้ และที่สำคัญบุคคลจะต้องมีวินัยในการปฏิบัติตามแผนที่ตนเองได้วางไว้ โดยการหมั่นตรวจสอบตนเองอยู่เสมอในการปฏิบัติตามแผน และบุคคลสามารถที่จะปรับเปลี่ยนแผนของตนเองได้ถ้าได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้บุคคลเดินทางไปสู่เป้าหมายที่มีความเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมเรียนรู้เกี่ยวกับการวางแผนในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมา จากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 6
2. ผู้วิจัยกล่าวว่า “เมื่อนักเรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจนแล้ว สิ่งสำคัญที่จะทำให้เราบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้นั้นก็คือ การวางแผนที่ดี ดังนั้นเราต้องมีการวางแผนโดยวางแผนอย่างละเอียดว่าจากเป้าหมายระยะยาวที่เราวางไว้นั้น เราต้องทำอะไรบ้าง โดยวิธีใด และมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้”
3. ผู้วิจัยยกตัวอย่าง ผู้ที่ประสบความสำเร็จโดยมีการวางแผนชีวิตที่ดี (10 นาที)
4. ผู้วิจัยแจกใบงานเรื่อง “การวางแผนเพื่อเดินทางสู่เป้าหมาย” โดยให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมพิจารณาว่าจากเป้าหมายใน 3 เดือนที่นักเรียนวางไว้ นักเรียนจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายนั้นแล้วเขียนลงในหน้าแรกของใบงาน (10 นาที)

5. จากการกระทำทั้งหมดที่นักเรียนคิดไว้ในหน้าแรก ให้นักเรียนคิดว่าจากสิ่งที่นักเรียนจะต้องทำทั้งหมดให้นักเรียนจัดลำดับว่าตนเองจะต้องที่สิ่งใดก่อนและหลัง กำหนดระยะเวลาในการทำสิ่งนั้นให้สำเร็จให้ชัดเจนซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนของตนเองแล้วโดยผู้วิจัยยกตัวอย่างการวางแผนให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมฟังประกอบ แล้วให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเขียนแผนของตนเองลงในหน้าที่ 2 ของใบงาน (15 นาที)

6. เมื่อผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำใบงานที่ได้รับเสร็จแล้ว ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมช่วยกันระดมความคิดว่า มีปัจจัยใดบ้างที่จะส่งผลให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมสามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้สำเร็จ (10 นาที)

7. ผู้วิจัยสรุปว่า “จากการที่นักเรียนได้วางแผนไว้นั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่จะส่งผลให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ หลังจากวางแผนสิ่งที่ต้องทำแล้ว สิ่งที่สำคัญต่อมาก็คือ นักเรียนต้องตระหนักถึงความสำคัญของแผนที่ตนเองได้วางไว้ นักเรียนจะต้องมีวินัยและความมุ่งมั่นในการทำตามแผนที่วางไว้ด้วยตัวนักเรียนเอง และการหมั่นตรวจสอบตนเองอยู่เสมอว่า การใช้เวลาของนักเรียนในแต่ละวันนั้นนักเรียนได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้หรือไม่ซึ่งการมีวินัยและการตรวจสอบตนเองจะเพิ่มโอกาสให้นักเรียนประสบความสำเร็จในเป้าหมายของแต่ละคน แต่นักเรียนก็สามารถที่จะปรับเปลี่ยนแผนของตนเองได้ถ้าได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนเดินทางไปสู่เป้าหมายที่มีความเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด นอกจากนี้นักเรียนควรคิดว่าถ้านักเรียนต้องพบเจอกับอุปสรรคที่มาขัดขวางการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ นักเรียนจะมีวิธีการจัดการกับปัญหานั้นอย่างไรบ้าง” (5 นาที)

8. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมระดมสมองว่าการวางแผนที่ดีและการมีวินัยในการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้จะส่งผลต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างไรบ้าง (10 นาที)

9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้

10. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วม โปรแกรมและยุติการเข้าร่วม โปรแกรมในครั้งนี้ 7 และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบงาน “ การวางแผนเพื่อเดินทางสู่เป้าหมาย”
2. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษา และอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 7
3. กล้องถ่ายภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงออกมา
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกถึงเป้าหมายระยะสั้นและเป้าหมายระยะยาวของตนเอง ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพได้
3. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกถึงประโยชน์ของการวางแผนที่มีต่อการบรรลุเป้าหมาย ทางด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่ตนเองตั้งไว้ได้
4. พิจารณาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนว การศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 7

สิ่งที่ต้องทำ	ระยะเวลาที่กำหนด	สำเร็จ	ไม่สำเร็จ	หมายเหตุ

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลต ครั้งที่ 8

แนวความคิดหลัก

ข้อมูลนั้นมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจเนื่องจากถ้าบุคคลมีข้อมูลที่ครบถ้วนและถูกต้อง ข้อมูลเหล่านั้นก็จะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลมีข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องก็จะส่งผลให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ จากการเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาและอาชีพ ส่งผลให้ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและอาชีพก็เปลี่ยนไปด้วย บุคคล จึงไม่ควรยึดติดกับข้อมูลเดิมที่มี แต่ควรพิจารณาว่าข้อมูลใดบ้างที่มีความสำคัญต่อเรื่องที่จะตัดสินใจ รวมถึงการระวังในข้อมูลที่ตนเองอยู่ว่าเป็นข้อมูลที่มีความครบถ้วน ถูกต้องและทันสมัย หรือไม่ และข้อมูลใดบ้างที่ต้องแสวงหาเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ ดังนั้นบุคคลควรจะพิจารณาว่าขณะนี้ตนเองมีข้อมูลอะไรบ้าง และข้อมูลอะไรบ้างที่ตนเองต้องการเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาและเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆ เพิ่มเติม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ความสำคัญของการตรวจสอบข้อมูลทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพที่ตนเองมีอยู่และตระหนักถึงการเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติม

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมา จากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 7
2. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันระดมสมองว่า ข้อมูลในเรื่องใดบ้างที่มีความจำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ (10 นาที)
3. ผู้วิจัยกล่าวว่า “ก่อนที่เราจะตัดสินใจนั้นเราจะต้องตรวจสอบว่าข้อมูลที่เรา มีนั้นเพียงพอหรือไม่ โดยเราจะต้องรู้ว่าในขณะนี้เรามีข้อมูลอะไรบ้าง และข้อมูลอะไรที่เราต้องการเพิ่มเติม ”

3. ผู้วิจัยแจกใบงาน “สิ่งที่ฉันรู้” โดยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ตรวจสอบว่าตนเองมีข้อมูลใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ และสิ่งใดที่ตนเองยังไม่รู้ และเพื่อประเมินความมั่นใจในข้อมูลที่ตนเองมี

4. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำใบงาน “สิ่งที่ฉันรู้” ที่ได้รับ (20 นาที)

5. ผู้วิจัยให้อาสาสมัครอ่านข้อมูลในใบงานของตนเองให้เพื่อนในห้องฟัง (10 นาที)

6. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากการทำใบงานจะเห็นได้ว่า แต่ละคนนั้นจะมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจ แต่ก็ยังขาดข้อมูลในบางส่วนซึ่งข้อมูลที่ขาดหายไปเหล่านั้นก็จำเป็นต่อการตัดสินใจเช่นกัน ดังนั้นเราจึงต้องแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อการเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้เรามีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ”

7. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรม ช่วยกันอภิปรายถึงแนวทางในการแสวงหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเพิ่มเติม (เช่นจากอินเทอร์เน็ตหรือแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ (10 นาที)

8. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกประโยชน์ของการตรวจสอบข้อมูลที่ตนเองมีอยู่และการเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติม (10 นาที)

9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลคต์ในครั้งนี้

10. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 8 และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบงาน “สิ่งที่ฉันรู้” (ครั้งที่ 1)

2. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษา และอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 8
3. กล้องถ่ายภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงออกมา
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกถึงข้อมูลที่มีความจำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ และอาชีพ
3. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกถึงประโยชน์ของการตรวจสอบข้อมูลที่ตนเองมีอยู่และการเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติม
4. พิจารณาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนว การศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 8

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 8

สิ่งที่ฉันรู้ ครั้งที่ 1

ให้คุณพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพต่อไปนี้
แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องรู้หรือไม่รู้ ตามความเป็นจริง และกรอกข้อมูลที่คุณรู้ลงใน
ช่องรายละเอียดที่คุณรู้

รู้	ไม่รู้	ข้อมูล	รายละเอียดที่คุณรู้	ระดับความมั่นใจในข้อมูล ว่ามีความถูกต้องและ ทันสมัย
		ลักษณะของแผนการเรียนทางด้าน สายสามัญ		1 2 3 4 5
		ลักษณะของแผนการเรียนทางด้าน สายอาชีพ		1 2 3 4 5
		สถาบันที่เปิดสอนแผนการเรียนที่ คุณสนใจ		1 2 3 4 5
		ลักษณะของการศึกษาในแผน การเรียนที่คุณสนใจ		1 2 3 4 5
		อาชีพที่เกี่ยวข้องกับแผนการเรียน ที่คุณสนใจ		1 2 3 4 5
		โอกาสในการศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษาของแผนการเรียน ที่คุณสนใจ		1 2 3 4 5
		ลักษณะงานของอาชีพที่คุณสนใจ		1 2 3 4 5

1 หมายถึงมั่นใจน้อยที่สุด 5 หมายถึง มั่นใจมากที่สุด

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 9

แนวความคิดหลัก

ในโลกที่มีข้อมูลมากมายเช่นในปัจจุบันนี้ ข้อมูลได้ถูกส่งผ่านสื่อต่างๆดังนั้นการคัดกรองข้อมูลที่น่าใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งในข้อมูลจำนวนมากเหล่านั้นบางข้อมูลอาจเป็นข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง เป็นข้อมูลที่ล้าสมัย หรือเป็นข้อมูลที่มีความคิดเห็นส่วนตัวครอบงำอยู่ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่เราจะต้องเรียนรู้แหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือเพื่อเข้าไปตรวจสอบและค้นคว้าหาข้อมูลในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ที่ถูกต้องและทันสมัยเพิ่มเติม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 8
2. ผู้วิจัยกล่าวว่า “ ในการตัดสินใจข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัยมีความสำคัญมาก ดังนั้นการมีข้อมูลที่ถูกต้องก็จะช่วยให้เรามีความมั่นใจในการตัดสินใจของเรามากขึ้นได้ แต่ในขณะเดียวกันถ้าเราใช้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้องก็จะส่งผลให้การตัดสินใจของเราผิดพลาดได้เช่นกัน ดังนั้นสิ่งที่มีความสำคัญมากกว่าก็คือ การมีข้อมูลที่ถูกต้อง การได้ข้อมูลที่ถูกต้องนั้นเราจะต้องคัดเลือกข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ ดังนั้นวันนี้เราจะได้ค้นคว้าข้อมูลที่เราจะนำไปใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ จากเว็บไซต์ต่างๆ”
3. ผู้วิจัยแจก ใบรายชื่อเว็บไซต์ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรม พร้อมทั้งแนะนำเทคนิคและวิธีการค้นหาข้อมูล (10 นาที)

4. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและอาชีพที่ตนเอง และเรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติมแล้วนักเรียนมีความมั่นใจในข้อมูลเพิ่มมากขึ้นหรือไม่ (10 นาที)
9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมบอกว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้ง
นี้
10. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วม โปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อ
โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้
11. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วม โปรแกรมและยุติการเข้าร่วม โปรแกรมในครั้งที่ 9
และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วม โปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบรายชื่อเว็บไซต์ทางการศึกษาต่อและอาชีพ
2. ใบงานสิ่งที่ฉันรู้ (ครั้งที่ 2)
3. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนว
การศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 9
4. เครื่องคอมพิวเตอร์
5. กล้องถ่ายภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วม โปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด
การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วม โปรแกรมแสดงออกมา
2. ผู้เข้าร่วม โปรแกรมสามารถประโยชน์ของการค้นคว้าข้อมูลทางการศึกษาต่อและ
อาชีพเพิ่มเติม

4. พิจารณาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 9

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 10

สิ่งที่ฉันรู้ (ครั้งที่ 2)

หลังจากที่คุณได้ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆแล้ว ให้คุณพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพต่อไปแล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่อง รู้ หรือไม่รู้ตามความเป็นจริง และกรอกข้อมูลที่คุณรู้ลงในช่องรายละเอียดที่คุณรู้

รู้	ไม่รู้	ข้อมูล	รายละเอียดที่คุณรู้	ระดับความมั่นใจในข้อมูล ว่ามีความถูกต้องและ ทันสมัย
		ลักษณะของแผนการเรียนทางด้าน สายสามัญ		1 2 3 4 5
		ลักษณะของแผนการเรียนทางด้าน สายอาชีพ		1 2 3 4 5
		สถาบันที่เปิดสอนแผนการเรียนที่ คุณสนใจ		1 2 3 4 5
		ลักษณะของการศึกษาในแผน การเรียนที่คุณสนใจ		1 2 3 4 5
		อาชีพที่เกี่ยวข้องกับแผนการเรียน ที่คุณสนใจ		1 2 3 4 5
		โอกาสในการศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษาของแผนการเรียน ที่คุณสนใจ		1 2 3 4 5
		ลักษณะงานของอาชีพที่คุณสนใจ		1 2 3 4 5

1 หมายถึงมั่นใจน้อยที่สุด 5 หมายถึง มั่นใจมากที่สุด

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและ การประกอบอาชีพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เว็บไซต์ศูนย์กลางของข่าวสาร ความรู้ด้านการศึกษา

<http://www.onec.go.th>

สนุก! แคมปัส

ความเคลื่อนไหวและ ข้อมูลด้านการศึกษา ไฮไลท์วัยเรียน ศึกษาต่อต่างประเทศ สัมภาษณ์วัยเรียน

<http://campus.sanook.com/>

เอ็ดดูเคชั่น ไลน์

บริการให้ข้อมูลทางการศึกษาเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจของเนื้อหาของบทเรียนต่าง ๆ การแนะนำ
การศึกษาต่อ

<http://www.educationline.net>

นักศึกษายุคใหม่ ใส่ใจการศึกษา

สื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการศึกษา ทุนการศึกษา อัลบั้ม และกิจกรรม

<http://www.studentthailand.com>

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)

ประวัติความเป็นมา ข่าวสาร สถานศึกษา สถิติอาชีวศึกษา ข่าวสาร กจ. โครงการพิเศษ และข้อมูล
ข่าวสาร

<http://www.vec.go.th/>

การอาชีวศึกษาไทย

การอาชีวศึกษาไทย ข้อมูลและเอกสาร ข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวงการอาชีวศึกษาไทย
รวบรวมข้อมูลทางการอาชีวะ

<http://www.thaive.com>

สารน่ารู้เกี่ยวกับอาชีวศึกษา

บทความ ข่าว สารระ ฤฤระเบียบ อาชีพ หลักรูตรปวข. หลักรูตรปวส. บรรยายพิเศษ การจัค
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

<http://www.nsdv.go.th/pr>

อาชีวะคอกคอม

ศูนย์ประสานงานของกลุ่มอาชีวะศึกษาโดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวะ
ศึกษา (สอศ.)

<http://www.archeewa.com>

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ประวัติความเป็นมา ภารกิจหน้าที่ โครงสร้างการบริหารงาน สถิติข้อมูลจำนวนนักรูศึกษาของ
การศึกษานอกโรงเรียน

<http://www.nfe.go.th>

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

เป็นองค์กรการในการศึกษาวิจัย และให้บริการทางการประเมินผลทางการศึกษาและทดสอบทาง
การศึกษา

<http://www.niets.or.th>

กรมการจัดหางาน

เรื่องราวเกี่ยวกับกรมการจัดหางานและสวัสดิการสังคม การบริการ ประกาศสมักรงาน หางาน ฯ

<http://www.doe.go.th>

ศูนย์ปฏิบัติการGPA

ศูนย์ปฏิบัติการGPA สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

<http://www.gpa.moe.go.th>

รวบรวมประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับวัยเรียน ศูนย์แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นทางด้านการศึกษา
รวมลักรู โรงเรียนต่างๆ ที่มีชื่อเสียง

<http://www.dekdee.com> <http://www.eduzone.com>

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 10

แนวความคิดหลัก

ในปัจจุบันโลกของการศึกษาและอาชีพได้มีความเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตที่ผ่านมา อันเนื่องมาจากอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสารและการคมนาคมเป็นต้น ความเปลี่ยนแปลงนี้ได้เกิดขึ้นตลอดเวลาส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของอาชีพต่างๆ ดังจะเห็นได้จากการที่อาชีพบางอาชีพนั้นได้สูญหายไป ในขณะที่เดียวกันก็มีอาชีพใหม่ๆ เกิดขึ้นจำนวนมากและได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางการศึกษาที่ต้องผลิตคนออกไปรองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้มีการจัดการศึกษาในรายวิชาต่างๆ ที่หลากหลายมากขึ้น ดังนั้นดังนั้นการเรียนรู้เกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจึงมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ

นอกจากนี้ผู้ที่ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพควรที่จะตระหนักถึงข้อดีของการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและอาชีพที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้ตัดสินใจเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวว่าจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมคือ ทำให้บุคคลมีเลือกทางการศึกษาและการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น ในการเตรียมพร้อมทางการศึกษาต่อให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคต และยังเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมตระหนักถึงข้อดีที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาและอาชีพในปัจจุบัน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมกิจกรรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 9

2. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมร่วมกิจกรรม “รู้จักหรือไม่แผนการเรียนนี้” มีขั้นตอนดำเนินกิจกรรมดังนี้

- 2.1 ผู้วิจัยแจกแบ่งนักเรียนออกเป็น 10 กลุ่ม
- 2.2 ผู้วิจัยแจกใบความรู้เกี่ยวกับแผนการเรียนต่างให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มละ 1 แผนการศึกษา
- 2.3 ผู้วิจัยให้เวลาแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ได้รับ
- 2.4 ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ตัวแทนผู้เข้าร่วมโปรแกรมออกมานำเสนอแผนการเรียนที่ได้รับ (30 นาที)
- 2.5 เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสอบถามรายละเอียดของแผนการศึกษาที่เพื่อนสมาชิกรายงาน
- 2.6 ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันเสนอแนะว่านอกจากอาชีพเหล่านี้แล้วยังมีอาชีพอะไรอีกบ้างที่เกิดขึ้นใหม่ (5 นาที)

3. ผู้วิจัยสรุปว่าจากกิจกรรม “รู้จักหรือไม่แผนการเรียนนี้” จะเห็นได้ว่าโลกของอาชีพมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา ตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีฯ ทางด้านการศึกษาที่เช่นเดียวกันในปัจจุบันมีการจัดการศึกษาที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยยกตัวอย่างสาขาวิชาที่เปิดสอนหรือฝึกอบรมที่เกิดขึ้นใหม่และให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทราบและเสนอเพิ่มเติม (5 นาที)

4. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมระดมสมองว่าเห็นว่าการที่ได้เรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาและอาชีพต่างๆ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้เข้าร่วมโปรแกรมคิดว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่นการมีแผนการศึกษาที่หลากหลาย การมีอาชีพใหม่ๆเกิดขึ้นนั้นส่งผลต่อตัวนักเรียนและสังคมอย่างไรบ้าง (10 นาที)

5. ผู้วิจัยสรุปว่า “ถึงแม้ว่าโลกของการศึกษาและการประกอบอาชีพจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตลอดเวลา นั้น แต่ก็ไม่ใช่สิ่งที่น่ากลัวถ้านักเรียนมองเห็นถึงข้อดีความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น ทำให้นักเรียนมีทางเลือกทางการศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น มีอาชีพต่างๆมารองรับระบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นสิ่งที่สำคัญคือนักเรียนจะต้องหมั่นเรียนรู้ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา และใช้ประโยชน์จากสิ่งที่ได้เรียนรู้ในการตัดสินใจทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของตัวเอง”

6. ผู้วิจัยแจกเอกสารเรื่อง “ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้จะช่วยให้เราได้อย่างไรบ้าง” ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมอ่าน แล้วอภิปรายร่วมกันถึงการเตรียมพร้อมในการเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและการทำงานที่เกิดขึ้นและถ้าเราไม่ยอมเรียนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะเกิดผลเสียต่อตัวนักเรียนและสังคมอย่างไรบ้าง” (5 นาที)

7. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้ง นี้ (10 นาที)

8. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้

9. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 10 และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อ/อุปกรณ์

1. ใบความรู้แผนการเรียนต่างๆ 10 แผนการเรียน
2. ใบความรู้เรื่อง “ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้จะช่วยให้เราได้อย่างไรบ้าง”
4. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 10
5. กล้องถ่ายภาพ

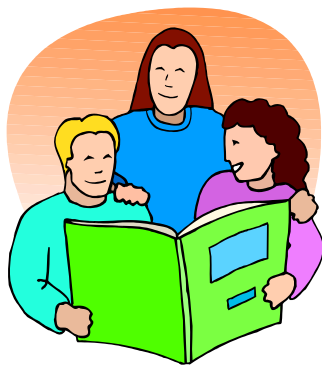
การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงออกมา
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกได้ว่าโลกของงานอาชีพมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง
3. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกข้อดีที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษา และอาชีพ
4. พิจารณาคำตอบจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรม การแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

ในโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้จะช่วยเราได้อย่างไรบ้าง

- การเรียนรู้จะทำให้เราไม่รู้สึกรำคาญที่สิ่งที่เราต้องเจอเบื้องหลังในขณะที่โลกกำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้จะช่วยให้เราตามติดความเคลื่อนไหวในเรื่องที่เราควรจะรู้
- การเรียนรู้จะช่วยให้โลกของเราน่าสนใจมากยิ่งขึ้น และทำให้ตัวเราอยากที่จะเข้าใจสิ่งต่างๆเหล่านั้น การเรียนรู้ยังเป็นการพัฒนาทักษะที่มีอยู่ และช่วยให้เราได้มีทักษะใหม่ๆ หรือค้นพบความสามารถที่เราอาจไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่ามีอยู่ในตัวของเรา
- การเรียนรู้จะช่วยเพิ่มทางเลือกให้แก่เรา ทำให้เราสามารถที่จะสร้างโอกาสหรือช่องทางขึ้นมาแทนที่จะถูกจำกัดโดยระบบหรืองานที่มีอยู่
- การเรียนรู้จะช่วยให้เรากระตือรือร้นที่จะทำงาน และไม่เบื่อหรือท้อแท้กับอุปสรรคที่พบเจอ

ปรับจาก: จิระพล ฉายชัยจิต. 2536. สร้างสุข สนุกกับงาน. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดเคชั่น.

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกเลต ครั้งที่ 11

แนวความคิดหลัก

ความเชื่อเป็นผลมาจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลและความเชื่อนั้นยังมีความหมายกับอนาคตและการตัดสินใจของบุคคล ในขณะที่เดียวกันการตัดสินใจก็เป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนให้เห็นความเชื่อของบุคคล คือบุคคลจะนำความเชื่อที่ตนเองมีต่อสิ่งต่างๆมาใช้เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นช่วงวัยที่จะต้องตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ นักเรียนในวัยนี้จึงเป็นวัยที่สนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆที่หลากหลาย โดยการค้นหา ทดลอง พิสูจน์เพื่อค้นหาความเป็นตัวตนที่แท้จริงของตนเอง การทำกิจกรรมเพื่อช่วยให้นักเรียนได้สำรวจความเชื่อที่ตนเองมีต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพจึงมีความสำคัญ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้สำรวจความเชื่อที่ตนเองมีต่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 10

2. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ผ่านมา นักเรียนได้ฝึก การตั้งเป้าหมายทางด้านการศึกษาและอาชีพของตนเอง นักเรียนจะพบว่าแต่ละคนก็ต่างมีอาชีพที่เป็นเป้าหมายแตกต่างกันไป ดังนั้นในวันนี้เรามาทบทวนอาชีพที่แต่ละคนมีความสนใจพร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ทำให้ตนเองสนใจในแต่ละอาชีพนั้น” โดยให้อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโปรแกรม ประมาณ 5 คน บอกอาชีพและแผนการศึกษาที่จะนำไปสู่อาชีพนั้นพร้อมทั้งบอกเหตุผลว่าเพราะอะไรคนจึงมีความสนใจในอาชีพนั้น (10 นาที)

3. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากการที่แต่ละคนบอกอาชีพและแผนการศึกษาที่ตนเองสนใจได้นั้น ซึ่งส่วนหนึ่งก็เป็นผลมาจากการที่นักเรียนได้เข้าใจตนเอง เกี่ยวกับความสนใจ ความสามารถ ทักษะ บุคลิกภาพของตนเอง และจากการที่นักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ต่างๆเพิ่มมากขึ้น แต่นักเรียนทราบหรือไม่ว่ายังมีอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักเรียน อย่างมากซึ่งนั่นคือความเชื่อที่นักเรียนมีนั่นเอง ”

4. ผู้วิจัยแจกแบบสำรวจค่านิยม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสำรวจค่านิยมที่มีต่อการศึกษา และการประกอบอาชีพ (20 นาที)

5. ผู้วิจัยอธิบายวิธีการแปลผลแบบทดสอบให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรม ตรวจสอบแบบสำรวจและ แปลผลแบบสำรวจ

6. ผู้วิจัยอธิบายว่า “จากการแปลผลแบบสำรวจทำให้นักเรียนทราบว่า นักเรียนมีค่านิยม ในการประกอบอาชีพอย่างไรบ้าง ซึ่งการที่นักเรียนได้ทราบถึงค่านิยมของตนเองนั้นเป็นส่วน หนึ่งที่ทำให้นักเรียนเข้าใจความเชื่อที่ตนเองมีอยู่แต่ยังไม่เพียงพอ ดังนั้นเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจความเชื่อของตนเองที่มีต่อแผนการศึกษาและอาชีพที่ตนเองสนใจได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ขอให้ นักเรียนทบทวนถึงประสบการณ์ต่างๆที่เคยเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเองและการที่นักเรียนได้เรียนรู้ เกี่ยวกับอาชีพที่สนใจแล้ววิเคราะห์ว่าสิ่งเหล่านั้นส่งผลให้นักเรียนมีความเชื่อต่ออาชีพที่ตนเอง สนใจอย่างไรบ้าง” หลังจากนั้นผู้วิจัยแจกใบงานเรื่องความเชื่อของฉันให้แก่ผู้เข้าร่วม โปรแกรม

7. ผู้เข้าร่วม โปรแกรมทำใบงานเรื่องความเชื่อของฉัน(15 นาที)

8. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากที่นักเรียนได้ทำใบงานไปนั้นเป็นการสำรวจความเชื่อที่นักเรียนมีอยู่ ในขณะนี้ ซึ่งความเชื่อนั้นสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงไปได้ถ้านักเรียนได้เรียนรู้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อสิ่ง ที่นักเรียนเชื่อ ดังนั้นก่อนการตัดสินใจนักเรียนควรที่จะค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ นั้นก่อน เพื่อที่จะได้ตรวจสอบความเชื่อของตนเองก่อนที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ ” (5 นาที)

9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้ง นี้ (10นาที)

10. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้

11. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 11 และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อและอุปกรณ์

1. แบบสำรวจคำถาม
2. ใบงาน “ความเชื่อของฉัน”
3. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 11
4. กล้องถ่ายภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงออกมา
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกความเชื่อที่ตนเองมีต่อการศึกษาและอาชีพที่ตนเองสนใจได้
3. พิจารณาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 11

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 12

แนวความคิดหลัก

การเข้าใจความเชื่อของตนเองอย่างแท้จริงนั้นมีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกของบุคคลแต่เหนือจากการเข้าใจความเชื่อของตนเองแล้วการมีความเชื่อในแง่ดียังมีความสำคัญต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพที่ดีด้วย เนื่องจากการมีความเชื่อในแง่ดีจะช่วยทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มและกล้าที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ดังนั้นบุคคลจึงควรที่จะได้พัฒนาความเชื่อในแง่ดีเกี่ยวกับอนาคตทางการศึกษาและอาชีพของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้บุคคลมีความพยายามใน การทำให้ตนเองประสบความสำเร็จในอนาคตทางการศึกษาและอาชีพของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้ความสำคัญของการมีความเชื่อในแง่ดีต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพของตนเอง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 11

2. ผู้วิจัยกล่าวว่า “ นอกจากการเข้าใจความเชื่อของตนเองซึ่งมีความสำคัญต่อการตัดสินใจแล้ว การมีความเชื่อในทางที่ดียังมีความสำคัญต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพของเราอีกด้วย คือถ้าเรามีความเชื่อที่ดีต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพของเรา ก็จะส่งผลให้เรามีความพยายามที่จะทำให้อนาคตทางการศึกษาและอาชีพของเราประสบความสำเร็จอีกด้วย ซึ่งการมีความเชื่อที่ดีนั้นมีประโยชน์ในหลายด้านดังที่นักเรียนจะเห็นได้ในใบความรู้ที่ครูแจกให้”

3. ผู้วิจัยแจกใบความรู้ “การมีความเชื่อที่ดีทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ” ให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมอ่าน (5 นาที)

4. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันระดมความคิดว่า ประโยชน์ของการมีความเชื่อที่ดี ทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพนอกเหนือจากที่ได้อ่านในใบความรู้แล้วยังมีประโยชน์ในด้านใดเพิ่มเติมอีกบ้าง (10 นาที)

5. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมวิเคราะห์ว่าตนเองมีข้อดีอะไรบ้างที่จะส่งผลกระทบต่อประสบความสำเร็จทางการศึกษาและอาชีพ และถ้านักเรียนได้ศึกษาต่อและประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองจะส่งผลดีต่อตนเองอย่างไรบ้าง ลงในใบงาน “อนาคตทางการศึกษาและการประกอบอาชีพของฉัน”(หน้าที่ 1) (15 นาที)

6. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากที่นักเรียนทำใบงานในหน้าที่ 1 จะเห็นได้ว่าถ้าเราได้เลือกตัดสินใจเลือกศึกษาหรือประกอบอาชีพที่ในสิ่งที่เหมาะสมกับตัวเราจะส่งผลดีต่ออนาคตทางการศึกษาและประกอบอาชีพของเราด้วย ต่อมาขอให้นักเรียนนึกถึงอาชีพที่ตนเองสนใจแล้ววิเคราะห์ถึงข้อดีของอาชีพนั้นแล้วเขียนลงในใบงานหน้าที่ 2”

7. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมวิเคราะห์ถึงข้อดีของอาชีพที่ตนเองสนใจ (10 นาที)

8. ผู้วิจัยกล่าวว่า “เมื่อแต่ละคนจะมองเห็นข้อดีอาชีพที่ตนเองสนใจ แต่นอกจากนั้นสิ่งสำคัญที่นักเรียนควรจะตระหนักไว้ก็คือความเชื่อที่เรามีต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพนั้นควร จะพิจารณาถึงความเป็นจริงด้วย เนื่องจากการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเราไปตลอดชีวิต ซึ่งการมีความเชื่อในแง่ดีนั้นจะมีประโยชน์ให้เรามีกำลังใจที่จะทำให้ตนเองประสบความสำเร็จทางการประกอบอาชีพอย่างที่เราเชื่อ แต่ถ้าเราไม่พิจารณาถึงความเป็นจริงของการประกอบอาชีพดังกล่าวก็อาจส่งผลให้เรามีการตัดสินใจที่ผิดพลาดเนื่องจากเรามองแต่ด้านดีเพียงด้านเดียวโดยมองข้ามด้านอื่นไป ซึ่งในความเป็นจริงเมื่อเราประกอบอาชีพใดก็ตามเราต้องเผชิญทั้งด้านดีและด้านไม่ดีของอาชีพนั้น ดังนั้นถ้าเราพิจารณาให้รอบด้านทั้งด้านดีด้านไม่ดีของอาชีพนั้นก็จะทำให้เรานำไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น” และผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมพิจารณาถึงความเป็นจริงว่าในการประกอบอาชีพดังกล่าวนอกจากจะเกิดผลด้านดีแล้ว การประกอบอาชีพดังกล่าวมีผลด้านไม่ดียังไงบ้างแล้วเขียนลงในใบงาน (10 นาที)

10. เมื่อนักเรียนกรอกใบงานเสร็จแล้วผู้วิจัยกล่าวว่า “เมื่อนักเรียนได้พิจารณาทั้งด้านดีและด้านไม่ดีย่างครบถ้วนแล้วให้นักเรียนนำข้อมูลทั้ง 2 ด้านมาใช้ประโยชน์เป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของตัวนักเรียนเอง”

10. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้ (10 นาที)

11. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้

12. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 12 และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบความรู้ “การมีความเชื่อที่ดีทางการศึกษาและการประกอบอาชีพ”
2. ใบงาน “อนาคตทางการศึกษาและอาชีพของฉัน”
3. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 12
4. กล้องถ่ายภาพ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมให้ความร่วมมือ โดยการสังเกตจากการพูด การแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงออกมา
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมสามารถบอกประโยชน์ของการมีความเชื่อที่ดีต่ออนาคตทางการศึกษาและอาชีพของตนเอง
4. พิจารณาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ ความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 12

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 12

อนาคตทางการศึกษาและการประกอบอาชีพของฉัน

ชื่อของตัวเอง

ถ้าฉันได้เรียนในสิ่งที่เหมาะสมกับตัวฉันจะส่งผลต่ออนาคตทางการศึกษาของฉันอย่างไรบ้าง

ถ้าฉันได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตัวฉันจะส่งผลต่อการทำงานของฉันอย่างไรบ้าง

การมีความเชื่อที่ดีทางด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

คุณทราบหรือไม่ว่าการมีความเชื่อที่ดีนั้นสามารถเปลี่ยนชีวิตในการศึกษาและการประกอบอาชีพของเราได้

1. ความเชื่อมั่นในตนเอง

ถ้าเรามีความเชื่อในแง่ที่เราจะเชื่อมั่นว่าการศึกษารุ่นนี้จะส่งผลให้เราได้ประกอบอาชีพที่ดี เราพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งที่ยาก พยายามที่จะทำสิ่งใหม่ๆเพื่อหาโอกาสให้ตนเองมีโอกาสนในการประกอบอาชีพที่ดีขึ้น เราจะสามารถที่จะผลักดันตนเองไปเต็มศักยภาพที่มี เพราะเราเชื่อมั่นว่าการหมั่นศึกษาเรียนรู้จะส่งผลในระยะยาวต่อชีวิตในการทำงานของเรา

2. ความคิดริเริ่ม

ความเชื่อมั่นในตนเองยังเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เราเริ่มความคิดริเริ่มอีกด้วย เนื่องจากเรามีเจตนาที่จะเชื่อว่าชีวิตการทำงานของเราจะเป็นไปในทางที่ดีสามารถปลุกฝังความปรารถนาที่จะศึกษาเรียนรู้สิ่งต่างๆมากขึ้น

3. ความขยันกราน

เมื่อเราเชื่อว่าเราจะมือนาคคนในการทำงานหรือการประกอบอาชีพที่ดี เราก็จะเดินหน้าต่อไปจนกระทั่งสิ่งดีๆนั้นเกิดขึ้น แม้ว่าต้องเผชิญกับอุปสรรคบ้าง เรายังสามารถดำเนินต่อไป เพราะเรารู้ว่าสิ่งดีๆคอยอยู่เบื้องหน้าเพียงแต่เราขยันหมั่นเพียรเท่านั้น

4. ความคิดสร้างสรรค์

การมีความเชื่อในแง่ที่จะส่งเสริมให้เรามีความตั้งใจที่จะศึกษาและเรียนรู้ เพื่อแสวงหาคำตอบในสิ่งที่เราสงสัย เมื่อเราคิดดีโลกของการศึกษาและอาชีพจะเต็มไปด้วยโอกาสอันไร้ขีดจำกัด

5. ความเจริญเติบโต

เมื่อเรามีความเชื่อในแง่ที่จะเป็นประจักษ์การเจริญเติบโตทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพของเรา การมีความเชื่อที่ดีจะส่งผลให้เราอยากที่จะเติบโตและความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องเป็นคุณลักษณะที่พบบ่อยที่สุดข้อหนึ่งของผู้ที่ประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษาและอาชีพ

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์ ครั้งที่ 13-15

แนวความคิดหลัก

ปัจจัยหลักที่เป็นพื้นฐานของกระบวนการตัดสินใจในแต่ละครั้งคือ เป้าหมาย ข้อมูล และความเชื่อที่บุคคลมี ซึ่งบุคคลต้องใช้ทั้ง 3 ปัจจัยมาใช้ในการตัดสินใจเลือกโดยใช้เหตุผลและการหยั่งรู้ โดยมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบที่บุคคลจะต้องคำนึงถึงในการตัดสินใจแต่ละครั้งคือ

1. ทางเลือกต่างๆที่มี
2. ผลลัพธ์ที่ตามมาจากแต่ละทางเลือก บุคคลควรจะวิเคราะห์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นอย่างละเอียดในด้านผลดีและผลเสียทั้งต่อตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง
3. ความน่าปรารถนาในผลลัพธ์หรือความชื่นชอบของบุคคลในทางเลือกดังกล่าว
4. ความเป็นไปได้ของแต่ละทางเลือก

(ครั้งที่ 13)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้หลักการวิเคราะห์ทางเลือกที่มีและผลลัพธ์ที่ตามมาจากทางเลือกดังกล่าว

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 12

2. ผู้วิจัยกล่าวว่า “ปัจจัยสำคัญที่เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจก็คือ เป้าหมายที่เราตั้งไว้ ข้อมูลที่เรารู้ และความเชื่อที่เรามี ซึ่งถ้าบุคคลมีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ เหล่านี้คือ มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ และเข้าใจความเชื่อที่ตนเองมี ก็จะส่งผลให้

บุคคลสามารถตัดสินใจได้เหมาะสมและถูกต้องมากยิ่งขึ้น และในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพในแต่ละครั้งนั้นองค์ประกอบที่เราต้องคำนึงถึงก็คือ ทางเลือกต่างๆที่มีผลลัพธ์ที่ตามมา ความน่าปรารถนาในผลลัพธ์หรือความชื่นชอบของบุคคลในผลลัพธ์ดังกล่าว และความเป็นไปได้ของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ”

3. ผู้วิจัยกล่าวว่า “ในวันนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินทางเลือก ถึงทางเลือกต่างๆ ที่มี และการวิเคราะห์ถึงผลลัพธ์ที่ตามมาจากทางเลือกดังกล่าวอย่างละเอียด ทั้งด้านผลดีและผลเสีย ที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง”

4. ผู้วิจัยแจกใบกรณีตัวอย่าง “ทางเลือกของศิวิฒน์” ให้ผู้เข้าร่วมอ่าน (5 นาที)

5. หลังจากผู้เข้าร่วมโปรแกรมอ่านกรณีตัวอย่าง “ทางเลือกของศิวิฒน์” จบแล้ว ผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันระดมสมองในการตอบคำถามต่อไปนี้ แล้วกรอกลงในใบงาน “การวิเคราะห์ทางเลือกของศิวิฒน์” ที่แต่ละคนได้รับ (20 นาที)

1 ขณะนี้ ศิวิฒน์มีทางเลือกในการศึกษาต่อที่ทางเลือก ได้แก่อะไรบ้าง

2 ถ้าศิวิฒน์เลือกทางเลือกที่ 1

2.1 จะเกิดผลอะไรต่อศิวิฒน์บ้างในด้านผลดี และด้านผลเสีย

2.2 จะเกิดผลกระทบต่อใครบ้าง ทั้งในด้านผลดีและผลเสีย

3 ถ้าศิวิฒน์เลือกทางเลือกที่ 2

3.1 จะเกิดผลอะไรต่อศิวิฒน์บ้างในด้านผลดี และด้านผลเสีย

3.2 จะเกิดผลกระทบต่อใครบ้าง ทั้งในด้านผลดีและผลเสีย

6. ผู้วิจัยกล่าวว่าหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้แนวทางในการวิเคราะห์ทางเลือกที่มีและวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่ตามมาแล้ว ต่อไปขอให้นักเรียนนึกถึงทางเลือกที่ตนเองมี และวิเคราะห์ถึงผลที่ตามมา (แล้วกรอกลงในใบงาน “การวิเคราะห์ทางเลือกของฉันทน์” (25 นาที)

1. ขณะนี้ นักเรียนมีทางเลือกในการศึกษาต่อที่ทางเลือก ได้แก่อะไรบ้าง

2. จากแต่ละทางเลือกที่มี ให้นักเรียนวิเคราะห์ถึง

2.1 ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อนักเรียนในด้านผลดี และด้านผลเสีย

2.2 ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (เช่น ผู้ปกครองหรือบุคคลในครอบครัว) ทั้งในด้านผลดีและผลเสีย

7. ผู้วิจัยให้อาสาสมัครผู้เข้าร่วมโปรแกรมอ่านการวิเคราะห์ทางเลือกและผลลัพธ์ที่ตามมาให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมอ่าน (10 นาที)

8. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกว่า “ถ้านักเรียนคิดถึงทางเลือกและผลที่ตามมาจากทางเลือกต่างๆอย่างละเอียดถี่ถ้วนในทุกด้านส่งผลอย่างไร และถ้านักเรียนไม่ละเอียดถี่ถ้วนในทุกด้านจะส่งผลเสียอย่างไร”

9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้

10. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 13 และนัดหมายเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งต่อไป

(ครั้งที่ 14)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้เรียนรู้หลักการประเมินความน่าปรารถนาในทางเลือกที่มีและความเป็นไปได้ของทางเลือกดังกล่าว

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 13

2. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ผ่านมานั้น เราได้เรียนรู้การวิเคราะห์ทางเลือกที่มีและผลลัพธ์ที่ตามมาจากทางเลือกดังกล่าว”และให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันทบทวนถึงหลักการในการวิเคราะห์ทางเลือกและผลที่ตามมา (10 นาที)

3. ผู้วิจัยกล่าวว่า “องค์ประกอบสำคัญที่บุคคลจะต้องคำนึงถึงในการตัดสินใจแต่ละครั้ง นอกจาก ทางเลือกต่างๆที่บุคคลสามารถทำได้ ผลลัพธ์ที่ตามมาจากการตัดสินใจทั้งผลดีและผลเสียต่อตนเองและผู้อื่นแล้ว องค์ประกอบอื่นที่บุคคลที่จะตัดสินใจจะต้องคำนึงถึงก็คือ ความน่าปรารถนาในทางเลือกที่มี และความเป็นไปได้ของทางเลือกดังกล่าว”

4. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันระดมความคิดว่า ปัจจัยใดบ้างที่จะส่งผลต่อความชื่นชอบหรือความปรารถนาของบุคคล (10 นาที)

5. ผู้วิจัยสรุปว่า “การที่เราจะประเมินความชื่นชอบหรือความปรารถนาที่เรามีต่อสิ่งต่างๆได้เราจะต้องทราบถึงความต้องการที่แท้จริงของเรา รวมถึงความเชื่อที่เรามีต่อสิ่งนั้นแล้วนำมาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ตามมาจากทางเลือกดังกล่าว เราจึงจะประเมินได้ว่าเรามีความปรารถนาในทางเลือกนั้นมากน้อยเพียงใด และสิ่งที่เราจะต้องคำนึงเป็นองค์ประกอบต่อไปก็คือ การประเมินความเป็นไปได้ในทางเลือกดังกล่าว ซึ่งเราจะต้องนำข้อมูลของตัวเราเองมาเปรียบเทียบกับข้อมูลในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพที่เราได้ค้นคว้ามาเปรียบเทียบความเป็นไปได้ที่จะเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพดังกล่าว”

6. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรม ทบทวนถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเอง รวมถึงความเชื่อที่ตนเองมีต่อทางเลือกนั้นแล้วนำมาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ตามมาจากทางเลือกดังกล่าว ทั้งผลดีและผลเสีย หลังจากนั้นให้นักเรียนประเมินว่านักเรียนมีความชื่นชอบในทางเลือกดังกล่าวมากน้อยเพียงใดลงในใบงาน“การวิเคราะห์ทางเลือกของฉัน” (10 นาที)

7. หลังจากนั้นผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทบทวนถึงข้อมูลของตนเองแล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพที่ได้ค้นคว้าเพื่อเปรียบเทียบความเป็นไปได้ที่จะเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพดังกล่าว แล้วประเมินความเป็นไปได้ของทางเลือกดังกล่าวลงในใบงาน (10 นาที)

6. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกว่าการประเมินถึงความน่าปรารถนาในทางเลือกที่มี และความเป็นไปได้ของแต่ละทางเลือกมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจอย่างไรบ้าง (10 นาที)

7. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้ (10 นาที)

8. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 14 (ครั้งที่ 15)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ตัดสินใจเลือกต่อศึกษาหรือประกอบอาชีพของตนเองโดยคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งหมดของการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลและการหยั่งรู้

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายต้อนรับผู้เข้าร่วมโปรแกรมและสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ในครั้งที่ผ่านมาจากแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมในครั้งที่ 14

2. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จากการเข้าร่วมโปรแกรมใน 2 ครั้งที่ผ่านมา เราได้เรียนรู้องค์ประกอบที่เราจะต้องคำนึงถึงในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ” และให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมช่วยกันทบทวนถึงองค์ประกอบทั้งหมดดังกล่าว (5 นาที)

3. ผู้วิจัยสรุปว่า “องค์ประกอบสำคัญที่บุคคลจะต้องคำนึงถึงในการตัดสินใจแต่ละครั้งคือทางเลือกต่างๆที่มี ผลลัพธ์ที่ตามมาจากการตัดสินใจทั้งผลดีและผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น ความน่าปรารถนาในทางเลือกดังกล่าว และความเป็นไปได้ของแต่ละทางเลือก และในวันนี้ นักเรียนจะนำองค์ประกอบทั้งหมดมาใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ”

4. ผู้วิจัยแจกใบงาน “การวิเคราะห์ทางเลือกของฉัน” ที่ผู้เข้าร่วมโปรแกรมเคยทำให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ทบทวนถึงทางเลือกที่ตนเองมีอยู่ ผลที่ตามมา ความน่าปรารถนาในทางเลือกดังกล่าว และความเป็นไปได้ของทางเลือกดังกล่าว เพื่อให้นักเรียนใช้ในการตัดสินใจว่าจะเลือกศึกษาต่อในแผนการเรียนใดหรือเลือกที่จะประกอบอาชีพใด (5 นาที)

5. ผู้วิจัยกล่าวว่า “จาก 2 ครั้งที่ผ่านมานั้นเราได้การวิเคราะห์ทางเลือกที่มีและผลลัพธ์ที่ตามมาในครั้งที่ 13 และการประเมินความปรารถนาในทางเลือกและความเป็นไปได้ของแต่ละทางเลือกในครั้งที่ 14 แต่ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพนั้นนักเรียนจะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบทั้งหมดอย่างเป็นองค์รวม ดังนั้นจึงขอให้นักเรียนนำข้อมูลจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 13 และ 14 ที่นักเรียนเคยวิเคราะห์ถึงทางเลือกที่มีผลลัพธ์ที่ตามมา และการประเมินความน่าปรารถนาในทางเลือกและความเป็นไปได้ในทางเลือกดังกล่าวมาสรุปรวมลงในใบงาน “การตัดสินใจเลือกของฉัน” เพื่อให้นักเรียนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพจากการพิจารณาถึงองค์ประกอบทั้งหมด”

6. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำใบงาน “การตัดสินใจเลือกของฉัน” (15 นาที)

7. ผู้วิจัยกล่าวว่า “เมื่อนักเรียนสรุปข้อมูลลงในใบงานในทุกองค์ประกอบแล้ว นักเรียนจะเห็นถึงองค์ประกอบทั้งหมดของทางเลือกที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือก หลังจากนั้นให้นักเรียนพิจารณาแต่ละทางเลือกอย่างละเอียดอีกครั้ง แล้วตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด”

8. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมพิจารณาเลือกตัดสินใจศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพที่เหมาะสมมากที่สุด พร้อมทั้งบอกเหตุผลที่ตัดสินใจดังกล่าว แล้วกรอกลงในใบงาน “การตัดสินใจเลือกของฉัน”(ในหน้าที่ 2) (15 นาที)

9. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมแสดงความคิดเห็นว่า มีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกของตนเองหรือไม่ อย่างไร และถ้านักเรียนไม่มั่นใจนักเรียนควรจะมีแนวทางในการตัดสินใจอย่างไร (10 นาที)

10. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมบอกว่าได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งนี้ (10 นาที)

11. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทำแบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ในครั้งนี้

12. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมโปรแกรมและยุติการเข้าร่วมโปรแกรมในครั้งที่ 15

สื่อและอุปกรณ์

1. ใบงาน “ทางเลือกของศิวิล์”
2. ใบงาน “การวิเคราะห์ทางเลือกของศิวิล์”

3. ใบงาน “การวิเคราะห์ทางเลือกของฉัน”
4. ใบงาน “การตัดสินใจเลือกของฉัน”
5. แบบบันทึกการเรียนรู้และความคิดของนักเรียนที่มีต่อ โปรแกรมการแนะแนวการศึกษา
และอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 14 ครั้งที่ 15และครั้งที่ 16
6. กล้องถ่ายภาพ

เรื่องการเลือกของศิวิฒน์

ศิวิฒน์กำลังเรียนอยู่ชั้น ม.3 ในแผนการเรียนวิทย์-คณิต เขามีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีคือได้เกรดเฉลี่ยประมาณ 2.80 -3.00 ในทุกเทอม พ่อของศิวิฒน์มีอาชีพซ่อมรถมอเตอร์ไซด์ส่วนแม่ของศิวิฒน์ เป็นแม่บ้านและรับผิดชอบดูแลบัญชีค่าใช้จ่ายในบ้าน บ้านของ ศิวิฒน์มีฐานะปานกลาง ศิวิฒน์เป็นลูกคนที่ 2 ในบรรดาพี่น้องสี่คน โดยพี่คนโตแต่งงานมีครอบครัวไปแล้วแต่ก็ไม่ได้ส่งเงินมาช่วยส่งเสียที่บ้าน ส่วนน้องอีกสองคนนั้นก็กำลังอยู่ในวัยเรียนคือ น้องชายอยู่ศึกษาอยู่ชั้น ป.6 และน้องสาวศึกษาอยู่ชั้น ป.4 และน้องสาวคนสุดท้ายที่อยู่ป.4 ยังร่างกายไม่ค่อยแข็งแรงเป็นโรคหืดหอบตั้งแต่เด็กทำให้ต้องไปหาหมอเป็นประจำและต้องเสียเงินค่ารักษาทุกเดือน ดังนั้นพ่อแม่ของ ศิวิฒน์จึงอยากให้ ศิวิฒน์เรียนต่อทางด้าน สายอาชีพเกี่ยวกับช่างยนต์เพราะคิดว่าน่าจะนำความรู้มาช่วยพ่อแม่ซ่อมรถที่ร้านได้อีกแรงหนึ่งซึ่งจะทำให้สามารถรับรถมาซ่อมได้มากขึ้นกว่าเดิม และในปัจจุบันนี้รถก็มีมากมายหลายรุ่นซึ่งบางครั้งพ่อของเขาก็ไม่สามารถซ่อมได้เนื่องจากไม่ได้เรียนมาโดยตรงจึงหวังให้ ศิวิฒน์เป็นที่พึ่งในการช่วยเหลือพ่อซ่อมรถรุ่นใหม่ๆ และพ่อก็ยังคิดว่าถ้า ศิวิฒน์เรียนจบทางด้านช่างยนต์ก็จะเปิดร้านขายมอเตอร์ไซด์ควบคู่ไปกับการรับซ่อมรถด้วยจะได้มีรายได้เพิ่มมากขึ้นเพราะน้องก็โตขึ้นเรื่อยๆต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก แต่ตัวของศิวิฒน์เองชอบเรียนคอมพิวเตอร์ มาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ในช่วงเวลาว่างเขาก็มักจะเข้าไปในห้องสมุดเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่น่าสนใจอยู่เสมอและยังเป็นตัวแทนห้องในการแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ตอนเรียนอยู่ชั้นม.2 และมักจะได้รับรางวัล ทำให้เขาใฝ่ฝันอยากทำงานที่ได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ ซึ่งเขาก็เคยปรึกษากับแม่ตอนที่เขาจะขึ้นชั้น ม.2 ว่าเขาอยากเรียนต่อทางด้านคอมพิวเตอร์ซึ่งเขาเคยสอบถามทางครูแนะแนวว่าจะมีโควตาให้นักเรียนที่มีความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์ส่งไปเรียนที่โรงเรียนในตัวจังหวัดและถ้าเข้าไปเรียนในปีการศึกษาแรกแล้วผลการเรียนดีก็จะให้เสียค่าเล่าเรียนเพียงแค่ครึ่งเดียวเท่านั้น แต่แม่ของศิวิฒน์ก็บอกว่าการเรียนทางด้านคอมพิวเตอร์คงต้องจ่ายเงินมาก แม่คงไม่มีเงินพอจะจ่ายค่าเล่าเรียนและซื้อคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆให้ ในทางตรงกันข้ามพ่อกับแม่อยากให้เขาเรียนทางด้านช่างยนต์เพื่อออกมาช่วยงานซ่อมมอเตอร์ไซด์ที่บ้านมากกว่า นอกจากนั้นพ่อก็ยังรู้จักกับเจ้าของอู่ซ่อมรถแห่งหนึ่งที่พ่อสามารถฝากศิวิฒน์เข้าไปฝึกงานที่อยู่แห่งนี้ได้ด้วย และพ่อเองก็ไม่ค่อยมีความรู้มากนักและอายุมากขึ้นเรื่อยๆเสียตาไม่ค่อยดีทำให้ซ่อมรถได้ไม่มากเหมือนเมื่อก่อน

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่..... เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 13

การวิเคราะห์ทางเลือกของศิวิวัฒน์

1.ขณะนี้ ศิวิวัฒน์มีทางเลือกในการศึกษาต่อที่ทาง ได้แก่อะไรบ้าง

..... ทาง ได้แก่

.....

.....

.....

2.ทางเลือกที่ 1 คือ.....

2.1ถ้าศิวิวัฒน์เลือกทางเลือกที่ 1 จะเกิดผลกระทบอย่างไรต่อศิวิวัฒน์บ้างในด้านผลดี และด้านผลเสีย

ผลดี

.....

.....

.....

ผลเสีย

.....

.....

.....

2.2 ถ้าศิวิวัฒน์เลือกทางเลือกที่ 1 จะเกิดผลกระทบต่อใครบ้าง และอย่างไรบ้างทั้งในด้านผลดี และผลเสีย

ส่งผลกระทบต่อ.....

ผลดี

.....

.....

.....

ผลเสีย

.....

.....

.....

3. ทางเลือกที่ 2 คือ.....

3.1 ถ้าตัวฉันเลือกทางเลือกที่ 2 จะเกิดผลกระทบต่อตัวฉันอย่างไรบ้างในด้านผลดี และ
ด้านผลเสีย

ผลดี

.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....

3.2 ถ้าตัวฉันเลือกทางเลือกที่ 2 จะเกิดผลกระทบต่อใครและอย่างไรบ้าง ทั้งในด้านผลดีและ
ผลเสีย

ส่งผลกระทบต่อ.....

ผลดี

.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 13

การวิเคราะห์ทางเลือกของฉัน

ขณะนี้นักเรียนมีทางเลือกในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพที่ทาง ได้แก่อะไรบ้าง

..... ทาง ได้แก่

.....

.....

.....

ทางเลือกที่ 1 คือ.....

1.1 ถ้านักเรียนเลือกทางเลือกที่ 1 จะเกิดผลอะไรต่อนักเรียนบ้างในด้านผลดี และด้านผลเสีย

ผลดี

.....

.....

.....

ผลเสีย

.....

.....

.....

1.2 ถ้านักเรียนเลือกทางเลือกที่ 1 จะเกิดผลกระทบต่อใครบ้าง (เช่น ผู้ปกครอง หรือบุคคลในครอบครัว) ทั้งในด้านผลดีและผลเสีย

ส่งผลกระทบต่อ.....

ผลดี

.....

.....

.....

ผลเสีย

.....

.....

.....

ทางเลือกที่ 2 คือ.....

2.1 ถ้านักเรียนเลือกทางเลือกที่ 2 จะเกิดผลอะไรต่อนักเรียนบ้างในด้านผลดีและด้านผลเสีย
ผลดี

.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....

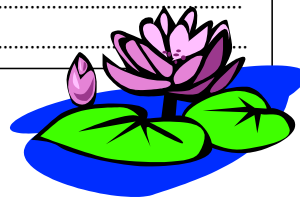
2.2 ถ้านักเรียนเลือกทางเลือกที่ 2 จะเกิดผลกระทบต่อใครบ้าง (เช่น ผู้ปกครอง หรือบุคคล
ในครอบครัว) ทั้งในด้านผลดีและผลเสีย

ส่งผลกระทบต่อ.....
ผลดี

.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

ทางเลือกที่ 3 คือ.....

3.1 ถ้านักเรียนเลือกทางเลือกที่ 3 จะเกิดผลอะไรต่อนักเรียนบ้างในด้านผลดี และด้านผลเสีย
ผลดี

.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....

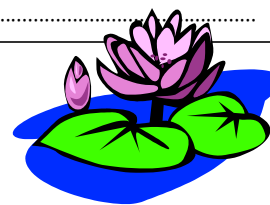
3.2 ถ้านักเรียนเลือกทางเลือกที่ 3 จะเกิดผลกระทบต่อใครบ้าง (เช่น ผู้ปกครอง หรือบุคคล
ในครอบครัว) ทั้งในด้านผลดีและผลเสีย

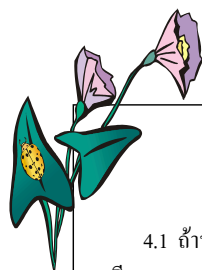
ส่งผลกระทบต่อ.....
ผลดี

.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....
.....

ทางเลือกที่ 4 คือ.....

4.1 ถ้านักเรียนเลือกทางเลือกที่ 4 จะเกิดผลอะไรต่อนักเรียนบ้างในด้านผลดี และด้านผลเสีย

ผลดี

.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....

4.2 ถ้านักเรียนเลือกทางเลือกที่ 4 จะเกิดผลกระทบต่อใครบ้าง ทั้งในด้านผลดีและผลเสีย

ส่งผลกระทบต่อ.....

ผลดี

.....
.....
.....

ผลเสีย

.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 14

ขอให้นักเรียนทบทวนถึงความต้องการที่แท้จริงของตนเอง รวมถึงความเชื่อที่ตนเองมีต่อทางเลือกนั้นแล้ว นำมาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ตามมาจากทางเลือกดังกล่าวทั้งผลดีและผลเสีย หลังจากนั้นให้นักเรียน

ประเมินว่านักเรียนมีความปรารถนาในทางเลือกดังกล่าวมากน้อยเพียงใด และทำเครื่องหมายถูกต้องที่ตรงกับระดับความปรารถนาของนักเรียน

ทางเลือกที่ 1

น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)

ทางเลือกที่ 2

น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 14

ทางเลือกที่ 3

น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)

ทางเลือกที่ 4

น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 14

ขอให้นักเรียนทบทวนถึงข้อมูลของตนเอง แล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลในการศึกษาต่อหรือการประกอบที่ได้ค้นคว้าเพื่อเปรียบเทียบความเป็นไปได้ที่จะเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพดังกล่าว แล้วประเมินความเป็นไปได้ของทางเลือกดังกล่าว โดยทำเครื่องหมายถูก ที่ตรงกับระดับความเป็นไปได้ที่นักเรียนประเมิน

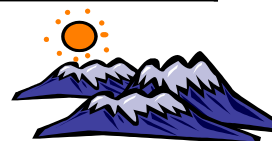
ทางเลือกที่ 1

น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)

ทางเลือกที่ 2

น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)

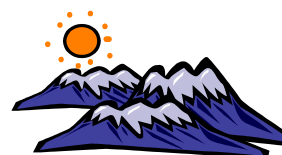
ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่..... เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 14

 ทางเลือกที่ 3

น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)

 ทางเลือกที่ 4

น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 15

การตัดสินใจเลือกของเงิน

	ผลลัพธ์ที่ตามมา	ความน่าปรารถนา	ความเป็นไปได้
ทางเลือกที่ 1	ต่อตนเอง	ทางเลือกที่ 1 1 2 3 4 5	ทางเลือกที่ 1 1 2 3 4 5
	ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง		
	ต่อตนเอง		
	ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง		
ทางเลือกที่ 2	ต่อตนเอง	ทางเลือกที่ 2 1 2 3 4 5	ทางเลือกที่ 2 1 2 3 4 5
	ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง		
	ต่อตนเอง		
	ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง		

ชื่อ.....นามสกุล......เลขที่.....

เอกสารประกอบโปรแกรมครั้งที่ 15

การตัดสินใจของเงิน

	ผลลัพธ์ที่ตามมา	ความน่าปรารถนา	ความเป็นไปได้
	ตัวเอง		
ทางเลือกที่ 3	ทางเลือกที่ 3 1 2 3 4 5	ทางเลือกที่ 3 1 2 3 4 5
		
	ตัวเอง		
ทางเลือกที่ 4	ทางเลือกที่ 4 1 2 3 4 5	ทางเลือกที่ 4 1 2 3 4 5
		

ทางเลือกที่นักเรียนตัดสินใจเลือก คือ

.....
.....
.....
.....

เหตุผลที่นักเรียนตัดสินใจเลือก

.....
.....
.....
.....
.....

นักเรียนมีความมั่นใจในการตัดสินใจของตนเองหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

นักเรียนจะมีแนวทางในการดำเนินการต่อไปอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....

โปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ ครั้งที่ 16

แนวความคิดหลัก

การที่จะทราบว่าผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีพัฒนาการทางด้านความสามารถในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมเพียงใดนั้น จำเป็นต้องมีการประเมินการตัดสินใจของผู้เข้าร่วมโปรแกรมเพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ทราบผู้เข้าร่วมโปรแกรมมีความสามารถในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทำมาตรวัดในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพและแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ และต่อผู้วิจัย

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยชี้แจงขั้นตอนการทำมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพและแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัยพร้อมแจก มาตรวัดฯให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมทุกคน (10 นาที)
2. ผู้เข้าร่วมโปรแกรมลงมือมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพและแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย (45 นาที)
3. เมื่อหมดเวลา ผู้วิจัยเก็บแบบวัดความสามารถในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพจากผู้เข้าร่วมโปรแกรมคืนและแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์และต่อผู้วิจัย

สื่อและอุปกรณ์

1. มาตรการวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ
2. แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของแกแลตต์และต่อผู้วิจัย

มาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คำตอบของท่านจะมีประโยชน์ในการวางแผนการแนะแนวและการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในด้านการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพต่อไป โดยที่ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยชื่อรายบุคคลที่ให้ข้อมูล

วิธีตอบ

โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วเขียนเครื่องหมาย 0 ล้อมรอบตัวเลขที่ตรงกับระดับความมั่นใจของท่าน

1	หมายถึง	มั่นใจน้อยที่สุด
2	หมายถึง	มั่นใจน้อย
3	หมายถึง	มั่นใจปานกลาง
4	หมายถึง	มั่นใจมาก
5	หมายถึง	มั่นใจมากที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความมั่นใจ				
1	ฉันได้กำหนดแผนการเรียนที่จะศึกษาต่อหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไว้แล้ว	1	2	3	4	5

ถ้านักเรียนมีความมั่นใจตรงกับข้อความดังกล่าวมากที่สุดให้เขียนเครื่องหมายวงกลม (0) ล้อมรอบหมายเลข 5

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ข้อความ	ระดับความมั่นใจ				
1	ฉันได้กำหนดแผนการเรียนที่จะศึกษาต่อหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไว้แล้ว	1	2	3	4	5
2	ฉันบอกได้ว่าฉันมีเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพที่ชัดเจน	1	2	3	4	5
3	ฉันจะพยายามสอบเข้าแผนการเรียนที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้	1	2	3	4	5
4	ฉันสามารถบอกแผนการเรียนที่สอนหรือฝึกทางด้านอาชีพที่ฉันควรจะเรียนต่อเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ฉันต้องการ	1	2	3	4	5
5	ฉันรู้ว่าฉันจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	1	2	3	4	5
6	ฉันได้วางแผนในการศึกษาต่อเพื่อนำไปสู่อาชีพที่เป็นเป้าหมายของฉัน	1	2	3	4	5
7	ถ้าฉันเรียนในแผนการเรียนที่สนใจแล้วพบว่าแผนการเรียนนั้นไม่เหมาะกับตนเองฉันพร้อมจะย้ายไปเรียนแผนการเรียนอื่นที่เหมาะสมมากกว่า	1	2	3	4	5
8	ฉันเต็มใจย้ายสถาบันการศึกษาถ้าสถาบันที่ฉันเรียนอยู่ไม่เปิดสอนแผนการเรียนที่ตรงกับเป้าหมายที่ฉันตั้งไว้	1	2	3	4	5
9	ฉันรู้ว่าการปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้เหมาะสมกับตนเองจะส่งผลให้ฉันประสบความสำเร็จทางการศึกษาและอาชีพ	1	2	3	4	5
10	ฉันคิดว่าควรมีการตรวจสอบเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพของตนเองอยู่เสมอ	1	2	3	4	5
11	ฉันได้ตรวจสอบเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพที่ตั้งไว้	1	2	3	4	5
12	ฉันรู้ว่าการตรวจสอบเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้จะส่งผลให้ฉันมีเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพที่ชัดเจนมากขึ้น	1	2	3	4	5
13	ฉันต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆถึงแม้จะไม่ใช่วิชาการเรียนที่ฉันสนใจจะศึกษาต่อเป็นอันดับแรก	1	2	3	4	5
14	ฉันพร้อมที่จะเรียนรู้เป้าหมายอื่นถ้าเป้าหมายที่ตั้งไว้ไม่เหมาะกับตัวฉัน	1	2	3	4	5

ข้อ	ข้อความ	ระดับความมั่นใจ
15	ฉันรู้ว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนการเรียนและอาชีพต่างๆจะเป็นประโยชน์ในการตั้งเป้าหมายทางด้านการศึกษาต่อและอาชีพของฉัน	1 2 3 4 5
16	ฉันหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนที่ฉันสนใจ	1 2 3 4 5
17	ฉันจำแนกถึงความแตกต่างของการศึกษาต่อในแผนการเรียนทางด้านสายสามัญและสายอาชีพ	1 2 3 4 5
18	ฉันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆ เช่น โอกาสในการเรียนต่อระดับอุดมศึกษา	1 2 3 4 5
19	ฉันตรวจสอบข้อมูลลักษณะของการศึกษาในแผนการเรียนต่างๆ	1 2 3 4 5
20	ฉันได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนที่ฉันสนใจจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ	1 2 3 4 5
21	ฉันได้สอบถามข้อมูลทางด้านการศึกษาต่อจากอาจารย์แนะแนวหรืออาจารย์ในแผนการเรียนที่ฉันสนใจจะเข้าเรียน	1 2 3 4 5
22	ฉันรู้จักแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือที่ฉันสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อหรืออาชีพต่างๆ	1 2 3 4 5
23	ฉันเคยใช้บริการของหน่วยงานหรือเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	1 2 3 4 5
24	ฉันดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ	1 2 3 4 5
25	ฉันรวบรวมข้อมูลที่น่ามาใช้ในการตัดสินใจให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	1 2 3 4 5
26	ฉันได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ	1 2 3 4 5
27	ฉันสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ฉันนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้	1 2 3 4 5
28	ฉันเปิดใจรับและเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่ฉันยังไม่รู้เพิ่มเติม	1 2 3 4 5
29	ฉันรวบรวมข้อมูลต่างๆเพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจของฉัน	1 2 3 4 5
30	ฉันสนใจที่จะเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	1 2 3 4 5

ข้อ	ข้อความ	ระดับความมั่นใจ				
31	ฉันสามารถประเมินความรู้ทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพที่ฉันมีอยู่	1	2	3	4	5
32	ฉันมีความรู้เพียงพอที่จะศึกษาต่อในแผนการเรียนที่ฉันเลือก	1	2	3	4	5
33	ฉันบอกได้ว่าอาชีพที่ฉันเลือกจะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาใด	1	2	3	4	5
34	ฉันจะไม่เรียนในแผนการเรียนที่ฉันไม่ถนัดแม้ว่าจะได้รับการผลักดันจากบุคคลรอบข้าง	1	2	3	4	5
35	ฉันบอกได้ว่าฉันเรียนได้ดีในวิชาใดบ้าง	1	2	3	4	5
36	ฉันรู้ว่าแผนการเรียนที่ฉันเลือกนั้นผู้เรียนจะต้องมีความถนัดในด้านใดบ้าง	1	2	3	4	5
37	ฉันประเมินตนเองได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อแผนการเรียนที่ฉันสนใจหรือไม่	1	2	3	4	5
38	ฉันบอกได้ว่าฉันสนใจที่จะศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพ	1	2	3	4	5
39	ฉันสามารถบอกเหตุผลที่ทำให้ฉันสนใจในแผนการเรียนที่ฉันเลือก	1	2	3	4	5
40	ฉันเชื่อว่าอาชีพที่ฉันเลือกมีประโยชน์ต่อสังคมมากกว่ารายได้ที่ฉันจะได้รับ	1	2	3	4	5
41	ฉันเชื่อว่าแผนการเรียนที่ฉันตัดสินใจเลือกศึกษาต่อจะทำให้ฉันได้ประกอบอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	1	2	3	4	5
42	ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพฉันจะหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ฉันสนใจว่าฉันมีความเชื่อต่ออาชีพนั้นอย่างไร	1	2	3	4	5
43	ฉันสามารถเลือกแนวทางการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของฉัน	1	2	3	4	5
44	ฉันสามารถบอกแผนการเรียนที่จะส่งผลให้ฉันได้ทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของฉัน	1	2	3	4	5
45	ฉันระบุได้ว่าบุคลิกภาพของฉันเหมาะสมกับอาชีพที่ฉันเลือก	1	2	3	4	5
46	ฉันสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของตนเอง	1	2	3	4	5

ข้อ	ข้อความ	ระดับความมั่นใจ				
47	ฉันตัดสินใจได้ว่าฉันควรเลือกเรียนในแผนการเรียนทางด้านสายสามัญหรือสายอาชีพ	1	2	3	4	5
48	ฉันตัดสินใจได้ว่า เมื่อจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นฉันจะเลือกศึกษาต่อหรือจะเลือกประกอบอาชีพ	1	2	3	4	5
49	ฉันสามารถพิจารณาเลือกแผนการเรียนที่ฉันต้องการมากที่สุดจากการศึกษาแผนการเรียนต่างๆจนครบถ้วน	1	2	3	4	5
50	ฉันสามารถตัดทอนทางเลือกในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับตนเองได้	1	2	3	4	5
51	ฉันสามารถวิเคราะห์ทางเลือกต่างๆที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของฉันได้	1	2	3	4	5
52	ในการตัดสินใจฉันได้คำนึงถึงผลทางบวกและทางลบที่จะเกิดขึ้นตามมา	1	2	3	4	5
53	ฉันตัดสินใจเลือกแผนการเรียนที่ดีที่สุดสำหรับตัวฉันแม้ว่าจะต้องใช้เวลาในการศึกษาเป็นเวลานาน	1	2	3	4	5
54	ฉันตัดสินใจเลือกแผนการเรียนที่จะศึกษาต่อโดยคำนึงถึงโอกาสการทำงานในอนาคต	1	2	3	4	5
55	ฉันรู้ว่าฉันเต็มใจที่จะศึกษาต่อในแผนการเรียนที่ฉันตัดสินใจเลือก	1	2	3	4	5
56	ฉันตัดสินใจเลือกอาชีพโดยพิจารณาจากลักษณะการดำเนินชีวิตที่ฉันปรารถนา	1	2	3	4	5
57	ฉันสามารถบอกได้ว่าแผนการเรียนที่ฉันตัดสินใจเลือกมีข้อดีอย่างไร	1	2	3	4	5
58	ฉันมีโอกาสที่ฉันจะได้ศึกษาต่อในแผนการเรียนที่ฉันต้องการ	1	2	3	4	5
59	ฉันสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของทางเลือกต่างๆทางการศึกษาต่อและอาชีพที่ฉันกำหนดไว้	1	2	3	4	5
60	เมื่อนั้นได้เรียนในแผนการเรียนที่ฉันเลือกจะส่งผลให้ฉันได้ประกอบอาชีพที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้	1	2	3	4	5

**แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพตาม
ทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ และต่อผู้วิจัย**

ตอนที่ 1

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และ
ประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วม โปรแกรมแนะแนวการศึกษาและอาชีพตาม
ทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์

ข้อ ที่	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	ฉันเข้าใจวัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการเข้าร่วม โปรแกรม					
2	ฉันเข้าใจและปฏิบัติตามข้อตกลงของการเข้าร่วม โปรแกรม					
3.	ฉันมีความรับผิดชอบต่องานหน้าที่ในการเข้าร่วม โปรแกรมฯ					
4.	ฉันรับฟังความคิดเห็น ความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกด้วย ความใส่ใจ					
5.	ฉันได้แสดงความคิด ความรู้สึกของฉันต่อสมาชิก					
6.	ฉันได้แสดงความคิด ความรู้สึกของฉันต่อผู้วิจัย					
7.	ฉันพึงพอใจกับสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้าร่วม โปรแกรมฯในแต่ละครั้ง					
8.	ฉันได้รู้จักและเข้าใจตนเองในด้านต่างๆเพื่อนำไปใช้ ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพที่ เหมาะสมกับตนเอง					
9.	ฉันสามารถบอกเป้าหมายในการศึกษาต่อและ การประกอบอาชีพอาชีพที่เหมาะสมกับ ความสนใจ ความสามารถ ทักษะ ความเชื่อ และบุคลิกภาพของฉัน ได้					
10	ฉันตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบ เป้าหมายทางด้านการศึกษาและอาชีพที่ตั้งไว้อยู่เสมอ					
11	ฉันได้ตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจสอบ ข้อมูลให้ถูกต้องและทันสมัยเพื่อนำมาใช้ประกอบ การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรืออาชีพ					

ข้อ ที่	ข้อความ	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
12	ฉันมีทักษะในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรืออาชีพ					
13	ฉันมีแนวทางในการวิเคราะห์ทางเลือกต่างๆที่มีก่อนตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ					
14	จากการเข้าร่วมโปรแกรมส่งผลให้ฉันมีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ					
15	ฉันได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ช่วยให้ฉันสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้					
16	ผู้วิจัยได้เตรียมเอกสารและสื่อต่างๆเพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้แนวทางในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ					
17	ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น รู้สึกในการเข้าร่วมโปรแกรมในแต่ละครั้งอย่างทั่วถึง					
18	ผู้วิจัยสามารถตั้งประเด็นคำถามที่น่าสนใจเพื่อช่วยให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น รู้สึก ระหว่างการเข้าร่วมโปรแกรมในแต่ละครั้ง					
19	ผู้วิจัยให้การยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน					
20	ผู้วิจัยสามารถพูด อธิบายสิ่งต่าง ได้ชัดเจนและตรงประเด็น					
21	ผู้วิจัยสามารถเชื่อมโยงสาระต่างๆและสรุปได้อย่างชัดเจน					
22	ผู้วิจัยสื่อสารกับสมาชิกด้วยน้ำเสียงที่น่าฟัง มีความเหมาะสมกับเนื้อหา					
23	ผู้วิจัยสามารถจัดกิจกรรมต่างๆได้เหมาะสมกับเวลา					

ภาคผนวก ง
การตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานวัด

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่ 4. แก่ใจจาก “ฉันจะพยายามสอบเข้าสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนแผนการเรียนที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้” เป็น “ฉันจะพยายามสอบเข้าแผนการเรียนที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้” ตามคำแนะนำของ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

ข้อที่ 9. แก่ใจจาก “ฉันคิดว่าการปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้เหมาะสมกับตนเองจะส่งผลให้ฉันประสบความสำเร็จ” เป็น “ฉันรู้ว่าการปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้เหมาะสมกับตนเองจะส่งผลให้ฉันประสบความสำเร็จทางการศึกษาและอาชีพ” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 10. แก่ใจจาก “ฉันรู้ถึงความจำเป็นของการตรวจสอบเป้าหมายของตนเองอยู่เสมอ” เป็น “ฉันคิดว่าควรมีการตรวจสอบเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพของตนเองอยู่เสมอ” ตามคำแนะนำของ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

ข้อที่ 12. แก่ใจจาก “ฉันคิดว่าการตรวจสอบเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้จะส่งผลให้ฉันมีเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น” เป็น “ฉันรู้ว่าการตรวจสอบเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้จะส่งผลให้ฉันมีเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพที่ชัดเจนมากขึ้น” ตามคำแนะนำของ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข และรศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 15. แก่ใจจาก “ฉันคิดว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนการเรียนและอาชีพต่างๆจะเป็นประโยชน์ในการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพของฉัน” เป็น “ฉันรู้ว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนการเรียนและอาชีพต่างๆจะเป็นประโยชน์ในการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพของฉัน” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 16. แก่ใจจาก “ฉันมีข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนที่ฉันสนใจ” เป็น “ฉันหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนที่ฉันสนใจ” ตามคำแนะนำของ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

ข้อที่ 17. แก่ใจจาก “ฉันทราบถึงความแตกต่างของการศึกษาต่อในแผน การเรียนทางด้านสายสามัญและสายอาชีพ” เป็น “ฉันจำแนกถึงความแตกต่างของการศึกษาต่อในแผน การเรียนทางด้านสายสามัญและสายอาชีพ” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.รัญจวน คำวชิรพิทักษ์

ข้อที่ 18. แก้วใจจาก “ฉันสนใจที่จะค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆ เช่น โอกาสในการเรียนต่อระดับอุดมศึกษา” เป็น “ฉันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆ เช่น โอกาสในการเรียนต่อระดับอุดมศึกษา” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร. ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 19. แก้วใจจาก “ฉันทราบถึงลักษณะของการศึกษาในแผนการเรียนต่างๆ” เป็น “ฉันตรวจสอบข้อมูลลักษณะของการศึกษาในแผนการเรียนต่างๆ” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 24. แก้วใจจาก “ฉันรู้วิธีการตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลที่ฉันได้รับ” เป็น “ฉันดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ฉันได้รับ” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 25. แก้วใจจาก “ฉันคิดว่าข้อมูลที่นำมาใช้ในการตัดสินใจต้องมีความทันสมัยอยู่เสมอ” เป็น “ฉันรวบรวมข้อมูลที่นำมาใช้ในการตัดสินใจให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 28. แก้วใจจาก “ฉันพร้อมที่จะเปิดรับและเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่ฉันยังไม่รู้เพิ่มเติม” เป็น “ฉันเปิดใจรับและเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่ฉันยังไม่รู้เพิ่มเติม” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 29. แก้วใจจาก “ฉันคิดว่าการมีข้อมูลต่างๆเพิ่มมากขึ้นจะมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจของฉัน” เป็น “ฉันรวบรวมข้อมูลต่างๆเพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจของฉัน” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 30. แก้วใจจาก “ฉันเปิดโอกาสให้ตนเองได้เรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ” เป็น “ฉันสนใจที่จะเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ” ตามคำแนะนำของ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

ข้อที่ 43. แก้วใจจาก “ฉันสามารถวิเคราะห์เลือกทางการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของฉัน” เป็น “ฉันสามารถเลือกแนวทางการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของฉัน” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 45. แก้วใจจาก “ฉันรู้ว่าบุคลิกภาพของฉันเหมาะสมกับอาชีพที่ฉันเลือกหรือไม่” เป็น “ฉันระบุได้ว่าบุคลิกภาพของฉันเหมาะสมกับอาชีพที่ฉันเลือก” ตามคำแนะนำของรศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 46. แก้วใจจาก “ฉันมีความมั่นใจในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของตนเอง” เป็น “ฉันสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของตนเอง” ตามคำแนะนำของ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

ข้อที่ 48. แก้วใจจาก “ฉันตัดสินใจได้ว่า เมื่อจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นฉันจะเลือกศึกษาต่อหรือจะเลือกประกอบอาชีพ” เป็น “ฉันตัดสินใจได้ว่า เมื่อจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นฉันจะเลือกศึกษาต่อหรือจะเลือกประกอบอาชีพอะไร” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร. รัญจวน คำวชิรพิทักษ์

ข้อที่ 49. แก้วใจจาก “ฉันได้พิจารณาเลือกแผนการเรียนที่ฉันต้องการมากที่สุดจากการศึกษาแผนการเรียนต่าง” เป็น “ฉันสามารถพิจารณาเลือกแผนการเรียนที่ฉันต้องการมากที่สุดจากการศึกษาแผนการเรียนต่างๆจนครบถ้วน” ตามคำแนะนำของ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข และ รศ.ดร.รัญจวน คำวชิรพิทักษ์

ข้อที่ 50. แก้วใจจาก “ฉันสามารถตัดทอนทางเลือกทางการศึกษาต่อหรือ การประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับตนเองได้” เป็น “ฉันสามารถตัดทอนทางเลือกในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับตนเองได้” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.ช่อลัดดา ขวัญเมือง

ข้อที่ 56. แก้วใจจาก “ฉันตัดสินใจเลือกอาชีพจากลักษณะการดำเนินชีวิตที่ฉันปรารถนา” เป็น “ฉันตัดสินใจเลือกอาชีพโดยพิจารณาจากลักษณะการดำเนินชีวิตที่ฉันปรารถนา” ตามคำแนะนำของ ผศ.ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข

ข้อที่ 58. แก้วใจจาก “ฉันรู้ถึงโอกาสที่ฉันจะได้ศึกษาต่อในแผนการเรียนที่ฉันต้องการ” เป็น “ฉันมีโอกาที่ฉันจะได้ศึกษาต่อในแผนการเรียนที่ฉันต้องการ” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.รัญจวน คำวชิรพิทักษ์

ข้อที่ 60. แกะไขจาก “ฉันรู้ว่าแผนการเรียนที่ฉันเลือกจะส่งผลให้ฉันได้ประกอบอาชีพที่ฉัน
ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่” เป็น “เมื่อฉันได้เรียนในแผนการเรียนที่ฉันเลือกจะส่งผลให้ฉันได้
ประกอบอาชีพที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้” ตามคำแนะนำของ รศ.ดร.รัญจวน คำวชิรพิทักษ์

ตารางผนวกที่ 1 ค่าอำนาจจำแนก (ค่า r) รายข้อของมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

ข้อที่	ข้อความ	ค่า r จาก N = 36
1	ฉันได้กำหนดแผนการเรียนที่จะศึกษาต่อหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไว้แล้ว	.522
2	ฉันบอกได้ว่าฉันมีเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพที่ชัดเจน	.357
3	ฉันจะพยายามสอบเข้าแผนการเรียนที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้	.321
4	ฉันสามารถบอกแผนการเรียนที่สอนหรือฝึกทางด้านอาชีพที่ฉันควรจะเรียนต่อเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ฉันต้องการ	.426
5	ฉันรู้ว่าฉันจะต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ตนเองบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	.393
6	ฉันได้วางแผนในการศึกษาต่อเพื่อนำไปสู่อาชีพที่เป็นเป้าหมายของฉัน	.492
7	ถ้าฉันเรียนในแผนการเรียนที่สนใจแล้วพบว่าแผนการเรียนนั้นไม่เหมาะกับตนเองฉันพร้อมจะย้ายไปเรียนแผนการเรียนอื่นที่เหมาะสมมากกว่า	.334
8	ฉันเต็มใจย้ายสถาบันการศึกษาถ้าสถาบันที่ฉันเรียนอยู่ไม่เปิดสอนแผนการเรียนที่ตรงกับเป้าหมายที่ฉันตั้งไว้	.348
9	ฉันคิดว่าการปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้เหมาะสมกับตนเองจะส่งผลให้ฉันประสบความสำเร็จทางการศึกษาและอาชีพ	.398
10	ฉันคิดว่าควรมีการตรวจสอบเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพของตนเองอยู่เสมอ	.4343
11	ฉันได้ตรวจสอบเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพที่ตั้งไว้	.449
12	ฉันรู้ว่าการตรวจสอบเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้จะส่งผลให้ฉันมีเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพที่ชัดเจนมากขึ้น	.305
13	ฉันต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆถึงแม้จะไม่ใช่แผนการเรียนที่ฉันสนใจจะศึกษาต่อเป็นอันดับแรก	.471
14	ฉันพร้อมที่จะเรียนรู้เป้าหมายอื่นถ้าเป้าหมายที่ตั้งไว้ไม่เหมาะกับตัวฉัน	.559
15	ฉันรู้ว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนการเรียนและอาชีพต่างๆจะเป็นประโยชน์ในการตั้งเป้าหมายทางการศึกษาต่อและอาชีพของฉัน	.493
16	ฉันหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนที่ฉันสนใจ	.385
17	ฉันจำแนกถึงความแตกต่างของการศึกษาต่อในแผนการเรียนทางด้านสายสามัญและสายอาชีพ	.467

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่า r จาก N = 36
18	ฉันค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนต่างๆ เช่น โอกาสในการเรียนต่อ	.560
19	ฉันตรวจสอบข้อมูลลักษณะของการศึกษาในแผนการเรียนต่างๆ	.405
20	ฉันได้ค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับแผนการเรียนที่ฉันสนใจจากแหล่งข้อมูลต่างๆที่น่าเชื่อถือ	.284
21	ฉันได้สอบถามข้อมูลทางด้านการศึกษาต่อจากอาจารย์แนะแนวหรืออาจารย์ในแผนการเรียนที่ฉันสนใจจะเข้าเรียน	.493
22	ฉันรู้จักแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือที่ฉันสามารถค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อหรืออาชีพต่างๆ	.602
23	ฉันเคยใช้บริการของหน่วยงานหรือเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	.344
24	ฉันดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ	.311
25	ฉันรวบรวมข้อมูลที่น่ามาใช้ในการตัดสินใจให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	.348
26	ฉันได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำมาใช้ในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ	.630
27	ฉันสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่ฉันนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้	.373
28	ฉันเปิดใจรับและเรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพที่ฉันยังไม่รู้เพิ่มเติม	.258
29	ฉันรวบรวมข้อมูลต่างๆเพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจของฉัน	.308
30	ฉันสนใจที่จะเรียนรู้ข้อมูลใหม่ๆที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ	.572
31	ฉันสามารถประเมินความรู้ทางด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพที่ฉันมี	.692
32.	ฉันมีความรู้เพียงพอที่จะศึกษาต่อในแผนการเรียนที่ฉันเลือก	.606
33	ฉันบอกได้ว่าอาชีพที่ฉันเลือกจะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาใด	.312
34	ฉันจะไม่เรียนในแผนการเรียนที่ฉันไม่ถนัดแม้ว่าจะได้รับการผลักดันจากบุคคลรอบข้าง	.389
35	ฉันบอกได้ว่าฉันเรียนได้ดีในวิชาใดบ้าง	.523
36	ฉันรู้ว่าแผนการเรียนที่ฉันเลือกนั้นผู้เรียนจะต้องมีความถนัดในด้านใดบ้าง	.582

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่า r จาก N = 36
37	ฉันประเมินตนเองได้ว่าจะประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อแผนการเรียนที่ฉันสนใจหรือไม่	.491
38	ฉันบอกได้ว่าฉันสนใจที่จะศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพ	.528
39	ฉันสามารถบอกเหตุผลที่ทำให้ฉันสนใจในแผนการเรียนที่ฉันเลือก	.355
40	ฉันเชื่อว่าอาชีพที่ฉันเลือกมีประโยชน์ต่อสังคมมากกว่ารายได้ที่ฉันจะได้รับ	.474
41	ฉันเชื่อว่าแผนการเรียนที่ฉันตัดสินใจเลือกศึกษาต่อจะทำให้ฉันได้ประกอบอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	.638
42	ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกอาชีพฉันจะหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ฉันสนใจว่าฉันมีความเชื่อต่ออาชีพนั้นอย่างไร	.583
43	ฉันสามารถเลือกแนวทางการศึกษาต่อที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของฉัน	.509
44	ฉันสามารถบอกแผนการเรียนที่จะส่งผลให้ฉันได้ทำงานที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของฉัน	.411
45	ฉันระบุได้ว่าบุคลิกภาพของฉันเหมาะสมกับอาชีพที่ฉันเลือก	.571
46	ฉันสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของตนเอง	.494
47	ฉันตัดสินใจได้ว่าฉันควรเลือกเรียนในแผนการเรียนทางด้านสายสามัญหรือสายอาชีพ	.514
48	ฉันตัดสินใจได้ว่า เมื่อจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นฉันจะเลือกศึกษาต่อหรือจะเลือกประกอบอาชีพอะไร	.457
49	ฉันสามารถพิจารณาเลือกแผนการเรียนที่ฉันต้องการมากที่สุดจากการศึกษาแผนการเรียนต่างๆจนครบถ้วน	.457
50	ฉันสามารถตัดทอนทางเลือกในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพที่ไม่เหมาะสมกับตนเองได้	.398
51	ฉันสามารถวิเคราะห์ทางเลือกต่างๆที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพของฉันได้	.453

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่า r จาก N = 36
52	ในการตัดสินใจฉัน ได้คำนึงถึงผลทางบวกและทางลบที่จะเกิดขึ้นตามมา	.493
53	ฉันตัดสินใจเลือกแผนการเรียนที่ดีที่สุดสำหรับตัวฉันแม้ว่าจะต้องใช้เวลานานในการศึกษาเป็นเวลานาน	.457
54	ฉันตัดสินใจเลือกแผนการเรียนที่จะศึกษาต่อโดยคำนึงถึง โอกาสการทำงานในอนาคต	.460
55	ฉันรู้ว่าฉันเต็มใจที่จะศึกษาต่อในแผนการเรียนที่ฉันตัดสินใจเลือก	.448
56	ฉันตัดสินใจเลือกอาชีพโดยพิจารณาจากลักษณะการดำเนินชีวิตที่ฉันปรารถนา	.492
57	ฉันสามารถบอกได้ว่าแผนการเรียนที่ฉันตัดสินใจเลือกมีข้อดีอย่างไร	.384
58	ฉันมีโอกาสที่ฉันจะได้ศึกษาต่อในแผนการเรียนที่ฉันต้องการ	.491
59	ฉันสามารถวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของทางเลือกต่างๆทางการศึกษาต่อและอาชีพที่ฉันกำหนดไว้	.423
60	เมื่อฉันได้เรียนในแผนการเรียนที่ฉันเลือกจะส่งผลให้ฉันได้ประกอบอาชีพที่ฉันตั้งเป้าหมายไว้	.525

ภาคผนวก จ

ข้อมูลทางสถิติ

**คะแนนการทดสอบก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ
ตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกสแตต์จากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ**

ตารางผนวกที่ 2 แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกสแตต์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง

คะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	237	252
2	270	281
3	232	235
4	165	210
5	193	260
6	226	280
7	162	248
8	216	223
9	212	261
10	190	150
11	166	229
12	236	257
13	215	220
14	160	221
15	180	202
16	258	254
17	220	253
18	216	232

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

คะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
19	243	267
20	144	268
21	165	265
22	253	278
23	206	208
24	192	266
25	249	232
26	152	169
27	171	221
28	189	219
29	183	242
30	150	225
31	236	283
32	206	186
33	198	225
34	170	256
35	187	229
36	214	228
37	193	247
38	186	224
39	216	253
40	192	223
41	260	290

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

คะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
42	220	260
43	224	244
44	263	287
ค่าเฉลี่ย	204.90	240.45
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	33.44	28.80

ตารางผนวกที่ 3 แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพตามทฤษฎีการตัดสินใจของเกแลตต์ของนักเรียนกลุ่มควบคุม

คะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	249	228
2	268	206
3	252	245
4	244	218
5	140	150
6	259	247
7	182	207
8	203	229
9	256	262

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

คะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
10	201	208
11	204	198
12	274	239
13	242	283
14	220	206
15	234	240
16	220	238
17	195	189
18	212	218
19	230	234
20	184	179
21	219	232
22	183	154
23	238	211
24	248	176
25	225	239
26	210	237
27	149	208
28	214	201
29	199	187
30	164	143
31	125	150
32	153	160
33	173	193

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

คะแนนจากมาตรวัดการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อและอาชีพ		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
34	176	185
35	212	203
36	240	220
ค่าเฉลี่ย	211.02	208.97
ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	37.21	33.08

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวปวีณา ยอดสิน

เดือน ปี ที่เกิด

วันที่ 6 กรกฎาคม 2525

สถานที่เกิด

จังหวัดนครปฐม

ประวัติการศึกษา

ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (สังคมศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ. 2547

ประวัติการทำงาน

อาจารย์ ณ วิทยาลัยการอาชีพ นครปฐม

พ.ศ. 2547-2548